JOH. GERHARDI
MEDITATIONES
SACRÆ.

EDITIO POSTREMA,
prioribus emendatior.

CANTABRIGIÆ,
Ex Academiæ celeberrimæ
typographeo.
Anno MDCXXXIIII.

JOH. GERHARDI MEDITATIONES SACRÆ.

MEDITATIO I.

De Vera peccatorum agnitione.

Sanat confessio morbi.

SANCTE Deus, juste Judex, obversantur oculis & animo peccata mea: in omni die de judicio cogito, quia mors impendet omni hora; in omni die de judicio cogito, quia de omni die reddenda erit ratio in judicio. Excutio vitam meam, & ecce tota est vana aut profana; Vanæ & inutiles multæ actiones meæ, vanæ adhuc plures locutiones, vanæ insuper plurimæ cogitationes. Nec solùm vana est vita mea, sed etiam profana & impia; nihil in ea invenio boni: si quid enim in ea videtur boni, verè bonum & perfectum non est, quia peccati originalis & corruptæ naturæ vitiavit id contagium. Dicebat S. Job, Verebar omnia opera mea. Si ità conqueritur sanctus, quid facere debet impius? Omnes nostræ justitiæ sunt sicut pannus menstruatus. Si tales nostræ justitiæ, quales tandem erunt nostræ injustitiæ? Si omnia feceritis, dicit Salvator, quæ mandata sunt vobis, dicite, Servi inutiles sumus. Si inutiles sumus obediendo, certè abominabiles erimus transgrediendo. Si me ipsum & quicquid possum, etiam quando non pecco, tibi, sancte Deus, debeo; quid erit, quod pro peccato reddere possum? Ipsa nostra, quæ talis videtur, justitia, divinæ justitiæ comparata, est mera injustitia. Lu-

cerna in tenebris fulgere cernitur; sed in solis radiis posita obtenebratur: sæpe lignum creditur rectum, si ad regulam non ducitur; sed tamen si regulæ conjungitur, per quandam tortuositatem, ubi tumescat, invenitur. Sæpe imago sigilli videbitur perfecta in oculis intuentium, & tamen multum est imperfecta in oculis artificis. Ita sæpe sordet in discretione judicis, quod in æstimatione fulget operantis: alia enim Dei, alia hominum judicia. Multorum me peccatorum terret memoria: sed plura adhuc cognitionem meam fugiunt. Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me, Domine! Ad cœlum oculos levare non audeo, quia offendi eum, qui in cœlis habitat. Nec in terra invenio refugium: quem enim favorem sperare ausim à creaturis, cùm offenderim creaturarum Dominum? Adversarius meus Diabolus accusat me: Æquissime Judex, dicit ad Deum, judica istum meum esse ob culpam, qui noluit tuus esse per gratiam: Tuus est per naturam, meus est per delictorum complacentiam; tuus est per passionem, meus per suasionem: tibi inobediens, mihi obediens; à te accepit immortalitatis & innocentiæ stolam, à me accepit pannosam hanc pessimæ vitæ tunicam; tuam vestem dimisit, cum mea ad te venit. Judica istum meum esse, & mecum damnandum esse. Accusant me omnia Elementa. Cœlum dicit, Ego lucem tibi ministravi ad solatium: Aër dicit, Ego omne genus avium tibi dedi ad obsequium: Aqua dicit, Ego diversa genera piscium tibi dedi ad esum: Terra dicit, Ego panem & vinum tibi dedi ad nutrimentum; sed tamen his omnibus abusus es ad creatoris nostri contemptum. Omnia ergò nostra beneficia convertantur tibi ad supplicia. Ignis dicit, In me comburatur: Aqua dicit, In me demergatur: Aër dicit, In me ventiletur: Terra dicit, A me absorbeatur: Ignis dicit, A me deglutiatur. Accusant me Angeli sancti, quos mihi dederat Deus ad ministerium, & in futura vita ad consortium; sed peccatis meis sancto eorum ministerio in hac vita, & spe consortii in futura vita me privavi. Accusat me ipsa Dei vox, lex scilicet divina; aut implenda est lex divina, aut mihi pereundum: sed legem à me impleri impossibile; in æternum perire intolerabile. Accusat me Deus

Judex

Judex ſeveriſsimus, executor æternæ ſuæ legis potentiſsimus: illum fallere non poſſum; eſt enim ipſa ſapientia: ab eo fugere non poſſum; eſt enim ubique regnans potentia. Quò ergò fugiam? Ad te, ô pie Chriſte, Redemptor & Salvator noſter unice. Magna ſunt peccata mea, ſed major eſt ſatisfactio tua; magna eſt injuſtitia mea, ſed major tua juſtitia. Agnoſco ego, tu ignoſce: aperio ego, tu operi: detego ego, tu tege: in me nihil eſt, niſi unde damner; in te nihil eſt, niſi unde ſalver: commiſi ego multa, unde juſtiſsimè ego damnari poſsim; ſed tu non amiſiſti, unde miſericorditer me ſalvare poſsis. Audió vocem in Cantico quæ jubet me abſcondere in foraminibus Petræ. Tu es Petra firmiſsima; foramina Petræ ſunt vulnera tua; in illis me abſcondam contra accuſationes omnium creaturarum. Clamant ad cœlum peccata mea; ſed fortiùs clamat ſanguis tuus pro peccatis meis effuſus: Valida ſunt peccata mea ad me coram Deo accuſandum; ſed validior eſt tua paſsio ad me defendendum: Injuſtiſsima vita mea potens eſt ad me damnandum; ſed juſtiſsima vita tua potentior ad me ſalvandum. Appello à throno juſtitiæ ad thronum miſericordiæ, nec ad judicium venire cupio, niſi ſanctiſsimo tuo inter me & judicium tuum interpoſito merito.

MEDITATIO II.

Exercitium pœnitentiæ, ex Dominica Paſſione.

Patientem reſpice chriſtum.

ASpice, fidelis anima, dolorem in cruce patientis, vulnera pendentis, cruciatum morientis. Caput illud Angelicis tremendum ſpiritibus denſitate ſpinarum pungitur: Facies, pulchra præ filiis hominum, ſputis impiorum deformatur: Oculi luciores

diores ſole caligant in morte: Aures, quæ audiunt Angelicas laudes, peccatorum inſultibus & ſarcaſmis perſtrepunt: Os, quod divina profert eloquia & Angelos docet, felle potatur atque aceto: Pedes, ad quorum ſcabellum adoratur, clavis affiguntur: Manus, quæ tetenderunt cœlos, in cruce extenſæ ſunt, & clavis affixæ: Corpus, ſanctiſſima Deitatis ſedes & puriſſimum habitaculum, verberatur, & lanceâ perfoditur; nec remanſit in eo niſi lingua, ut pro crucifigentibus oraret. Qui in cœlis regnat cum Patre, triſtiſſimè affligitur à peccatoribus in cruce: Deus moritur, Deus patitur, Deus ſanguinem fundit. Ex pretii magnitudine, periculi æſtima quantitatem: Ex remedii pretio, morbi æſtima periculum. Magna omnino vulnera, quæ non niſi vulneribus vivificæ & vivificantis carnis potuerunt ſanari: magnus certè morbus, qui non niſi morte Medici curari potuit. Conſidera, fidelis anima, flagrantiſsimam Dei iram: Deprecator erat factus poſt primi parentis lapſum æternus ipſius & unigenitus & unicè dilectus Filius; nondum tamen averſus furor ejus: Intercedebat is per quem condidit ſecula, & miſerorum cauſam in ſe recipiebat ſummus ille ſalutis noſtræ Advocatus; nondum tamen averſus furor ejus: Carnem ſibi induit Salvator, ut divinitatis gloria carni communicatæ peccatricem carnem expiaret, ut vis medica juſtitiæ perfectæ carni communicata venenatam peccati qualitatem in noſtra carne hærentem extergeret, & carni noſtræ gratia obtingeret; nondum tamen averſus furor ejus. Peccata & peccatorum merita in ſe transfert: corpus ligatur, cæditur, vulneratur, configitur, crucifigitur, in ſepulchrum deponitur: Sanguis copioſè inſtar roris per omnia patientis membra profluit: Sanctiſsima anima ſupra modum contriſtatur, immo uſque ad mortem triſtis eſt; doloribus inferni ſubjicitur; derelinqui ſe à Deo clamat æternus Dei Filius: Tantam ſanguinei ſudoris copiam profundit, tantos angores perſentiſcat, ut Angeli confortatione indigeat, qui Angelos omnes confortat: moritur, qui omnibus viventibus vitæ dator. Quid fiet in arido ligno, ſi hoc fit in viridi? Quid fiet peccatoribus, ſi hoc fit in juſto & ſancto? Quomodo puniet peccata propria, qui ſic

ſæviit

sævit in aliena? Quomodo id tolerabit perpetuò in servis, quod tam atrociter punit in filio? Quid passuri sunt, quos reprobat, si tanta patitur, quem unicè amat? Si Christus sine flagello non exiit, qui tamen sine peccato venit; quantis flagellis digni, qui cum peccato in mundum veniunt, in peccato vivunt, & cum peccato exeunt? Lætatur servus, dum pro delicto ipsius tam graviter dilectus dolet Filius: Iram Domini accumulat servus, dum pro lenienda & placanda Patris ira tantum laborat Filius. O infinitam Dei iram! ô furorem ineffabilem! ô justitiæ rigorem inæstimabilem! Qui in unicum dilectissimum, suæque essentiæ participem Filium, sic sævit, non propter aliquod delictum proprium, sed quia pro servulo deprecatur; quid servo faciet, qui in peccatis & offensionibus securè perseverat? Timeat servus, & exhorrescat & contristetur de suis meritis, dum ob merita non sua punitur Filius: timeat servus, qui peccare non cessat, dum pro peccato sic laborat Filius: timeat creatura, quæ Creatorem crucifixit: timeat servus, qui occidit Dominum: timeat impius & peccator, qui pium & sanctum sic afflixit. Audiamus, charissimi, clamantem, audiamus lacrymantem: clamat de cruce; Vide, homo, quæ pro te patior: ad te clamo, quia pro te morior: vide pœnas, quibus afficior: vide clavos, quibus confodior; non est dolor sicut quo crucior: Cùm sit tantus dolor exterior; interior planctus est gravior, cùm te tam ingratum experior. Miserere, misserere nostrî, Miserator unice, & saxea nostra corda ad te converte.

MEDITATIO III.

De fructu veræ & seriæ pœnitentiæ.

Christus, Respicite, clamat.

FUndamentum & principium sanctæ vitæ est salutaris pœnitentia. Ubi enim vera pœnitentia,

tentia, ibi remiſsio peccatorum. Ubi peccatorum remiſsio, ibi gratia Dei. Ubi gratia Dei, ibi Chriſtus. Ubi Chriſtus, ibi ipſius meritum. Ubi Chriſti meritum, ibi ſatisfactio pro peccatis. Ubi ſatisfactio pro peccatis, ibi juſtitia. Ubi juſtitia, ibi læta & tranquilla conſcientia: Ubi tranquillitas conſcientiæ, ibi Spiritus S. Ubi Spiritus ſanctus, ibi tota ſacroſancta Trinitas. Ubi ſancta Trinitas, ibi vita æterna. Ergò ubi vera pœnitentia, ibi vita æterna. Ubi verò pœnitentia non eſt, ibi nec peccatorum remiſsio, nec Dei gratia, nec Chriſtus, non ipſius meritum, nec pro peccatis ſatisfactio, nec juſtitia, nec tranquilla conſcientia, nec Spiritus ſanctus, nec ſancta Trinitas, nec vita æterna. Quid ergò pœnitentiam noſtram differimus? Cur in craſtinum eam rejicimus? nec dies craſtinus nec vera pœnitentia in noſtrarum virium ſunt potentia: Neq; ſolùm de die craſtino, ſed etiam de hodierno reddenda eſt aliquando ratio in judicio. Non tam certus dies craſtinus, quàm certus eſt impœnitentibus interitus: promiſit Deus pœnitenti veniam, ſed diem non promiſit craſtinum. Non habet locum Chriſti ſatisfactio, niſi in corde vera contritio. Peccata noſtra dividunt inter Deum & nos, teſtatur Eſaias Propheta. Per pœnitentiam autem ad ipſum revertimur. Agnoſce & dole ob peccati tui reatum, ſic Deum in Chriſto tibi ſenties placatum. Deleo iniquitates tuas, dicit Dominus: Ergò peccata noſtra conſcripta erant in cœleſti cuſia. Averte faciem tuam à peccatis meis, petit Propheta: Ergò ponit Deus iniquitates noſtras in conſpectu ſuo. Convertere ad nos, Deus, orat Moſes: Ergò peccata dividunt nos à Deo. Peccata noſtra reſponderunt nobis, conqueritur Eſaias: Ergò accuſant nos coram tribunali divinæ juſtitiæ. A peccatis meis munda me, orat David: Ergò peccatum turpiſsima fœditas coram Deo. Sana animam meam, quia peccavi tibi, orat Idem: Ergò peccatum eſt animæ morbus. Quicunq; peccaverit mihi, delebo eum de libro meo, dicit Dominus: Ergò propter peccata ex libro vitæ delemur. Nè projicias me à facie tua, orat Pſaltes: Ergò propter peccata à Deo projicimur. Spiritum ſanctum tuum nè auferas à me: Ergò peccatis ex templo cordis Spiritus ſanctus ejicitur, ſicut fumo apes, &

fœtore

fœtore columbæ fugantur. Redde mihi lætitiam ſalutaris tui: Ergò peccata animum angunt, atq; cordis ſuccum exhauriunt. Terra infecta eſt ab habitatoribus ſuis, qui tranſgreſsi ſunt legem, clamat Eſaias: Ergò peccatum eſt contagioſum quoddam venenum. De profundis clamavi ad te, Domine, ait Pſaltes: Ergò peccatis ad infernum deprimimur. Olim eramus mortui in peccatis, dicit Apoſtolus: Ergò peccatum eſt ſpiritualis mors animæ. Per peccatum mortale homo amittit Deum: Deus eſt infinitum & incomprehenſibile bonum: Deum ergò amittere, eſt infinitum & incomprehenſibile malum. Sicut Deus ſummum bonum, ità peccatum eſt ſummum malum. Pœnæ & calamitates non ſunt vera mala, quia ex illis multa eliciuntur bona: Quinimo, quod & bona ſint, indè patet, quia ſunt à ſummo bono, ſcilicet Deo; à quo non poteſt procedere, niſi bonum: Fuerunt in ſummo bono, ſcilicet Chriſto; ſummum autem bonum non eſt particeps veri mali: Ducunt etiam ad ſummum bonum, ſcilicet vitam æternam. Per paſsionem Chriſtus intravit in ſuam gloriam; per tribulationes Chriſtiani ingrediuntur viram æternam. Summum ergò malum peccatum eſt, quia abſtrahit à ſummo bono: quantum appropinquas Deo, tantum recedis à peccato; quantum appropinquas peccato, tantum recedis à Deo. Quàm ſalutaris ergò pœnitentia, quæ à peccato nos abſtrahit, & ad Deum nos reducit! Verè tam magnum eſt peccatum, quàm magnus is, qui peccato offenditur; eum verò cœlum & terra non capiunt. Viciſsim verò tam magna eſt pœnitentia, quàm magnus is, ad quem per pœnitentiam redimus. Accuſat peccatorem conſcientia quam polluit, Creator quem offendit, culpa quâ tranſgreſſus eſt, creatura quâ abuſus eſt, Diabolus cujus impulſum ſecutus eſt: quàm ſalutaris pœnitentia, quæ à tantis accuſationibus liberat! Properemus ergò, properemus ad tam ſalutarem tanti morbi medicinam: In morte ſi agas pœnitentiam, non relinquis peccata, ſed peccata te relinquunt: Vix invenies quenquam veram pœnitentiam egiſſe in morte, niſi unicum latronem in cruce. Quatuordecim annis ſervivi tibi, dicebat Jacobus Labano; tempus eſt, ut proſpiciam domui meæ: & tu ſi tot annis huic mundo & vitæ ſervivi-

vivisti, an non æquum, ut animæ incipias providere? singulis diebus caro nostra cumulat delicta; singulis ergò diebus spiritus per pœnitentiam eadem lavet. Mortuus est Christus, ut moreretur in nobis peccatum; & nos volumus, ut vivat & regnet in cordibus nostris id, cui ut vitam auferret, ipse Filius Dei mortuus est. Christus non intrat in cor hominis per gratiam, nisi Johannes Baptista viam ei paret per pœnitentiam: non effundit Deus misericordiæ oleum, nisi in vas probè contritum. Dominus mortificat priùs per contritionem, ut postea vivificet per Spiritûs consolationem; priùs in infernum ducit per serium dolorem, ut ex inferno reducat per gratiæ saporem. Audiit Elias priùs spiritum grandem & fortem, subvertentem montes, & conterentem petras; & post spiritum, commotionem; & post commotionem, ignem; tandem verò subsecutus tenuis & tranquillæ auræ sibilus: Ità quoque gustum amoris divini præcedit terror, consolationem præcedit tristitia. Non alligat Deus vulnera tua, nisi priùs illa agnoscas & deplores; non tegit Deus, nisi priùs detegas; non ignoscit, nisi priùs agnoscas; non justificat, nisi priùs teipsum damnes; non consolatur, nisi priùs in te desperes. Hanc veram pœnitentiam efficiat in nobis Deus per Spiritum suum.

MEDITATIO IV.

Meditatio de nomine Jesu.

Nomine quid Jesu suavius esse potest?

O Bone Jesu, sis etiam mihi Jesus, propter sanctum tuum nomen miserere mei. Condemnat me vita mea, sed nomen Jesu salvabit me. Propter hoc nomen tuum fac mihi secundum nomen tuum; eúmque verus & magnus sis Salvator, utiq; etiam veros & magnos respicis peccatores. Miserere mei,

mei, bone Jesu, in tempore miserandi, nè damnes me in tempore judicandi. Si me intra misericordiæ gremium receperis, non erit propter me angustior; si mihi micas bonitatis tuæ distribueris, non eris propterea indigentior: mihi natus es, mihi circumcisus, mihi etiam Jesus factus es. Quàm hoc nomen suave & delectabile! Quid enim Jesus, nisi *Salvator*? Quid autem salvatis incommodi accidere possit? quid ultra salutem adhuc aut petere aut expectare possumus? Accipe me, Domine Jesu, intra filiorum tuorum numerum, ut unà cum illis sanctum & salvificum nomen tuum laudare possim. Si mihi integritatem meam ademi, nunquid tibi misericordiam tuam peremi? Si me perdere & damnare miser ego potui, nunquid propterea misericors tu salvare me non possis? Noli, Domine, sic attendere ad peccata mea, ut obliviscaris misericordiæ tuæ; noli sic expendere & pensitare delicta mea, ut præponderent merito tuo; noli sic attendere ad malum meum, ut propterea obliviscaris boni tui; nè memineris iræ adversus reum, sed memor esto miserationis adversus miserum. Qui dedisti mihi animum, ut te desiderare potuerim, num desiderio meo te subtrahes? Qui meam indignationem & justam damnationem mihi ostendisti, num meritum tuum & vitæ æternæ promissionem à me abscondes? Coram cœlesti tribunali causa mea agenda; sed solatur me, quòd in cœlesti curia Salvatoris nomen tibi assignatum, quia de cœlo nomen istud per Angelum delatum. O misericordissime Jesu, cui eris Jesus, si miseris peccatoribus gratiam & salutem quærentibus non eris Jesus? Qui suæ justitiæ suæque confidunt sanctitati, illi in se quærunt salutem: ego autem, quia in me nihil æternâ vitâ dignum invenio, ad te Salvatorem confugio. Damnatum salva, peccatoris miserere, injustum justifica, accusatum absolve. Tu, Domine, veritas es, nomen tuum sanctum & verum: Sit igitur in me quoque nomen tuum verum, sis etiam mihi Jesus & Salvator. Sis mihi Jesus in vita præsente, sis mihi Jesus in morte, sis mihi Jesus in extremo judicio, sis mihi Jesus in æterna vita: Utique eris, bone Jesu, quia ut ipse invariabilis es in essentia, ità invariabilis in misericordia. Non mutabitur tibi nomen tuum, Domine

mine Ieſu, propter me unicum miſerum peccatorem; quinimo etiam mihi eris Salvator; venientem enim non ejicis foras: qui dediſti, ut venire voluerim, dabis etiam ut veniens recipiar; verba enim tua veritas & vita. Damnet me peccati originalis in me propagatio; tu tamen mihi Jeſus es: damnet me conceptio mea in peccatis facta; tu tamen mihi Jeſus: damnet me formatio mea in peccatis & ſub maledictione facta; tu tamen Salvator meus es: damnet me corrupta nativitas mea; tu tamen ſalus mea: damnent me juventutis meæ peccata; tu tamen Jeſus meus: damnet me totius vitæ peccatis graviſsimis maculatæ tranſactio; tu tamen Jeſus meus manes: damnet me mors pro peccatis & culpis variis mihi infligenda; tu tamen Salvator meus: damnet me diſtrictiſsima extremi judicii ſententia; tu tamen Jeſus meus. In me peccatum, reprobatio, damnatio: In tuo nomine juſtitia, electio, ſalus; Sed in nomen tuum baptizatus ſum, in nomen tuum credo, in tuo nomine moriar, in tuo nomine reſurgam, in tuo nomine coram judicio comparebo. Omnia in hoc nomine nobis parata & inſtar theſauri concluſa: tantum de bonis illis decedit, quantum diffidentiâ meâ detraho; quod à me ut abeſſe jubeas, per illud ipſum nomen precor, ô bone Jeſu, nè meâ culpâ & incredulitate damner, quem pretioſo tuo merito & ſalvifico nomine tuo ſervatum cupis.

MEDITATIO V.

Exercitium fidei ex amore Chriſti in agone mortis.

Mihi Jeſu gratia quæſita.

VIde, Domine Jeſu, quàm injurius ſim in paſsionem tuam. Cor meum angitur, & contriſtatur anima mea valde, quia non adſunt opera mea, neque præſtò ſunt quædam merita; cùm tamen tua paſsio mea ſit actio, tua opera ſint mea merita: Injurius ſum

ſum in tuam paſsionem; quia, cùm illa ſit ſufficientiſsima, ſupplementum operum meorum anxius adhuc quæro. Quòd ſi juſtitiam in me invenirem, juſtitia tua nihil mihi prodeſſet, vel certè eam tantopere non deſiderarem; ſi opera legis requiro, ex lege damnabor. Scio autem quòd jam non ampliùs ſim ſub lege, ſed ſub gratia. Perditè vixi, peccavi, ſancte Pater, in cœlum, nec ſum dignus vocari filius tuus, non tamen renues me appellare ſervum. Nè quæſo denegetur mihi ſanctiſsimus tuæ paſsionis fructus: non ſterileſcat tuus ſanguis, quin fructum in liberanda anima mea proferat. Semper vixerunt in carne peccata mea; tandem quæſo mecum moriantur: Semper hucuſque dominata eſt mihi caro mea; tandem triumphet ſpiritus: Exterior homo putredini & vermibus ſubjiciatur, ut ad gloriam emergat interior. Semper hucuſque obſecutus ſum Dæmonis ſuggeſtionibus; tandem quæſo conteratur ſub meis pedibus. Præſtò eſt Satanas, & accuſat me; ſed in me non habet quicquam. Terret me mortis ſpecies; ſed mors finis erit meorum peccatorum, & initium ſanctæ vitæ. Jam demum perfectè tibi placere potero, Deus meus: jam demum in bonitate & virtute confirmabor. Terret me peccatis meis; ſed accuſet eum, qui ſuſcepit infirmitates meas; quem propter peccata mea percuſsit Dominus. Debitum meum magnum valde, neque perſolvere quicquam de eo potero; ſed in ſponſoris divitiis & benignitate confido. Liberet me, qui ſponſionem fecit pro me; Perſolvat pro me, qui debitum meum recepit in ſe. Peccavi, Domine, & peccata mea multa & magna nimis; nolim tamen atrociſsimum illud peccatum committere, ut mendacii te arguam, qui verbis & operibus & juramento teſtaris, ſatisfactum eſſe pro iniquitatibus meis. Peccata mea non metuo, quia tu juſtitia mea; ignorantiam meam non metuo, quia tu ſapientia mea, mortem non metuo, quia tu vita mea; errores non metuo, quia tu veritas mea; corruptionem non metuo, quia tu reſurrectio mea; dolores mortis non timeo, quia tu gaudium meum; judicii ſeveritatem non metuo, quia tu juſtitia mea. Inſtilletur exareſcenti animæ meæ ros tuæ gratiæ & conſolationis vivificæ. Exareſcit ſpiritus meus, ſed brevi in te exultabit; Languet & flaccida

& flaccida eſt caro mea, ſed propediem germinabit; Corruptionem ſubire cogor, ſed ex corruptione liberabis me, quia ex omnibus malis me liberâſti. Creâſti me; quomodo figmentum manuum tuarum diſſolvi poterit? Redemiſti me ab omnibus hoſtibus; quomodo unica mors prædominari poterit? Corpus & ſanguinem & omnia tua, immo teipſum impendiſti pro ſalute mea; quomodo mors detinebit ea, quæ tam pretioſo λύτρῳ ſunt redempta? Juſtitia es, Domine Jeſu; non prævalebunt tibi peccata mea: Vita es & reſurrectio; non prævalebit tibi mors mea: Deus es; non prævalebit tibi Satanas. Dediſti mihi arrham Spiritûs tui; iſthac glorior, iſthac triumpho, & firmiſsimè credo, nullatenus dubitans, quòd ad nuptias Agni introire mihi concedetur. Tu veſtis mea nuptialis, Sponſe chariſsime, quam in Baptiſmate indui. Tu operies meam nuditatem; neque huic pretioſæ & pulcherrimæ veſti ſupplementum juſtitiæ meæ aſſuam. Quid hominis juſtitiæ, niſi pannus menſtruatus? Quomodo ergò abominabilem iſtum pannum pretioſiſsimæ juſtitiæ veſti aſſuere auderem? In hac veſte apparebo coram facie tua in judicio tuo, quando judicabis orbem terrarum in juſtitia & æquitate. In hac veſte apparebo coram facie tua in cœleſti regno. Hæc veſtis teget meam confuſionem & opprobrium meum, nè in æternum recordetur ejus quiſquam ampliùs. Ibi apparebo glorioſus & ſanctus in facie tua, & hæc caro mea, hoc corpus meum, beatiſsimâ induetur gloriâ; gloriâ autem perenni & æternis ſeculis nunquam intermoriturâ. Veni, Domine Jeſu; & qui te amat, dicat, Veni!

MEDITA-

MEDITATIO VI.

Conſolatio pœnitentis ex Paſſione Chriſti, ex Anſhelmo potiſſimùm.

Crux Chriſti noſtra corona eſt.

OMnis piorum gloria eſt in Dominicæ paſsionis ignominia. Omnis piorum requies eſt in vulneribus Salvatoris noſtri. Vita noſtra in ipſius morte, gloria noſtra in ipſius exaltatione. Quàm magna eſt miſericordia tua, cœleſtis Pater, omnipotens Deus! potui per me te offendere, ſed non potui per me te mihi placare: tu igitur in Chriſto me reconcilias tibi ipſi. Vide ergò, ſancte Deus, carnis ſacramentum, & carnis meæ remitte reatum. Reſpice, quod bonus perpeſſus eſt Filius; & obliviſcere, quod malus operatus eſt ſervus. Caro mea te laceſsivit ad iram; caro Chriſti te inflectat, precor, ad miſericordiam. Magnum eſt quod mea meretur iniquitas; ſed longè majus quod Redemptoris mei promerita eſt pietas: Magna eſt mea injuſtitia; ſed multò major Redemptoris mei juſtitia. Quanto enim Deus ſuperior homine, tanto mea malitia eſt inferior ipſius bonitate; ut qualitate, ità etiam quantitate. Totum quod ſum, tuum eſt conditione; fac ut ſit etiam totum tuum dilectione. Qui me facis petere, fac & accipere: das mihi quærero; da etiam invenire: doces pulſare; aperi ergò mihi pulſanti. A te habeo deſiderare, à te habeam impetrare; à te habeo velle, à te habeam perficere. Sancte Deus, juſte Judex, ſi peccata mea celantur, ſunt inſanabilia; ſi videntur, ſunt deteſtabilia: urunt me dolore, ſed magis terrent timore. Nè contineas, precor, tam veram miſericordiam, ubi tam veram agnoſcis miſeriam. Magnum hîc peccatum invenis; major adhuc ſit & uberior tua gratia. Sancte Pater, nè quæſo effundas ſuper me iram tuam, cùm propter peccata mea Filium tuum percuſ-

ſeris,

ſeris. Sancte Jeſu, libera me ab ira divina, qui in te ſuſtuliſti eam propter me in cruce. S. Spiritus, protege me tuâ conſolatione contra iram Dei, qui in Evangelio miſericordiam pœnitentibus & contritis annunciâſti. Sancte Deus, juſte Judex, non invenio locum, in quem confugere poſsim à facie iræ tuæ. Si in cœlum aſcendero, illîc præſens es: Si in infernum deſcendero, ecce tu ades: Si aſſumam alas auroræ, & habitem in noviſsimo maris, etiam illîc manus tua deducet me, & apprehendet me dextera tua. Ad Chriſtum igitur fugiam, & in illius vulneribus me abſcondam. O miſericors Deus, reſpice corpus Filii tui vulneribus omni ex parte ſauciatum, & vulnera peccatorum nè reſpexeris. Sanguis Filii tui lavet me ab omnibus peccati maculis: audi preces ipſius ardentiſsimas, pro ſalute electorum tibi oblatas. Sancte Deus, juſte Judex, terret me vita mea; namque, diligenter diſcuſſa, tota aut peccatum aut ſterilitas apparet. Et, ſi quid fructûs in ea videtur, ſic eſt aut ſimulatum aut imperfectum, aut aliquo modo corruptum, ut poſsit aut non placere, aut etiam diſplicere oculis tuis. Certè tota mea vita aut in peccato eſt & damnabilis, aut infructuoſa & contemptibilis. Sed quid ſeparo infructuoſam à damnabili? Utiq; ſi eſt infructuoſa, eſt damnabilis. Omnis enim arbor, quæ non facit fructum bonum, in ignem projicietur: non ſolùm illa arbor igni traditur, quæ malos, ſed etiam quæ nullos profert fructus. Terrent me hœdi ad ſiniſtram Judicis conſtituti, non quia aliquid mali fecerunt, ſed quia nihil boni egerunt; eſurientibus non dederunt cibum, nec ſitientibus potum. O ergò lignum aridum & inutile, & æternis ignibus dignum! Quid reſpondebis in illa die, cùm exigetur à te uſque ad ictum oculi omne tempus vivendi tibi impenſum, qualiter à te fuerit expenſum? non peribit capillus de capite, neque momentum de tempore. O anguſtiæ! hinc erunt peccata accuſantia, indè terrens juſtitia; ſubtus patens horrendum Chaos inferni, deſuper iratus Judex; intus conſcientia urens, foris mundus ardens. Vix juſtus ſalvabitur; peccator ſic deprehenſus, in quam partem ſe convertet? latêre erit impoſsibile, apparere intolerabile: Unde ergò animæ meæ ſalus? unde conſilium? Quis eſt, qui

dicitur

dicitur magni consilii Angelus? Ipse est Jesus, idem est Judex, inter cujus manus tremo. Respira, ô anima; nè desperes. Spera in eo, quem times; confuge ad eum, à quo fugisti. Jesu Christe, propter hoc nomen tuum fac mihi secundum nomen tuum. Respice me miserum invocantem nomen tuum. Si me admiseris intra latissimum misericordiæ tuæ sinum, non erit propter me angustior. Verum est, ô Domine, conscientia mea meruit damnationem, & pœnitentia mea non sufficit ad satisfactionem; sed certum est, quòd misericordia tua superat omnem offensionem. In te, Domine, confido; non confundar in æternum.

MEDITATIO VII.

De fructu Passionis Dominicæ.

Spes mea Passio Christi.

QUoties de Passione Domini cogito, toties de amore Dei & peccatorum meorum venia, magna omnino præsumo. Inclinat caput ad osculandum, brachia distendit ad amplexandum, manus aperit ad elargiendum, latus aperit ad cor amore ardens aspiciendum: exaltatur de terra, ut omnes trahat ad seipsum: Vulnera ejus sunt dolore livida, amore fulgida; ideo per aperturam vulneris intrare debemus ad secretum cordis: Prorsus copiosa apud eum redemptio, quia non gutta aliqua, sed unda sanguinis largiter per quinque partes corporis emanavit. Sicut uva in torcular conjecta onere superimposito frangitur, ac undique liquorem effundit: ità caro Christi, pondere iræ divinæ & gravitate peccatorum pressa, liquorem sanguinis undiquaque diffundit. Cùm Abraham filium suum in sacrificium offerre vellet, dicebat Dominus, Nunc verè cognovi, quòd me diligas. Tu quoque immensam æterni Patris dilectionem agnosce, quòd Filium suum unigeni-

unigenitum pro nobis in mortem tradere voluerit. Dilecti ſumus, cùm adhuc inimici eſſemus: an noſtri obliviſcetur, cùm per mortem Filii jam reconciliati ſimus? an in oblivione coram ipſo eſſe poterit tam pretioſus Filii ſui ſanguis, cùm etiam lacrymas & greſſus piorum hominum numeret? an Chriſtus eorum in ſua vita obliviſci poterit, pro quibus mortem ſuſtinere voluit? an obliviſci eorum poterit in gloria, pro quibus tanta ſuſtinuit tormenta? Conſidera, fidelis anima, multiplicem Paſsionis Domini fructum. Chriſtus pro nobis ſanguineum ſudorem fudit, nè frigidiſsimus in mortis agone ſudor nos opprimeret: Luctari voluit cum morte, nè in agone mortis deficeremus: Anxietatem graviſsimam & triſtitiam uſque ad mortem ſuſtinere voluit, ut æternæ lætitiæ in cœlis participes redderemur: Oſculo, quod amicitiæ & benevolentiæ ſignum, prodi voluit, ut peccatum, quo Satan primos parentes ſub ſpecie ſingularis benevolentiæ prodidit, extingueretur: A Judæis capi & ligari voluit, ut nos peccati vinculis ligatos, & in æternam damnationem conjiciendos, ſolveret: In horto fieri voluit Paſsionis initium, ut expiaret peccatum quod in horto Paradiſi habuerat principium: Ab Angelo confortari voluit, ut Angelorum nos redderet in cœlis ſocios: A propriis deſeritur diſcipulis, ut nos turpi defectione à Deo avulſos ſibi agglutinaret: Coram Concilio à falſis teſtibus eſt accuſatus, nè nos à Satana per legem Dei accuſaremur: Condemnatus eſt in terris, ut nos abſolveremur in cœlis: Pro peccatis tacuit, qui peccata non fecit, nè propter peccata noſtra in judicium Dei adducta obmuteſcere cogeremur: Alapis cædi voluit, ut nos à conſcientiæ & Satanæ ſtimulis abſolveremur: Illudi ſibi paſſus eſt, ut nos inſultori Satanæ illudere poſſemus: Facies ipſius tegitur, ut à nobis removeret velum peccati, quod in nobis aſpectum Dei impedit, & damnabilem ignorantiam inducit: Veſtibus exui voluit, ut innocentiæ veſtis per peccatum amiſſa nobis reſtitueretur: Spinis compunctus eſt, ut cordis noſtri compunctiones ſanaret: Crucis pondus portavit, ut onus æternæ pœnæ à nobis ſubmoveret: A Deo ſe derelictum clamavit, ut æternam Dei cohabitationem nobis pararet: Sitivit in cruce, ut

rorem

rorem divinæ gratiæ nobis promereretur, ac nè æternâ ſiti perire cogeremur: Æſtu iræ divinæ torreri voluit, ut infernalem ignem à nobis tolleret: Judicatus eſt, ut à Dei judicio nos liberaret: Reus peractus eſt, ut nos reos abſolveret: Iniquis manibus cæſus eſt, ut diaboli verbera à nobis tolleret: Præ dolore clamavit, ut ab æternis ululatibus nos ſervaret: Lacrymas profudit, ut noſtras abſtergeret lacrymas: Mortuus eſt, ut nos viveremus: Dolores inferni perſenſit, ut nunquam illos ſentiremus: Humiliatus eſt, ut noſtro tumori medicina afferretur: Coronâ ſpineâ coronatus eſt, ut cœleſtem coronam nobis promereretur: Ab omnibus paſſus eſt, ut omnibus ſalutem præſtaret: Caligaverunt ejus oculi in morte, ut nos in luce cœleſtis viveremus gloriæ: Audivit ignominias & contumelias, ut in cœlis audiremus jubilationes Angelicas. Nè igitur deſperes, fidelis anima: infinitum bonum per peccata tua eſt offenſum; ſed infinitum perſolutum eſt pretium: judicanda es propter peccata tua; ſed Dei Filius pro totius mundi peccatis, quæ in ſe receperat, jam judicatus eſt: punienda ſunt peccata tua; ſed Deus ea jam punivit in Filio ſuo: magna ſunt peccatorum tuorum vulnera; ſed pretioſum eſt ſanguinis Chriſti balſamum: maledictum te pronunciat Moſes, quia non ſervâſti omnia, quæ ſcripta ſunt in libro legis; ſed Chriſtus pro te factus eſt maledictus: ſcriptum eſt contra te in cœleſti curia chirographum; ſed illud Chriſti ſanguine eſt deletum. Tua ergò paſſio, ô pie Chriſte, ultimum meum refugium.

MEDITATIO VIII.

De certitudine ſalutis noſtræ.

Bona ſpes confundere neſcit.

QUid turbaris, anima mea? quid de miſericordia Dei adhuc dubitas? Memento Creatoris tui. Quis creavit te ſine te? quis formavit corpus

corpus tuum in occulto, quando formatum corpo-
ris tui habitaculum in inferioribus terræ? Qui
igitur curam tui suscepit, cùm nondum esses, nón
ne & is curam tui ageret, postquam ad imaginem
suam te condidit? Creatura Dei sum, ad Creato-
rem me converto. Quòd si natura mea infecta
est à Diabolo, si sauciata & vulnerata est à latro-
nibus, scilicet peccatis; vivit tamen adhuc Creator
meus. Qui me potuit facere, ille poterit etiam
reficere; Qui me creavit sine ullo malo, poterit
me tollere omne malum, quod Diaboli suggestio-
one, Adami prævaricatione, propriâ etiam mea
actione ad me ingressum, pervasit omnem sub-
stantiam meam. Poterit igitur Creator meus me
reficere, modò etiam velit. Utique vult; qui
enim opus suum odio habet? nónne corami eo
sumus sicut lutum in manibus figuli? Quòd si me
odio haberet, ex nihilo utique non creâsset. Ipse
Salvator est omnium, maximè verò credentium.
Mirabiliter me creavit; mirabiliùs tamen rede-
mit. Nunquam illuxit clariùs, quàd nos dilexit
Dominus, quàm in ipsius passione & vulneribus.
Verè diligitur, propter quem Unigenitus ex sinu
Patris mittitur. Quòd si salutem meam non desi-
derarei, Domine Jesu, quare de cœlo descende-
res? Sed descendisti in terram, in mortem, in cru-
cem. Ut servum redimeret Deus, Filio non pe-
percit. Verè igitur magno amore genus humā-
num complectitur, qui propter generis humani
redemptionem Filium suum tradidit affligen-
dum, occidendum, crucifigendum. Carum om-
nino & verè magnum pretium, quo redempti su-
mus; chara igitur & magna Redemptoris miseri-
cordia. Videri alicui posset, quòd Deus æquè
magno amore electos suos filios diligat, quo
Filium unigenitum: Cui enim aliquid impendi-
mus, illud charius est eo, quod impendimus. Ut
adoptivos haberet filios, naturali & coëssentiali
Filio non pepercit. Quid ergò magnum est, quòd
in domo cœlesti mansiones nobis paraverit, cùm
Filium suum dederit, in quo est tota plenitudo
divinitatis? Certè ubi divinitatis plenitudo, ibi
quoque plenitudo æternæ vitæ & gloriæ: Quòd
si in Christo dedit plenitudinem æternæ vitæ,
quomodo parvulam ejus particulam denegabit?
Verè magno amore nos adoptivos filios cœlestis

Pater

Pater amplectitur, propter quos unigenitum Filium tradidit: Verè magno amore Filius nos complectitur, qui propter nos seipsum tradidit. Ut divites nos faceret, extremam toleravit paupertatem; non enim habuit ubi caput reclinaret suum. Ut nos Dei filios faceret, ipse homo natus est; neque peracto semel redemptionis opere imposterum nos negligit, sed adhuc in dextra majestatis divinæ constitutus, interpellat pro nobis. Quid ad salutem necessarium mihi non impetrabit, cùm ad salutem mihi promerendam seipsum impertiverit? Quid Pater denegabit Filio, qui obediens ei factus usquè ad mortem, mortem autem crucis? Quid Pater denegabit Filio, qui λύτρον à Filio præstitum jam antè acceptavit? Accusent me peccata mea; in hoc intercessore confido: major est, qui excusat, quàm qui accusat. Terreat me imbecillitas mea; in ipsius virtute glorior. Accuset me Satanas, modò excuset me Mediator: Accuset me cœlum & terra, & iniquitates meæ reum me peragant; sufficit mihi, quòd pro me cœli & terræ Creator, & ipsa Justitia, deprecatur. Sufficit mihi ad meritum, scire quòd non sufficiat meritum. Sufficiat mihi, eum habere propitium, cui soli peccavi; quicquid ille non imputare decreverit, sic erit, quasi non fuerit. Neque me movet, quòd peccata mea & gravia, & varia, & sæpius iterata; Nisi enim peccatis oneraret, justitiam illius non desiderarem: nisi morbum haberem, Medici opem non implorarem. Ipse Medicus est, ipse Salvator, ipse Justitia est; seipsum negare non potest: Ego ægrotus, ego damnatus, ego peccator; meipsum negare non possum. Miserere mei, ô Medice, ô Salvator, ô Justitia. Amen.

MEDI-

MEDITATIO IX.

De amando ſolo Deo.

Domino juncta amore.

ERige te, fidelis anima, & ama illud ſummum bonum, in quo omnia bona, ſine quo nullum aliud verum bonum. Nulla creatura voluntatem noſtram exatiare poteſt, quia nulla creatura perfectum bonum obtinet, ſed tantùm participatum. Rivulus quidam boni à divinitate ad eam traducitur, ſed fons in Deo ſemper manet: Quare ergò fonte relicto rivulos conſectari velimus? Omne bonum in creaturis eſt imago quædam perfecti illius boni, quod in Deo, imò quod ipſe Deus eſt: Quare ergò arrepta imagine ipſam rem deſerere velimus? Columba ex Arca Noæ non poterat in aquarum volubilitate invenire, ubi requieſceret pes ejus. Ità anima noſtra in omnium rerum ſublunarium numero non poteſt quicquam invenire, quod deſiderium ejus plenè impleat, propter ſummam earum inconſtantiam & fragilitatem. Annon ſibi ipſi injuriam facit, qui infra dignitatem ſuam aliquid amat? Jam verò anima noſtra omnibus creaturis nobilior, quia Dei paſſione & morte redempta; Quare ergò creaturas amare velit? Annon id majeſtati, in quam evexit illam Deus, contrarium? Quicquid amamus, id vel propter potentiam, vel propter ſapientiam, vel propter pulchritudinem amamus: Quid verò Deo potentius, quid Deo ſapientius, quid Deo pulchrius? omnis Regum mundanorum potentia ab eo & ſub eo: omnis hominum ſapientia ad divinam collata, ſtultitia eſt: omnis creaturarum pulchritudo ad divinam collata, deformitas eſt. Si potentiſſimus Rex quiſpiam cum tenuis ſortis ac conditionis virgine per internuncios de conjugio ageret, annon ſtolidè ageret illa virgo, ſi, prætermiſſo Rege potentiſſimo, egenis velit adhærere internunciis, & Regis

& Regis miniſtris? Sic Deus per omnem illam creaturarum pulchritudinem nos ad ſe vocare, ad ſui amorem excitare voluit; quare ergò anima noſtra, quam Sponſus Chriſtus expetit, creaturis, velut internunciis hujus ſpiritualis conjugii, adhæret? Ipſæ creaturæ clamant, Quare nobis adhæreſcitis? quare in nobis finem deſiderii veſtri ponitis? non poſſumus appetitum veſtrum exatiare: ad utriuſque noſtrum Creatorem accedite. A creaturis nullus amor reciprocus ſperandus, à creaturis etiam nullus amor erga nos cœpit; ſed Deus, qui eſt ipſa charitas, amantem ſe non poteſt non amare, quinimo amore ſuo omnia deſideria noſtra & omnem amorem noſtrum prævenit: Quantum ergò diligendus, qui prior tantùm nos dilexit? Dilexit nos, cùm nondum eſſemus, nam dilectionis divinæ eſt, quòd in hunc mundum nati ſumus. Dilexit, cùm inimici eſſemus; nam miſericordiæ & dilectionis divinæ eſt, quòd Filium Redemptorem miſerit. Dilexit, cùm in peccata prolapſi eramus; nam dilectionis divinæ eſt, quòd non continuò, ſi delinquimus, mòrti nos tradit, ſed converſionem noſtram expectat; dilectionis divinæ eſt, quòd præter noſtrum meritum, imò contra meritum, ad cœleſtia nos traducit palatia. Sine amore Dei nunquam ad ſalutarem ejus cognitionem pervenies; ſine amore Dei omnis ſcientia inutilis, imò noxia. Quare charitas excedit omnium myſteriorum notitiam? Quia hæc etiam in diabolis, illa non niſi in piis. Quare diabolus infeliciſſimus? Quia ſummum bonum amare nequit. Quare Deus contrà feliciſſimus & beatiſſimus? Quia omnia amat, delectatur in omnibus operibus ſuis. Quare amor Dei in hac vita perfectus non eſt? Quia tantum diligimus, quantum cognoſcimus. Jam verò in hac vita ex parte ſolùm cognoſcimus & in ænigmate. In æterna vita perfectè beati erimus, quia perfectè amabimus Deum: perfectè amabimus, quia perfectè cognoſcemus. Nemo poterit ſpem habere perfecti amoris divini in futuro ſeculo, qui in hoc non incipit Deum amare: regnum Dei in corde hominis in hac vita incipere debet, aliàs non conſummabitur in futura. Sine amore Dei nullum eſt æternæ vitæ deſiderium: quomodo ergò illius ſummi boni particeps erit, qui non amat, qui

non

non quærit, qui non desiderat? Qualis amor tuus talis ipse es, quia amor tuus te in se transmutat: Amor est summum vinculum, quia amans & res amata fiunt unum. Quid Deum justissimum & peccatores perditos, quid hæc à se invicem in infinitum distantia conjunxit? Amor infinitus. Ne tamen justitia Dei labefactaretur, interceſsit pretium Christi infinitum. Quid adhuc Deum Creatorem & animam fidelem creatam, res infinite distantes, conjungit? Amor. In vita æterna summo gradu fungemur Deo: quare? quia summo gradu amabimus. Amor unit & transmutat. Si carnalia diligis, carnalis es: Si mundum amas, mundanus efficieris. Jam verò caro & sanguis non possidebit regnum Dei. Si Deum & divina diligis, efficieris divinus. Amor Dei est currus Eliæ ascendentis in cœlum: Amor Dei jucunditas est mentis, Paradisus animæ; exeludit mundum, vincit Diabolum, claudit infernum, aperit cœlum. Amor Dei est illud sigillum, quo Deus electos & credentes obsignat: nullum Deus in judicio extremo agnoscet pro suo, qui non hoc sigillo obsignatus. Etenim ipsa fides, unica justitiæ & salutis nostræ causa, vera non est, nisi per charitatem se exerat: Non est vera fides nisi sit firma fiducia; non est fiducia, sine amore Dei: non agnoscitur beneficium, pro quo non aguntur gratiæ; non agimus ei gratias, quem non amamus. Si ergò vera tua fides est, agnoscet Christi Redemptoris beneficium: agnoscet, & gratias aget: gratias aget & amabit. Amor Dei est vita & requies animæ nostræ: Recedente animâ per mortem, interit vita corporis; recedente Deo ab anima per peccata, interit vita animæ. Vicissim Deus habitat per fidem in cordibus nostris, habitat per amorem in anima nostra, quia charitas Dei diffunditur in cordibus electorum per Spiritum sanctum. Nulla animæ tranquillitas absque amore Dei. Mundus & Satanas maxima illius perturbatio, Deus autem summa animæ requies: Nulla est pax conscientiæ, nisi in iis, qui fide justificati; Nullus verus Dei amor, nisi in iis, qui filiali fiduciâ erga Deum affecti. Moriatur ergò in nobis amor noſtri, amor mundi, amor creaturarum; ut vivat in nobis amor Dei, qui incipiat in hoc seculo, ut perficiatur in futuro.

MEDI

MEDITATIO X.

De noſtri cum Deo reconciliatione.

Solvit mea debita chriſtus.

VEre languores noſtros Chriſtus tulit, & dolores noſtros ipſe portavit. O Domine Jeſu, quod in nobis meretur æternas pœnas, illud in te tranſtuliſti: onus, quod ad infernum uſq; nos depreſſurum erat, in te recepiſti; vulneratus es propter iniquitates noſtras; attritus propter ſcelera noſtra: Tuo livore ſanati ſumus; poſuit Dominus in te iniquitates omnium noſtrûm. Mirabilis omnino commutatio: Transfers in te peccata noſtra, & donas tuam juſtitiam; mortem nobis debitam tibi irrogas, & donas nobis vitam. Non igitur jam poſſum ullo modo dubitare de tua gratia, aut deſperare propter mea peccata. Quod in nobis peſsimum, in te tranſtuliſti; quod optimum in nobis, & tuum opus, videlicet corpus & animam, quomodo deſpicies? Non derelinques animam meam in inferno, neque dabis ut ſanctus tuus videat corruptionem. Verè enim ſanctus eſt, cujus peccata abolita atque ablata; Beatus cui remiſſæ ſunt iniquitates, cui Dominus non imputat peccata. Quomodo peccata noſtra imputare nobis poterit Dominus, cùm imputaverit ea alteri? Propter ſcelus populi ſui Filium percuſsit dilectiſsimum. Ipſe ergò in ſcientia ſui juſtificabit multos, & iniquitates eorum ipſe portabit. Quomodo juſtificabit ſuos? Audi, anima, & attende; Juſtificabit eos in ſcientia, id eſt, ſalutari divinæ miſericordiæ & gratiæ in Chriſto agnitione, ac firmâ per fidem apprehenſione. Hæc eſt vita æterna, ut agnoſcant te ſolum verum Deum, & quem miſiſti Filium tuum Jeſum Chriſtum; ac proinde ſi confiteris ore tuo Dominum Jeſum, & in corde tuo credideris, quòd Deus illum ſuſcitavit à mortuis, ſalvus eris. Apprehendit autem fides Chriſti

ſatisfactionem; iniquitates enim ſuorum ipſe portavit, peccata multorum tulit, & pro tranſgreſſoribus rogavit. Verè enim paucos habuiſſet juſtos, niſi peccatores miſericorditer recepiſſet. Paucos, ô Jeſu, haberes juſtos, niſi peccata remitteres injuſtis. Quomodo igitur ſevero judicio peccata pœnitentium judicabit Chriſtus, quæ in ſe recepit? Quomodo damnabit reum peccatorum, cùm ipſe factus ſit peccatum? Judicabit illos, quos amicos ſuos vocat? Judicabit illos pro quibus rogavit? Judicabit illos pro quibus mortuus? Erige te, anima mea, & peccatorum tuorum obliviſcere, quia oblitus eorum Dominus. Quem times peccatorum vindicem, niſi Dominum, qui pro peccatis ſatisfecit ipſe? Quòd ſi aliquis alius pro peccatis meis λύτρον perſolviſſet, utique adhuc dubitare poſſem an etiam ſatisfactionem illam acceptare velit juſtus Judex: Quòd ſi homo aut Angelus aliquis pro me ſatisfeciſſet, utique dubium eſſet, an ſufficiens ſit redemptionis pretium; jam verò nullus relinquitur dubitationi locus. Quomodo non accipiet pretium, quod perſolvit ipſe? Quomodo non ſit ſufficiens, quod ab ipſo Deo? Quid adhuc conturbaris, anima mea? Univerſæ viæ Domini, miſericordia & veritas: Juſtus etiam Dominus, & juſtum ipſius judicium. Quid conturbaris, anima? Erigat te divina miſericordia, erigat etiam divina juſtitia. Quòd ſi enim juſtus Deus eſt, utique pro delicto unico duplex non exiget pretium. Propter peccata noſtra percuſſit Filium; quomodo propter eadem nos ſervos percutiet? Quomodo peccata in Filio punita in nobis quoque puniet? Veritas etiam Domini non labefactabitur in æternum. Nolo mortem peccatoris, ſed ut convertatur & vivat, clamat Deus noſter. Venite ad me, qui laboratis & onerati eſtis, & ego reficiam vos, exclamat Salvator noſter. Num mendacii arguemus Dominum, & peccatorum noſtrorum pondere miſericordiam ipſius deprimere conabimur? Mendacii arguere Dominum, & miſericordiam ipſius negare, majus eſt peccatum, quàm omnia totius mundi peccata: undecunque plùs peccavit Judas deſperando, quàm Judæi Chriſtum crucifigendo. Quin potius ubi abundavit delictum, ibi quoque abundavit gratia,

quæ

quæ peccatorum noſtrorum lanci infinitis modis præponderat: Peccata enim hominum ſunt, ſed gratia Dei eſt: peccata temporalia; gratia autem Domini noſtri ab æterno in æternum. Pro peccatis ſatisfactum, gratia Dei Chriſti morte reparata, & in æternum ſtabilita; ad quam confugio devotus & ſupplex.

MEDITATIO XI.

De ſatisfactione pro peccatis noſtris.

Mors Chriſti vita piorum.

VEnite ad me, qui laboratis & onerati eſtis, ego reficiam vos; verba ſunt Salvatoris noſtri. Verè, Domine Jeſu, oneratus ſum nimis, & ſub peccati pondere ingemiſco, ſed ad te fontem aquæ vivæ propero. Veni ad me, Domine Jeſu, ut poſsim venire ad te. Veniò ad te Domine, quia priùs veniſti ad me. Venio ad te, Domine Jeſu, & anxiè te deſidero, neque enim in me quicquam boni invenio. Quòd ſi in me aliquid boni invenirem, non tam anxiè te deſideraiem. Verè, Domine Jeſu, laboro & oneratus ſum. Neque cuiquam ſanctorum tuorum, vel etiam peccatorum pœnitentium, me conferre poſſem, niſi forte latroni in cruce. Miſerere mei, Domine, qui miſertus es latronis in cruce. Perditè vixi, in peccatis vixi; ſed piè mori, ſed in juſtitia mori deſidero. Pietas autem & juſtitia procul à corde meo, ideóque ad tuam pietatem & juſtitiam confugio. Subveniat mihi, Domine Jeſu, anima tua, quam poſuiſti in ἀντίλυτρον pro multis. Subveniat mihi ſanctiſsimum tuum corpus flagellis, ſputis, colaphis, & ſpinis pro me afflictum, & crucis patibulo affixum. Subveniat mihi, ô Jeſu, ſacroſanctus tuus ſanguis è patientis & morientis latere effuſus, qui ab omnibus peccatis nos emundat.

Subveniat mihi sanctissima tua divinitas, quæ humanam naturam in passione sustinuit; & quâ requiescente neque se exerente peractum est adorandum redemptionis meæ mysterium; & quæ sanctæ tuæ passioni infinitum robur ac pondus addidit, ità ut Deus suo sanguine me miserum sibi acquisiverit. Subveniant mihi tua vulnera, in quibus omnis mea medicina. Subveniat sanctissima tua passio. Subveniat tuum meritum, ultimum meum refugium, & adversus peccata remedium. Quod enim passus es, hoc mihi passus es. Quod igitur mereris, itidem mihi & indignitati meæ promereris. Commendat igitur charitatem suam Deus in nobis, & testimonio omnium hominum, imò Angelorum, intellectum exuperante, eam comprobat, quòd Christus pro nobis mortuus, cùm adhuc essemus peccatores & inimici Dei. Quis non admiretur? Quis non obstupescat? A nemine rogatus, imò ab hominibus odio habitus, pro peccatoribus & hostibus suis misericordissimus Dei Filius deprecatur; neque solùm deprecatur, sed etiam divinæ justitiæ satisfactionem præstat, nativitate pauperrimâ, vitâ sanctissimâ, passione acerbissimâ, morte crudelissimâ. O Domine Jesu, qui pro me deprecatus, passus atque mortuus, antequam meritum & passionem tuam desiderarem, aut precibus ad λύτρον persolvendum te sollicitarem, quomodo me projicere à facie tua poteris? Quomodo fructum sanctissimæ tuæ passionis denegabis, postquam ex profundis jam ad te clamo, & fructum meriti tui lacrymis atque gemitibus exposco? Inimicus eram per naturam: quando pro me mortuus es, factus sum amicus, frater & filius per gratiam. Exaudivisti inimicum nondum te precantem; quomodo despicies amicum tuum cum lacrymis & precibus ad te accedentem? Venientem ad te non ejicies foras, quia sermo tuus veritas est. Locutus es nobis in spiritu & veritate, & verba vitæ æternæ à te accepimus. Attende atque erige te, anima mea: antea eramus peccatores per naturam; jam verò justi per gratiam: antea eramus inimici, jàm verè amici atque propinqui: antea subsidium nostrum in morte Christi, jam verò in ipsius etiam vita: antea eramus mortui in peccatis nostris; jàm verò vivificati

vivificati in Chriſto. O nimiam Dei charitatem, quâ dilexit nos! O abundantes divitias divinæ gratiæ, quâ nos confidere fecit in cœleſtibus! O viſcera miſericordiæ Dei noſtri, in quibus nos viſitavit Oriens ex alto! Quòd ſi Chriſti mors juſtitiam & vitam nobis attulit, quid ipſius vita poterit? Si Salvator pretium Patri perſolvit moriens; quid faciet vivus, & pro nobis intercedens? Vivit enim & habitat in corde noſtro Chriſtus, modò vivat atque vigeat in eo ſanctiſsimi ipſius meriti recordatio. Trahe me, Domine Jeſu, ut poſſideam in rei veritate, quod hîc expecto in ſpei firmitate. Sit tecum quæſo miniſter tuus, & videat claritatem, quam dedit tibi Pater; inhabitet manſionem, quam parâſti illîc in domo Patris tui. Beati qui habitant in domo tua, Domine; laudabunt te in ſeculum ſeculi.

MEDITATIO XII.

De natura ac proprietatibus veræ fidei.

Viva eſt & victrix, ſi modò vera fides.

O Dilecta anima, fidei virtutem conſidera, & Deo fidei datori unico gratias age. Fides unica Salvatori noſtro viciſsim nos inſerit, ut veluti palmites ex vite ſuccum, ità nos ex ipſo vitam, juſtitiam, & ſalutem hauriamus. Excidit Adamus gratiâ Dei, & imaginem divinam amiſit ſuâ incredulitate; ſed viciſsim in gratiam recipimur, & imago Dei in nobis reformari incipit fide. Per fidem Chriſtus noſter efficitur, & in nobis habitat: ubi autem Chriſtus, ibi gratia Dei; ubi gratia Dei, ibi hæreditas vitæ æternæ. Fide Abel majorem hoſtiam obtulit Deo, quàm Cain; ità ſpirituales hoſtias offerimus Deo per fidem; fructum ſcilicet labiorum noſtrorum. Fide Henoch tranſlatus eſt; ità fides ex conſortio humano in ſocietatem cœ-

Jeſtem nos transfert, etiamnum in hac vita. Jam enim Chriſtus in nobis habitat, jam in nobis eſt vita æterna, ſed abſcondita. Fide Noah arcam apparavit: Ità fide ingredimur Eccleſiam, in qua animæ ſervantur, reliquis omnibus in vaſto mundi pelago pereuntibus. Fide Abraham terram idololatricam relinquebat: Ità fide eximus ex mundo, parentes, fratres, & cognatos relinquentes, & Chriſti vocantis verbo adhærentes. Fide peregrinatus eſt, & expectavit terram promiſſam: Ità & nos fide expectamus cœleſtem Hieroſolymam, quam Deus in cœlis præparavit: advenæ ſumus & peregrini in hoc mundo, ad cœleſtem patriam fide aſpirantes. Fide concepit Sara in ſenectute filium Iſaac: Ità & nos ſpiritualiter emortui accipimus virtutem Chriſtum ſpiritualiter concipiendi. Ut enim Chriſtus in ſanctis Mariæ Virginis viſceribus ſemel conceptus: ità quotidie in fideli anima, quæ ſe puram conſervat à mundanis congreſsibus, ſpiritualiter naſcitur. Fide obtulit Abraham Iſaac: ità & nos proprium voluntatem, dilectum animæ filium, fide ſpiritualiter mactamus & ſacrificamus: Qui enim Chriſtum ſequi deſiderat, ſemetipſum abnegare debet; id eſt, propriæ voluntati, proprio honori, proprio amori renunciare. Fide Iſaac benedicit Jacob: ità fide participes reddimur omnium divinarum benedictionum: Nam in ſemine Abrahæ, id eſt, in Chriſto, omnes gentes benedicuntur. Fide prophetavit Joſeph de exitu Iſraëlitarum ex Ægypto, & de oſsibus ſuis mandavit; ità fide expectamus ex hac ſpirituali Ægypto, ſcilicet mundo, exitum, & beatam corporis reſurrectionem. Fide Moſes per tres menſes ſervatus eſt: ità nos à Satanæ tyrannide fides abſcondit, donec tandem in regale Dei palatium adducamur, & in Reges ſpirituales adoptemur. Fide Moſes elegit calamitatum populi ſui particeps eſſe potiùs quàm in Ægypti gloria vivere: ità fides excitat in nobis contemptum gloriæ, honoris, divitiarum & voluptatum hujus ſeculi, & deſiderium cœleſtis regni: Fide eligimus potiùs ignominiam Chriſti, quàm theſauros hujus ſeculi. Fide reliquit Moyſes Ægyptum, nec metuebat Regis iram: Sic fides nos animat & confirmat, nè minis Tyrannorum hujus mundi terreamur, ſed forti & conſtanti

animo

animo Deo vocanti obediamus. Fide celebravit Iſraël Paſcha: ità & nos Paſcha celebramus fide; Paſcha noſtrum immolatus eſt Chriſtus, cujus caro verè eſt cibus, & cujus ſanguis verè eſt potus. Fide Iſraëlitæ tranſierunt per mare rubrum; ità fide pertranſimus mare hujus ſeculi. Fide conciderunt muri Hierichuntos: Ità fide deſtruimus omnes munitiones Satanæ. Fide Rahab ſervata eſt: Ità in illa univerſali hujus mundi panoletria fide ſervabimur ab interitu. Fide Patres devicerunt regna, leonum ora obturârunt, ignis vim extinxerunt: Ità & nos fide regnum Satanæ deſtruimus, infernalis leonis inſidias & furorem ævadimus, & ab ignis infernalis ardore liberamur. Fides autem non eſt nuda opinio & profeſsio, ſed viva & efficax Chriſti in Evangelio propoſiti apprehenſio, eſt pleniſsima de gratia Dei perſuaſio, fiducialis cordis noſtri quies, & pax in Chriſti merito recumbens. Naſcitur hæc fides ex verbi divini ſemine. Nam fides & Spiritus unum ſunt; Verbum autem Spiritûs ſancti vehiculum: Fructus ſequitur naturam ſui ſeminis; fides divinus fructus eſt; ergò & ſemen divinum adeſſe oportet, ſcilicet verbum. Sicut in creatione lux oriebatur ex verbo Dei; nam dixit Deus, Et facta eſt lux: Ità lux fidei oritur ex luce verbi divini: In lumine tuo videbimus lumen, ait Pſaltes. Cùm fides nos Chriſto conjungat, nos cum Chriſto uniat, ideo etiam eſt in nobis mater omnium virtutum: Ubi fides, ibi Chriſtus; ubi Chriſtus, ibi ſancta vita, ſcilicet vera humilitas, vera manſuetudo, vera dilectio: Chriſtus & Spiritus S. non divelluntur: Ubi Spiritus ſanctus, ibi vera ſanctitas. Ergò ubi non eſt vita ſancta, non eſt ſanctificans Spiritus: ubi non eſt Spiritus, ibi nec Chriſtus. ubi non eſt Chriſtus, ibi nec vera fides. Quicunque palmes non haurit vitam & ſuccum ex vite, non judicandus eſt cum vite conjunctus: ità nondum per fidem Chriſto ſumus conjuncti, niſi vitam & ſuccum ex ipſo trahamus. Fides eſt quædam ſpiritualis lux; corda enim illuminantur fide: ergò ſpargit radios bonorum operum; ubi verò non ſunt radii ſpiritualis vitæ, ibi etiam nondum eſt vera lux fidei. Opera mala ſunt opera tenebrarum; fides autem lux eſt: quæ verò ſocietas luci cum tenebris? Opera mala ſunt ſemen

Satanæ, fides eſt ſemen Chriſti: quæ verò ſocietas Chriſto cum Satana? Fide purificantur corda: quomodo verò poteſt eſſe interna puritas cordis, ubi impura verba & impura opera exteriùs apparent? Fides eſt victoria noſtra: quomodo ergò ibi poteſt eſſe vera fides, ubi caro vincit ſpiritum, & captivum quaſi ducit? Per fidem habemus Chriſtum, & in Chriſto vitam æternam; ſed nullus impœnitens & in peccatis perſeverans vitæ æternæ particeps: quomodo ergò Chriſti? quomodo fidei? Accende in nobis, ô pie Chriſte, veræ fidei lucem, ut per fidem conſequamur æternam ſalutem.

MEDITATIO XIII.

De ſpirituali conjugio Chriſti & animæ.

Animarum ſponſus Jeſus.

DEſponſabo te mihi in ſempiternum, dicit Chriſtus ad fidelem animam. Chriſtus nuptiis in Cana Galilææ celebratis intereſſe voluit, ut oſtenderet, quòd ad nuptias ſpirituales in mundum venerit. Gaudens gaude in Domino, & exulta, fidelis anima, in Deo tuo, qui induit te veſtimentis ſalutis, & indumento juſtitiæ circumdat te, tanquam ſponſam ornatam monilibus. Gaude propter ſponſi honorem, gaude propter ſponſi decorem, gaude propter ſponſi amorem. Honor illius maximus; eſt enim verus Deus in ſecula benedictus: Quanta ergò dignitas hujus creaturæ, fidelis ſcilicet animæ, quòd ipſe Creator eam ſibi vult deſponſare? Decor ipſius maximus; eſt enim ſpecioſus formâ præ filiis hominum; ſiquidem videbant gloriam ejus, gloriam quaſi unigeniti à Patre; ſplendebat facies ejus ſicut Sol, veſtimenta erant ſicut nix: diffuſa etiam eſt gratia in labiis ejus, gloriâ & honore eſt coronatus: Quantæ ergò eſt miſericordiæ, quòd ſumma illa pulchritudo animam peccatorum

eatorum maculis deformatam in ſponſam non dedignatur ſibi eligere? Summa ex parte ſponſi majeſtas; ſumma ex parte ſponſæ infirmitas: ſumma ex parte ſponſi venuſtas; ſumma ex parte ſponſæ deformitas: & tamen major adhuc amor ſponſi erga ſponſam, quàm ſponſæ erga honoratiſsimum & pulcherrimum illum ſponſum. Vide amorem immenſum tui ſponſi, ô fidelis anima: amor è cœlo ad terram eum traxit, ad columnam ligavit, cruci affixit, ſepulchro clauſit, ad inferos attraxit. Quis fecit hæc omnia, niſi amor erga ſponſam? Sed cor noſtrum ſaxo & plumbo gravius; quod tanti amoris vinculum non trahit ſurſum in cœlum, ex quo priùs traxit Deum ad homines. Nuda erat ſponſa, nec poterat ad regale cœleſtis regni palatium ità nuda introduci: Ipſe induit eam veſtimentis ſalutis & juſtitiæ. Cùm in ſordida peccatorum tunica & turpiſsimo iniquitatis panno involuta jaceret, dedit illi, ut cooperiret ſe byſſino ſplendenti & candido: byſſinum, juſtificationes ſunt ſanctorum; veſtis illa eſt juſtitia morte & paſsione ipſius ſponſi parta. Laborabat Jacob quatuordecim annis, ut Rachelem obtineret ſponſam; Chriſtus per triginta quatuor ferè annos ſuſtinuit famem, ſitim, frigus, paupertatem, ignominias, contumelias, vincula, flagella, fellis amaritudinem, mortem, crucem, ut fidelem animam ſibi parare & acquirere poſſet ſponſam. Deſcendebat Samſon, & ex Philiſtæis exitio adjudicaris populis ſibi ſponſam quærebat; deſcendit Dei Filius, & ſponſam ſibi elegit ex damnatis & æternæ morti addictis hominibus. Inimicum erat ſponſæ genus cœleſti Patri, ſed ipſe illud per acerbiſsimam paſsionem Patri reconciliavit. Conculcata erat ſponſa in ſanguine ſuo, projecta ſuper faciem terræ; ſed ipſe eam lavit baptiſmi aquâ, & lavacro mundavit ſanctiſsimo; emundavit ſponſæ ſanguinem proprio ſuo ſanguine; quia Filii Dei ſanguis emundat ab omnibus peccatis: Sordida & deformis erat ſponſa: ſed ipſe eam unxit oleo, miſericordiâ ſcilicet & gratiâ. Non erat honorificè veſtita ſponſa; ſed ipſe dedit ei armillas & inaures, ornavit eam virtutibus & variis Spiritûs S. muneribus. Pauperrima erat ſponſa, & quod arrhæ loco daret, non habebat; ideo reliquit ei arrham Spi-

ritûs, & arrham carnis ab eadem accepit, & in cœlum adduxit. Famelica erat ſponſa, ſed ipſe ſimilam & mel & oleum dedit ei ad comedendum; carne & ſanguine proprio eam paſcit ad vitam æternam. Immorigera eſt ſponſa, & ſæpe fidem conjugalem frangit, fornicatur cum mundo & Diabolo; ſed ex immenſo amore in gratiam viciſsim eam recipit Sponſus, quoties in vera converſione ad eum revertitur. Agnoſce, ô fidelis anima, tot ac tanta infiniti amoris indicia: Ama, ô fidelis anima, amorem illius, qui ex amore tui deſcendit in uterum virginis. Tanto eum amare debemus plùs nobis ipſis, quanto major ipſe eſt, qui ſe pro nobis tradidit: Omnis vita noſtra conformis illi reddatur, qui ex amore noſtrî totum ſe nobis conformavit. Ingratiſsimus meritò habetur, qui amantem ſe viciſsim non amat: quantum ergò diligendus à nobis is, qui ex amore noſtrî ſuæ quaſi majeſtatis oblitus! Felix anima, quæ ſpiritualis hujus conjugii vinculo Chriſto conjungitur, illa omnia Chriſti beneficia tutò ac confidenter ſibi applicat: quemadmodum aliàs in conjugio coruſcat uxor radiis mariti. Participes autem reddimur beati & ſpiritualis hujus conjugii ſolâ fide, ſicut ſcriptum eſt, Deſponſabo te mihi in fide. Fides Chriſto tanquam ſpirituali viti nos palmites inſerit, ut vitam & ſuccum ex eo trahamus; & veluti, qui in conjugio vivunt, non ampliùs ſunt duo, ſed una caro: ità qui per fidem Domino adhærent, fiunt unus ſpiritus cum eo, quia per fidem Chriſtus habitat in cordibus noſtris: fides illa ſi vera eſt, per dilectionem efficax eſt. Quemadmodum in V. T. Sacerdotes ducere cogebantur virgines: ità cœleſtis ille Sacerdos talem ſibi virginem ſpiritualiter copulat, quæ à diaboli, mundi, ac propriæ carnis complexibus ſeſe integram ac immaculatam ſervat. Effice, ô Chriſte, nos dignos, ut ad nuptias Agni aliquando introducamur. Amen.

MEDI-

MEDITATIO XIV.

De myſteriis Incarnationis.

Fulgent cunabula Chriſti.

AEducamus pauliſper animos noſtros ab his temporalibus, & myſteria nativitatis Dominicæ contemplemur. Filius Dei ad nos de cœlo deſcendit, ut adoptionem filiorum conſequamur: Deus homo fit, ut homo divinæ gratiæ & naturæ particeps fiat. Circa mundi veſperam naſci Chriſtus voluit, ut ſignificaret, incarnationis beneficia non præſentem hanc, ſed æternam vitam attingere. Tempore Auguſti pacifici naſci voluit, qui humanum genus cum Deo pacificavit: Tempore ſervitutis Iſraëliticæ naſci voluit, qui eſt verus liberator & vindex populi ſui. Sub imperio alieni Domini naſci voluit, utpote cujus regnum non erat de hoc mundo. Naſcitur de virgine, ut ſignificet, ſe non concipi aut naſci, niſi in cordibus eorum, qui ſpirituales Virgines ſunt, hoc eſt, quorum mentes nec mundo, nec diabolo, ſed Deo in uno ſpiritu adhærent. Naſcitur purus & ſanctus, ut impuram & contaminatam nativitatem noſtram ſanctificet. Naſcitur à virgine viro deſponſata, in matrimonii divinitus inſtituti honorem. Naſcitur in noctis tenebris, qui erat vera lux mundi, tenebras illuminans. Reponitur in præſepe, qui eſt verum animæ noſtræ pabulum. Naſcitur inter bovem & aſinum, ut homines, qui jumentis per peccatum aſſimilati erant, ad priſtinam dignitatem reducat. Naſcitur in Bethlehem, id eſt, domo panis, qui uberrimum divinorum beneficiorum ſecum afferebat pabulum. Primogenitus eſt & unigenitus matris ſuæ in terris, qui ſecundum divinam naturam eſt primogenitus & unigenitus Patris in cœlis. Naſcitur pauper & inops, ut cœleſtes divitias nobis comparet. Naſcitur in vili pecorum ſtabulo, ut ad cœleſtis

aulæ

aulæ nos deducat palatia. E cœlis tanti beneficii mittitur nuncius, quia nemo in terris illius magnitudinem intelligebat. Cœlestium munerũ meritò etiam cœlestis nuncius est. Gaudent Angelorum exercitus, qui nos, ob incarnationem Filii Dei, beatitudinis suæ possunt habere socios. Pastoribus tantum miraculum priùs nunciatur, quia verus animarum Pastor venerat perditas oves in viam reducturus. Contemptis & ignobilibus tanti gaudii materia nunciatur, quia nemo ejus particeps fieri potest, qui non in oculis suis sibi displicet. Vigilantibus juxta gregem hæc nativitas nunciatur, quia non illi, qui in peccatis stertunt, sed quorum cor ad Deum vigilat, tanti muneris participes fiunt. Jubilat cœlestis militiæ Chorus, qui ob primi parentis culpam miserè erat contristatus. Claritas Domini & Regis illius apparet in cœlis, cujus vilitatem homines despiciebant in terris. Timorem dimittere jubet Angelus, quia natus erat is, qui omnis timoris causas è medio erat sublaturus. Gaudium è cœlo nunciatur, quia natus erat omnis gaudii Author & Dator. Gaudium præcipitur, quia inimicitiæ inter Deum & homines omnis tristitiæ causa erat remota. Gloria in excelsis Deo redditur, quam primus parens illicitâ mandati transgressione rapere voluerat. Vera pax hac nativitate parta est, quia antè homines erant Deo inimici, antea adversa ipsis erat propria conscientia, antea à semetipsis dissidebant invicem. Vera pax terris est reddita, quia superatus is, qui nos captivos detinebat. Adeamus & nos cum pastoribus Christi præsepe, hoc est, Ecclesiam, & in fasciis, id est, Scripturis sacris, involutum inveniemus hunc infantulum. Conservemus & nos cum Maria, sancta Domini matre, tanti mysterii verba, & quotidianâ memoriâ jugiter ea recolamus. Subsequamur voce nostrâ præcinentes Angelos, & meritas pro tanto beneficio agamus gratias. Jubilemus & lætemur cum toto cœlesti exercitu. Si enim Angeli tantopere gaudent nostrî causâ, quantò magis nobis gaudendum erit, quibus natus & datus hic infans? Si voces & jubila tollebant Israëlitæ, cùm arca fœderis ad illos adduceretur, quæ figura & umbra fuit Incarnationis Dominicæ, quantò magis nobis lætandum,

tandum, ad quos ipſe Dominus in aſſumpta carne noſtra deſcendit? Si Abraham gaviſus eſt, cùm diem Domini videret, & in ſpecie humana ad tempus aſſumpta Dominus ipſi appareret; quid nobis faciendum erit, cùm jam naturam noſtram perpetuo & indiſſolubili fœdere ſibi junxerit? Miremur hîc immenſam Dei bonitatem, qui cùm ad ipſum nos aſcendere non poteramus, ipſe ad nos deſcendere voluit. Miremur immenſam Dei potentiam, qui ex duobus diſtantiſsimis, divinâ ſcilicet & humanâ naturâ, facere potuit unum conjunctiſsimum, ut jam unus idémque ſit Deus & homo. Miremur immenſam Dei ſapientiam, qui de noſtrî redemptione modum invenire potuit, cùm nec Angeli nec homines modum viderent. Infinitum bonum offenſum erat, infinita requirebatur ſatisfactio: Homo Deum offenderat, ab homine requirebatur ſatisfactio: Sed ab homine nec infinita præſtari poterat ſatisfactio, nec juſtitiæ divinæ ſatisfieri poterat ſine infinito pretio. Factus igitur Deus homo, ut & qui peccaverat, ſatisfaceret; & qui infinitus erat, infinitum pretium perſolveret. Miremur hoc ſtupendum juſtitiæ & miſericordiæ divinæ temperamentum: quod nulla creatura, antequam Deus manifeſtaret, invenire poterat, nec, poſtquam manifeſtatum eſt, plenè percipere poteſt. Miremur hæc, non curioſiùs rimemur: introſpicere cupiamus, etſi totum non capiamus: fateamur potiùs noſtram ignorantiam, quàm Dei negare vellmus potentiam.

MEDITATIO XV.

De ſalutari fructu Incarnationis.

Sit gratia redemptio Chriſti.

ANnuncio vobis gaudium magnum, dicit in Nativitate Salvatoris noſtri Angelus. Verè magnum id eſt, & majus quàm humana capit intelligentia. Maximum erat malum, quòd ſub ira Dei,

Dei, ſub poteſtate diaboli, ſub æterna damnatione captivi tenebamur: majus adhuc erat malum, quòd maxima illa mala vel ignorarent, vel negligerent homines: Jam verò magnum nobis nunciatur gaudium, quia venerat in mundum, qui nos ab omnibus illis malis liberat. Venit Medicus ad ægrotos, Redemptor ad captivos, ad errantes via, ad mortuos vita, ad damnatos ſalus. Sicut Moſes miſſus à Domino ad populum Iſraëliticum è ſervitute Ægyptiaca liberandum: Ità Chriſtus à Patre miſſus ad totum genus humanum redimendum à captivitate diabolica. Sicut columba ſiccatis poſt diluvium terris olivæ ramuſculum ad arcam Noæ ferebat: Ità Chriſtus in mundum venit, ad prædicandam pacem, & generis humani cum Deo reconciliationem. Meritò ergò lætamur, & de miſericordia Dei magna concipimus. Qui nos adhuc inimicos exiſtentes adeò dilexit, ut naturam noſtram in arctiſsimum divinitatis complexum aſſumere non fuerit dedignatus, quid per carnis participationem ſibi conjunctis denegabit? Quis unquam carnem ſuam odio habuit? quomodo ergò ſumma illa & infinita miſericordia nos ſuæ naturæ jam participes factos à ſe repellere poterit? Quis magnitudinem hujus myſterii cogitatione, nedum verbis aſſequi poteſt? ſumma ibi ſublimitas & ſumma vilitas, ſumma ibi potentia & ſumma infirmitas, ſumma ibi majeſtas & ſumma fragilitas. Quid Deo ſublimius & homine vilius? Quid Deo potentius & homine infirmius? Quid Deo glorioſius & fragilius homine? Sed ſumma illa potentia invenit modum, quo hæc jungerentur, cùm ſumma illa juſtitia talis conjunctionis neceſsitatem requireret. Quis magnitudinem etiam hujus myſterii percipere poteſt? Æquivalens & infinitum pretium requirebatur pro offenſa hominis; quia ab infinito bono, ſcilicet Deo, homo ſe averterat: ſed quid infinito Deo æquivalens eſſe poterat? Ipſa igitur infinita juſtitia quaſi de ſe ipſa ſumit ſibi æquivalens pretium, ac in carne patitur Deus Creator, nè creaturæ caro in æternum patiatur. Læſum erat infinitum bonum; non poterat intercedere niſi infinitæ poteſtatis Mediator: quid autem præter Deum infinitum? Ipſe igitur Deus ſibi reconciliavit mundum, ipſe Deus fit Mediator, ipſe Deus

ſuo ſanguine humanum genus redemit. Quis magnitudinem hujus myſterii percipere poteſt? Offenſus erat ſummus Creator, nec de placatione & reconciliatione creatura erat ſollicita: idem qui offenſus erat creaturæ, carne aſſumpta fit reconciliator. Deſeruerat homo Deum, atque ad inimicum Dei diabolum ſe converterat; ſed idem qui deſertus erat, deſertorem ſuum ſollicitus inquirit, & ad ſe benigniſsimè iterum invitat. Receſſerat homo ab infinito illo bono, & prolapſus erat in infinitum malum; ſed idem illud infinitum bonum, dato infinito redemptionis pretio, ab infinito illo malo creaturam liberat. An non hæc infinita miſericordia, omnem hominis finitum intellectum & cogitationem excedens? Glorioſior eſt effecta natura noſtra per Chriſtum, quàm per Adami peccatum dedecorata fuerat: Plus in Chriſto recepimus, quàm in Adamo amiſimus. Abundaverat peccatum, ſed ſuperabundavit divina gratia. Perdidimus in Adamo innocentiam; in Chriſto recepimus plenam juſtitiam. Mirentur alii divinam potentiam; magis adhuc miranda eſt divina beneficentia: quamvis in Deo æqualis ſit potentia & miſericordia, utraque ſcilicet infinita. Mirentur alii creationem; mihi magis libet mirari redemptionem: quamvis & creatio & redemptio ſit infinitæ virtutis actio. Magnum eſt, hominem nihil quicquam meritum, quippe nondum exiſtentem, creare; majus adhuc eſſe videtur, hominem malè meritum redimere, & debiti ſatisfactionem in ſe recipere. Mirabile eſt, quòd caro noſtra & oſſa noſtra à Deo nobis ſint formata; mirabilius adhuc eſt, quòd ipſe Deus caro de carne noſtra, & os de oſsibus noſtris fieri voluit. O anima mea, eſto grata Deo tuo; qui te creavit, cùm nondum eſſes; qui te redemit, cùm per peccatum damnata eſſes; qui tibi per fidem Chriſto adhærenti cœleſtia præparavit gaudia.

MEDI-

MEDITATIO XVI.

De ſpirituali piorum refectione.

Quid Deus eſt animæ? lux, medicina, cibus.

MAgnum benigniſsimus Deus paravit convivium, ſed famelica corda ad illud afferenda ſunt. Non percipit cœleſtis convivii ſuavitatem, qui non guſtat: non guſtat, qui non eſurit. In Chriſtum credere, eſt ad convivium cœleſte accedere. Nemo autem poteſt credere, niſi qui peccatis ſuis agnitis verè convertitur atque pœnitet. Contritio eſt animæ ſpiritualis eſuritio: Fides eſt ſpiritualis paſtio. Iſraëlitis Deus in deſerto dabat Manna, Angelorum panem; in hoc convivio Novi Teſtamenti dat Deus cœleſte Manna, ſcilicet gratiam ſuam, peccatorum condonationem, imò Filium ſuum Angelorum Dominum. Chriſtus eſt verus ille cœleſtis panis, qui de cœlo deſcendit, ut daret vitam mundo. Plenus porcorum ſiliquis, hoc eſt, hujus mundi deliciis, non deſiderat illam ſuavitatem. Exterior homo non percipit, quid interiori dulce ſit: In deſerto dat Deus ſuum Manna, id eſt, ubi omnis terrenus cibus, omnis terrena conſolatio, animæ ſubtracta. Qui uxores habent, venire detractabant: Caſtæ virgines, id eſt, animæ nec diabolo per peccata, nec mundo per delicias adhærentes, accedunt ad hoc convivium. Deſpondi vos caſtam virginem uni viro, inquit Apoſtolus: Anima noſtra non debet adulterio ſpirituali indulgere, ut Deus cum ipſa ſpirituale conjugium poſsit contrahere. Qui agri viſendi delectatione tenebantur, venire recuſabant: qui hujus mundi voluptates amant, ad cœleſtem ſuavitatem non aſpirant. Deſiderium eſt pes animæ: non accedit anima noſtra ad convivium hoc myſticum, ſi non deſiderat: non poteſt anima hujus mundi conſolatione repleta cœleſtem ſuavitatem deſiderare. Cùm

dives

dives juvenis audiret, propter Christum divitias, quibus anima ejus adhærebat, esse deserendas, discedebat tristis. Cœlestis Elisæus, Christus, non infundit oleum cœlestis suavitatis, nisi omnia vasa priùs vacua: Non ingreditur in animam amor Dei, nisi priùs discedat amor proprius, & amor mundi. Ubi thesaurus noster, ibi cor nostrum. Si pro thesauro habes mundum, cor tuum est in mundo. Amoris vis est unitiva: si terram amas, terræ unitus es. Amoris vis immutativa: si mundum amas, mundanus efficieris; si cœlum amas, cœlestis eris. Qui boves emunt & negotiantur, non veniunt ad Christum. Qui corde suo divitiis adhærent, cœlestes divitias non requirunt. Divitiæ terrenæ falsâ quadam sufficientiæ specie animæ desiderium explent, nè veram suam sufficientiam, quæ plenè satiat appetitum, in Deo requirat. Omnes divitiæ terrenæ consistunt in creaturis, in argento, auro, ædificiis, fundis, pecoribus: Nulla autem creatura verè satiat animam nostram, quia illa est omnibus creaturis præstantior; omnes enim in ipsius usum conditæ: Quàm infirmæ sint creaturæ ad nostra desideria implenda & satianda, patet in morte, in qua ab omnibus deserimur creaturis. Mirum est, nos tam firmiter creaturis adhærere, cùm tam infirmiter & instabiliter illæ adhæreant nobis. Adamus cùm à Dei consolatione se averteret, & in arbore scientiæ boni & mali delectationem quæreret, è paradiso expellebatur: Anima nostra, si à Deo ad creaturas se avertit, cœlesti consolatione privatur, & ab arbore vitæ penitus arcetur. Quid verò restat illis, qui hoc convivium negligunt? Transit mundus, & omnes qui adhærent ipsi: transeunt creaturæ, & omnes qui spem posuerunt in eis. Jurat cœlestis Pater, non gustaturos illos cœnam, qui boves, agros, uxores, hoc est, quæcunq; terrena cœlestis convivii suavitati præferunt. Post cœnam non ulteriùs cibus apparatur; neglecto Christo nullum ampliùs restat remedium: contemptores illi æternâ fame punientur, & in æternis vivent tenebris. Qui noluerunt audire Christum vocantem, Venite ad me, qui laboratis & onerati estis; audient aliquando ipsum præcipientem, Ite, maledicti, in ignem æternum. Sodomitæ igne absumebantur, cùm per Lothi concio-

concionem ad hoc convivium vocati venire recuſabant: ignis divini furoris in æternum durans abſumet illos, qui per Evangelium vocati convivium hoc ſpreverunt. Sponſo veniente virgines, quarum lampades oleo deſtituebantur, moras nectunt; interim janua clauditur: quorum corda Spiritûs ſancti oleo non repleta in hoc mundo, non intromittet illos Chriſtus ad ſuum gaudium, ſed claudetur illis janua indulgentiæ, janua miſericordiæ, janua conſolationis, janua ſpei, janua gratiæ, janua bonorum operum. Eſt adhuc interna quædam Chriſti vocatio; felix qui audit eam. Pulſat ſæpius januam cordis noſtri Chriſtus ſanctis deſideriis, devotis gemitibus, piis cogitationibus; felix qui pulſanti aperit. Quàm primùm ſanctum aliquod cæleſtis gratiæ deſiderium in corde ſentis, certò ſtatue, Chriſtum cor tuum pulſare: intromitte eum, nè tranſeat, nè tibi miſericordiæ ſuæ januam ipſe poſtea occludat. Quàm primùm flammulam aliquam piarum meditationum in corde ſentis, judica, à fervore divini amoris, ſancti ſcilicet Spiritûs, eam accenſam; fove & ale flammam illam, ut in ignem amoris excreſcat; cave, nè Spiritum extinguas, & opus Domini impedias. Qui deſtruit Templum Domini, ſeverum ejus judicium ſentiet. Templum Domini eſt cor noſtrum: Illud deſtruit, qui Spiritui ſancto interiùs per verbum vocanti locum dare renuit. In V. T. Prophetæ interiùs loquentem audire poterant Dominum; in N. T. omnes verè pii internos illos ſpiritûs Sancti motus atque tractus ſentiunt: Beati omnes, qui audiunt & ſequuntur!

MEDITATIO XVII.

De Baptiſmi fructibus.

Sacrum Baptiſma lavacrum eſt.

REcordare, fidelis anima, magnæ Dei gratiæ in ſalutari Baptiſmi lavacro tibi præſtitæ. Baptiſ-

Baptiſmus eſt lavacrum regenerationis, ergò Baptiſmi lavacro tinctus non ampliùs totus eſt in vetuſtate carnalis nativitatis; ſed quia ex Deo natus, per aquam ſcilicet & Spiritum, ideo etiam Dei filius; & quia filius, ideo etiam æternæ felicitatis hæres. Ut Pater æternus in Baptiſmo Chriſti edidit hanc vocem, Hic eſt Filius meus dilectus: Ità omnes, qui credunt & baptizantur, in filios adoptat. Sicut in Baptiſmo Chriſti, Spiritus ſanctus apparuit in ſpecie columbæ: ità quoque in noſtro Baptiſmo adeſt, eſque vim tribuit, imò etiam per Baptiſmum confertur credentibus, atque in eis novos motus efficit, ut ſint prudentes ſicut ſerpentes, & ſimplices ſicut columbæ. Sicut erat in creatione, ità quoque res ſe habet in noſtra regeneratione. In prima rerum creatione Spiritus Domini incubabat aquis, & vitalem vim eis conferebat: ità quoque in aqua Baptiſmatis adeſt S. Spiritus, eámque ſalutare noſtræ regenerationis medium efficit. Ipſe Salvator noſter Chriſtus baptizari voluit, ut teſtatum faceret nos per Baptiſmum ejus membra effici: ſapius medicina capiti adhibetur, ut alia corporis membra ſanentur; caput noſtrum ſpirituale Chriſtus eſt; Baptiſmi medicinam pro ſalute myſtici corporis aſſumpſit. In circumciſione Deus fœdus ineibat cum populo ſuo in V. T. ità per Baptiſmum recipimur in fœdus Dei in Novo Teſtamento, quia in locum Circumciſionis Baptiſmus ſucceſſit: Qui ergò eſt in Dei fœdere, non timeat à Diaboli accuſatione. In Baptiſmo Chriſtus induitur: hinc ſancti dicuntur dealbâſſe ſtolas ſuas in ſanguine Agni: Perfecta Chriſti juſtitia eſt veſtis illa pulcherrima: qui ergò hac indutus eſt veſte, non timeat à peccatorum labe. Erat Hieroſolymis piſcina circa Probaticam, in eam certo tempore deſcendebat Angelus, eámque turbabat; qui primus poſt turbationem in eam deſcendebat, ſanabatur, à quocunque detineretur morbo. Aqua Baptiſmi in piſcina iſta ab omni peccatorum morbo nos ſanat, quando Spiritus ſanctus in eam deſcendit, eámque ſanguine Chriſti, qui pro nobis victima factus, turbat, ſicut & olim in Hieroſolymitana iſta piſcina victimæ abluebantur. Circa Baptiſmum Chriſti aperiebantur cœli: Ità quoque in noſtro Baptiſmo cœleſtis aperitur

janua.

janus. In Chriſti Baptiſmo aderat tota S. S. Trinitas: Ità quoque in noſtro Baptiſmo adeſt. Et ſic in verbo illo promiſsionis, quod annexum eſt elemento aquæ, fides accipit gratiam Patris adoptantis, meritum Filii mundantis, & efficaciam Spiritûs S. regenerantis. Pharaoh & omnis exercitus ſubmergebatur in mari rubro; Iſraëlitæ ſalvi & incolumes pertranſibant: Sic in Baptiſmo ſubmergitur omnis exercitus vitiorum, & fideles ſalvi ad promiſſam cœleſtis regni hæreditatem perveniunt. Ideo quoque Baptiſmus eſt mare illud vitreum, quod videbat Johannes; per eum, velut per vitrum quoddam, ſplendor Solis juſtitiæ mentes noſtras intrat: Erat autem illud mare ante thronum Agni: Thronus Agni eſt Eccleſia, in qua ſola habetur ſancti Baptiſmatis gratia. Videbat Propheta Ezechiel aquas egredientes ex templo, quæ vivificabant & ſanabant omnia: In Templo Dei ſpirituali, hoc eſt, Eccleſia, ſcaturiunt adhuc ſalutares Baptiſmi aquæ; in quarum profundum projiciuntur peccata noſtra; ſanabuntur & vivent omnia ad quæ venerit torrens iſte. Baptiſmus eſt ſpirituale diluvium, quo omnis caro peccati mergitur: corvus immundus ſeu Diabolus exit; columba verò ſeu Spiritus ſanctus devolat, & folium olivæ, id eſt, pacem ac tranquillitatem, mentibus inſpirat. Recordare ergò, fidelis anima, maximæ iſtius gratiæ in Baptiſmo tibi præſtitæ, & debitas Deo gratias age. Cæterùm quò uberior in nos collata eſt per Baptiſmum gratia, eò diligentior collatorum donorum eſſe debet cuſtodia. Sepulti ſumus cum Chriſto per Baptiſmum in mortem; ideo, ut Chriſtus excitatus eſt ex mortuis in gloriam Patris, ità & nos in nova vita incedamus. Sanè facti ſumus; ergò non peccemus ampliùs, nè quid deterius nobis contingat. Induimus Chriſti juſtitiam, veſtem longè pretioſiſſimam; ergò peccatorum maculis eam non inquinemus. Vetus noſter homo crucifixus & mortuus eſt in Baptiſmo; vivat ergò novus homo. Regenerati ſumus, & ſpiritu mentis renovati in Baptiſmo; ergò caro non dominetur ſpiritui. Vetera tranſierunt; ecce nova facta ſunt omnia: vetuſtas ergò carnis non prævaleat novitati ſpiritûs. Filii Dei facti ſumus per ſpiritualem regenerationem; agamus ergò

ergò vitam tali Patre dignam. Templum ſancti ſpiritûs facti ſumus; paremus ergò gratam tanto hoſpiti ſedem. In fœdus Dei recepti ſumus; cavеamus ergò, nè diaboli ſtipendiis mereamur, & ſic fœderis gratiâ excidamus. Effice in nobis hæc omnia, ô benedicta Trinitas, unus Deus: Qui dediſti tantam in Baptiſmo gratiam, da etiam in tanta gratia perſeverantiam.

MEDITATIO XVIII.

De ſalutari corporis & ſanguinis Chriſti participatione.

Vita fons eſt caro Chriſti.

QUi manducat carnem meam & bibit ſanguinem meum, vivet in æternum, dicit Chriſtus. Magnum omnino Salvatoris noſtri beneficium; quòd non ſolùm carnem noſtram aſſumpſit, & in cœleſtis gloriæ thronum evexit; ſed etiam corpore & ſanguine ſuo ad vitam æternam noſmet ſcit. O ſalutares animæ delicias! O exoptatum convivium! O cœleſtem & Angelicum cibum! quamvis Angeli deſiderent in magnum illud Myſterium introſpicere; non tamen Angelos, ſed Abrahæ ſemen aſſumpſit: Propinquior nobis Salvator noſter, quàm ipſis Angelis, quia dilectionem ipſius ex eo cognovimus, quòd de Spiritu ſuo dedit nobis: neque ſolùm de Spiritu, ſed etiam de corpore & ſanguine ſuo. Sic enim de pane & vino Euchariſtico dicit Veritas, Hoc corpus meum; hic ſanguis meus. Quomodo obliviſci eorum poterit Dominus, quos ſuo corpore & ſanguine redemit, quos ſuo corpore & ſanguine aluit? Qui manducat carnem & bibit ſanguinem Chriſti, manet in Chriſto & Chriſtus in ipſo. Non igitur magnopere admiror, quòd capilli capitis noſtri numerati, quòd nomina noſtra in cœlo ſcripta, quòd in manibus Domini deſcripti ſumus, & in

ſinu

ſinu ejus ac matrice portemur; quia Chriſti co
pore & ſanguine paſcimur. Magna profectò d
gnitas animarum noſtrarum, quæ pretioſo re
demptionis ſuæ λύτρῳ paſcuntur. Magna etia
dignitas corporum noſtrorum, quæ animæ, Chri
corpore redemptæ, Chriſti corpore ſaturatæ, h
bitacula, Spiritûs ſancti Templa, totiúſque ſacr
tiſſimæ Trinitatis domicilia: Fieri non pote
ut eadem in ſepulchro maneant, cùm nutrita ſi
corpore & ſanguine Domini noſtri. Hic ille cib
grandium: manducamus eum, nec tamen mut
mus eum in corpus noſtrum, ſed mutamur in i
ſum. Chriſti membra ſumus, & ipſius Spiri
animamur, corpore & ſanguine paſcimur. H
panis eſt, qui de cœlo deſcendit, & dat vita
mundo; de eo ſi quis comederit, non eſuriet
æternum. Panis hic gratiæ & miſericordiæ; que
ſi quis comederit, guſtat & videt, quàm ſuavis
Dominus, & ex plenitudine ipſius accipit gratia
pro gratia. Panis hic vitæ eſt, non ſolùm viven
ſed etiam vivificans: ſi quis ex hoc manducav
rit, vivet in æternum. Panis hic de cœlo deſce
dit, neque ſolùm cœleſtis eſt, ſed etiam convi
cœleſtes efficit: qui ſalutariter & in Spiritu i
lum comedunt, cœleſtes erunt, quia non morie
tur, ſed in noviſsimo die reſuſcitabuntur. Re
ſuſcitabuntur autem non ad judicium, quia q
manducat de hoc pane, non venit ad judicium
non ad damnationem, quia nulla eſt condemn
tio his, qui ſunt in Chriſto Jeſu; ſed ad vitam
ſalutem. Qui enim manducat carnem Filii hom
nis, & bibit ejus ſanguinem, vitam habet in ſe
& propter Chriſtum vivet. Caro illius verè
cibus, ſanguis illius verè eſt potus: Saturemur ig
tur non operum noſtrorum, ſed Domini cibo; in
briemur ab ubertate, non domûs noſtræ, ſed D
mini. Hic verus vitæ fons eſt; qui biberit illi
aquam, fiet in eo fons aquæ ſalientis in vita
æternam. Omnes ſitientes venite ad has aquas,
qui non habetis argentum, properate, emite
comedite. Veniant ſitientes, veni etiam, ſitien
anima mea, peccatorum æſtu exagitata. Quò
ſi argento meritorum deſtitueris, eò magìs pro
pera: Meritis tuis deſtitutus, ad Chriſti meritu
ardentiùs propera. Propera igitur, & eme abſqu
argento.

rgento. Cubiculum hîc Chriſti & animæ, à quo on deterreant peccata, neque etiam intrent me-ita. Sed quæ eſſe poſsint noſtra merita? Appen-dunt argentum non in panibus, & laborem non n ſaturitate, dicit Propheta: Labores noſtri non aturant, neque meritorum argento divina mitur gratia. Audi igitur, anima mea, & comede onum, & delectaberis in craſsitudine. Verba hæc Spiritus ſunt, & vita, & verba vitæ æter-æ: Calix benedictionis communicatio ſangui-is Chriſti; Panis quem frangimus, participatio orporis Domini. Adhæremus Domino; igitur piritus ſumus unus cum ipſo. Unimur ipſi non olàm naturæ communione, ſed etiam corporis ſanguinis participatione. Non igitur dico cum udæis, Quomodo poteſt hic nobis carnem ſuam re ad manducandum? Sed potiùs exclamo, uomodo carnem ſuam ad comedendum, & ſan-inem ſuum ad bibendum diſtribuit nobis Do-inus? Non rimor potentiam, ſed miror benevo-entiam; Non ſcrutor majeſtatem, ſed veneror onitatem. Præſentiam credo, præſentiæ mo-um ignoro: arctiſsimum & penitiſsimum eum e certò ſcio. Membra ſumus corporis ejus; ro de carne, os de oſsibus ipſius. Habitat ipſe nobis, & nos in eo. In hujus profundiſsimæ yſsi cogitatione ſubmergi deſiderat anima mea, nitatem illam quibus verbis proferat, aut de-aret, nondum invenit; ſed maximæ illius gra-æ in Domino, gloriæ in beatis, intuitu penitus ſtupeſcit.

MEDITATIO XIX.

De Cœnæ Dominicæ myſterio.

Mirari, non rimari, ſapientia vera eſt.

N ſacra Domini cœna tremendum & modis omnibus adorandum nobis proponitur myſte-um. Eſt ibi divinæ gratiæ theſaurus & gazo-phylacium.

phylacium. Arborem vitæ plantatam à Deo no-
vimus, cujus fructus in concreatæ immortalitatis
felicitate primos noſtros parentes, eorundémque
poſteros conſervaret. Conſtituta etiam erat in
Paradiſo arbor ſcientiæ boni & mali; ſed enim
illud ipſum, quod à Deo in ipſorum ſalutem &
vitam atque ad obedientiæ exercitium datum,
illud mortis & damnationis fuit occaſio, dum
miſeri illi Satanæ illecebris ſuiſque obſequuntur
deſideriis: hîc paratæ viciſſim vera arbor vitæ,
dulce illud lignum, cujus folia ſunt in medici-
nam, fructus in ſalutem; ejus dulcedo omnem
malorum, ipſius etiam mortis amaritiem, tollit.
Iſraëlitis Manna dabatur, ut cœleſti nutrirentur
cibo: hîc eſt verum illud Manna, quod de cœlo
deſcendit ut vitam daret mundo; hîc eſt panis
cœleſtis & Angelicus cibus, de quo ſi quis come-
derit, non eſuriet unquam. Iſraëlitæ habebant
arcam fœderis & propitiatorium, ubi Dominus
ab ore ad os loquentem audire poterant: hîc ve-
fœderis area, ſanctiſſimum Chriſti corpus, in
quo omnes ſcientiæ, cognitionis, & ſapientiæ the-
ſauri reconditi; hîc verum eſt propitiatorium in
Chriſti ſanguine, qui efficit, ut dilecti ſimus
dilecto: neque ſolùm nobis loquitur per inte-
nam conſolationem, ſed in nobis habitat, non
bat nos cœleſti Manna, ſed ſeipſo. Hîc verè po-
ta cœli & ſcala Angelorum. Num enim cœlum
majus eſt, quàm qui eſt in cœlo? Num cœlum
Deo arctiùs unitum, quàm caro & aſſumpta Na-
tura humana? Cœlum quidem ſedes Dei, ſed
Natura aſſumpta Chriſti requieſcit Spiritus ſan-
ctus. Deus eſt in cœlis, ſed in Chriſto habitat
Divinitatis plenitudo. Verè magnum eſt hoc
infallibile ſalutis noſtræ pignus: Quod ma-
dare poterat, non habebat: quid enim ipſo m
jus? Quid tam arctè ipſi unitum, quàm natu
ejus humana quæ in conſortium beatiſſimæ T
nitatis aſſumpta, & cœleſtium bonorum theſau
ria facta? Quid tam arctè ipſi conjunctum, qui
caro & ſanguis? His autem verè cœleſtibus a
mentis nos miſeros vermiculos reficit, & ſa
Naturæ participes facit; quomodo non & grati
Quis unquam carnem ſuam odio habuit? Quom
do ergò nos deſpicere poterit Dominus, quos
carne ſuóque ſanguine paſcit? Quomodo obliv
cur

eorum poterit, quibus arrham ſui corporis dedit? Quomodo ſubvertere nos poterit Satan, cùm cœleſti reficiamur cibo, nè deficiamus in prælio? Charos nos habet Chriſtus, quia carè nos emit; charos nos habet, quia cariſ & pretioſis paſcit; charos nos habet, quia ipſius caro & membra ſumus. Hæc unica omnium morborum ſpiritualium Panacea, hoc τὸ ἀθανασίας φάρμακον, Quod enim peccatum tantum, quod ſancta Dei caro non expiet? Quod peccatum tantum, quod vivifica Chriſti caro non ſanet? Quid tam ad mortem, quod Filii Dei morte non tollatur? quæ tam mortifera diaboli tela, quæ in hoc divinæ gratiæ fonte non extinguantur? Quæ tanta conſcientiæ labes, quam ſanguis hic non emundet? Iſraëlitis in nube & igni aderat Dominus: Hîc verò non nubes, ſed ipſe Sol juſtitiæ, animarum noſtrarum lux præſens; hîc non ignis divini furoris, ſed fervor charitatis ſentitur; neque recedit à nobis, ſed manſionem apud nos facit. Primi parentes in Paradiſum, hortum illum fragrantiſſimum & ſuaviſſimum, æternæ beatitudinis typum, introducebantur, ut divinæ benignitatis admoniti debitum Creatori ſuo præſtarent obſequium. Ecce plus quàm Paradiſus hoc loco! Creatoris enim carne ſaturatur creatura; Filii Dei ſanguine mundatur pœnitens conſcientia; Corpore Chriſti aluntur Chriſti Capitis membra; Divinis & cœleſtibus epulis paſcitur fidelis anima. Sancta Dei caro, quam adorant in unitate perſonæ Angeli, venerantur Archangeli, tremunt poteſtates, admirantur virtutes, illa hîc ſpiritualis noſtra alimonia. Lætentur cœli, & exultet terra: magis autem fidelis anima, cui tanta ac talia impenduntur munera.

MEDITATIO XX.

De ſeria ante uſum Sacræ cœnæ præparatione.

Chriſti ſis providus hoſpes.

NOn vulgares quædam epulæ, nec Regi quoddam convivium, ſed ſanctiſsimum corporis & ſanguinis Chriſti myſterium nobis tractandũ. Utriq; igitur digna requiritur præparatio: nè pro vita inveniamus mortem; pro miſericordia accipiamus judicium. Quàm trepidat, quàm timet ſanctiſsimus ille Patriarcha, fidei fortitudine inſignis, cùm aliquando Dei Filius in hominis forma ipſi appareret, & Sodomam ſe evertere vel prænunciaret! Hîc non aſpiciendus proponitur Dei Agnus, ſed guſtandus & eſitandus. Uzzi cùm inconſultiùs ad arcam fœderis accederet, læſâ à Domino percuſſus eſt protinus; Qui igitur mirum, ſi judicium ſibi edit & bibit, qui indignè de hoc pane edit, & de hoc vino bibit? Hîc enim vera novi fœderis arca per illam veterem præfiguratur. Veram autem præparationem unico verbo docet Apoſtolus: Probet ſeipſum (inquit) homo, & ſic edat de hoc pane. Ut autem omnis probatio divina ad divinæ ſcripturæ normam exigenda: pari ratione etiam hæc, quam requirit Paulus. Conſideremus igitur primo loco noſtram infirmitatem. Quid eſt homo? Pulvis & cinis: E terra naſcimur, de terra vivimus, in terram revertimur. Quid eſt homo? Sperma fœtidum, ſaccus ſtercorum, & cibus vermium. Homo natus ad laborem, non ad honorem; homo natus de muliere, & ob hoc cum fœtu, brevi vivit tempore, ideóque cum metu; repletus multis miſeriis, ideóque cum fletu; & verè multis, quia corporis & animæ ſimul. Neſcit homo ortum ſuum, neſcit obitum: ut herba ſolſtitialis pauliſper floremus, ac brevis illa vita dolores & labores habet minimè breves. Conſideremus ſecundo loco

ſtram indignitatem. Omnis quidem creatura, reſpectu Creatoris, umbra, ſomnium, nihil. Utique etiam homo. Sed pluribus & gravioribus modis indignus eſt homo: Peccatis enim Creatorem ſuum offendit. Deus naturâ & eſſentiâ juſtus eſt: Naturâ igitur & eſſentiâ peccatis iraſcitur. Quid nos ſtipulæ ad ignem illum conſumentem? Quomodo fœdiſsima noſtra facta conſiſtent? Quomodo iniquitates noſtræ, quas ponis coram te, & errores noſtri, quos collocas in lumine vultûs tui? Infinitus Deus, & ſemper ſui ſimilis; infinitæ juſtitiæ, & infinitæ iræ: Quòd ſi in omnibus operibus, utique etiam in ira, in juſtitia, & in vindicta, Deus magnus eſt, & admirabilis prorſus. Qui non pepercit Filio, nunquid parcet figmento? Qui non pepercit ſanctiſsimo, nunquid parcet ſervulo nequam? In tanto apud Deum odio peccatum eſt, ut puniat illud in dilectiſsimis: quod patet in Lucifero Angelorum primario. Probatio autem non ſolùm nos reſpiciat, ſed etiam benedictum hunc panem, qui eſt communicatio corporis Chriſti. Tum verus gratiæ fons & inexhauſta miſericordiæ ſcaturigo apparebit. Prorſus negligere nos non poterit Dominus, quos ſuæ carnis participes facit: quis enim carnem ſuam unquam odio habuit? Hæ igitur ſanctæ epulæ transformabunt animas noſtras: Hæ diviniſsimæ epulæ divinos homines nos efficient: donec tandem futuræ felicitatis conſortes efficiamur, θεοῦ ὅλου καὶ μόνου χωρητικοί, καὶ ὅλοι θεοειδεῖς. Quod hîc in fide & myſterio; illîc in re, & apertiſsimè habebimus. Ipſa quoque corpora noſtra hanc dignitatem conſecuta, ut in illis Deum à facie ad faciem videre poſsimus, quæ jam ſunt Spiritûs ſancti templa, & Chriſti inhabitantis corpore & ſanguine ſanctificantur & vivificantur. Hæc ſanctiſsima medicina ſanat omnia peccatorum vulnera: Hæc vivifica caro omne mortale peccatum ſuperat: Hoc ſanctiſsimum promiſsionum divinarum ſigillum eſt, quod coram judicio divino oſtendere poſſumus. Hoc pignore nobis dato, de vita æterna ſatìs tutò gloriemur. Si Chriſti corpus & ſanguis nobis exhibentur, utique etiam omnia beneficia, per

ſanctiſsimum illud corpus & benedictum illum ſanguinem parata. Quomodo, qui majora dedit, minora denegabit? Qui Filium ſuum dedit nobis, quomodo non omnia cum eo dabit? Exultet igitur ſponſa, quia tempus propè eſt, quando ad nuptias Agni vocabitur; induatur pretioſis, accipiat nuptialem veſtem, nè inveniatur nuda. Veſtis illa, Sponſi juſtitia, quam in Baptiſmo induimus. Juſtitia noſtra tantùm abeſt ut veſtis nuptialis ſit, ut etiam ſit pannus mulieris menſtruatæ. Timeamus igitur ad ſolennitatem illam nuptialem turpiſsimas illas & fœtidiſsimas operum noſtrorum veſtes afferre. Induat nos Dominus, nè inveniamur nudi!

MEDITATIO XXI.

De Chriſti Aſcenſione.

Cum Chriſto aſcendere noſtrum eſt.

COgita, fidelis anima, Aſcenſionem Sponſi tui. Chriſtus viſibilem præſentiam fidelibus ſuis ſubtraxit, ut fides haberet exercitium: Beati namque, qui non vident & credunt. Ubi eſt theſaurus noſter, ibi ſit etiam cor noſtrum. Theſaurus noſter Chriſtus in cœlis eſt: Cœleſtibus ergò adhæreat cor noſtrum, & ea quæ ſurſum ſunt, cogitet. Sponſa reditum ſui ſponſi ardentiſsimis exoptat gemitibus: Ità fidelis anima ſemper exoptet adventare diem illum, in quo ad nuptias Agni introducatur: confidat de arrha S. Spiritûs, quam deſcendens reliquit ei Dominus; confidat in corpore & ſanguine Domini, quæ in cœnæ myſterio accipit; & credat corpora noſtra cibo hoc incorruptibili ſaturata aliquando reſuſcitatum iri. Quod jam credimus, tunc videbimus, & noſtra ſpes tunc erit res. Sub ſpecie aliena adeſt viatoribus nobis Dominus: ſed in cœleſtis patriæ diverſorio eum agnoſcemus & intuebimur. Voluit autem Salvator noſter in monte Oliveti aſcendere. Oliva pacis eſt &

gaud

gaudii inſigne: Meritò ergò ab Oliveti aſcendit monte, qui territis & conſternatis conſcientiis tranquillitatem peperit ſuâ paſsione; meritò ab Olivet: aſcendit monte, qui maximâ cœleſtis curiæ accipitur jubilatione. Montana illa nos ad cœleſtia vocant: Sequamur ſanctis deſideriis, quia pedibus non poſſumus ſequi corporeis. Moſes itidem in monte aſcendit ad Dominum, in monte ſancti adorârunt Patriarchæ; montana elegit Abraham, Loth verò planiciem. Relinquat fidelis anima mundi planiciem, & ad cœli montana ſanctâ devotione contendat: ità dulciſsima ſentiet Dei interiùs loquentis alloquia; ità in oratione ſua poterit adorare in Spiritu; ità conflagrationem æternam mundanæ planiciei paratam poterit cum Abrahamo effugere. Bethania villam humilitatis & afflictionis notat, per quam ad regnum cœlorum nobis patet aditus, ſicut & Chriſtus ex villa afflictionis ad cœleſtia penetravit gaudia. Hactenus cœlum clauſam videbatur, & Paradiſus ſuperior per rhomphæam rutilantem cuſtoditus: Nunc victor Chriſtus cœlum aperuit, ut nobis in cœleſtem patriam, unde exciderамus, viam monſtraret. Stabant Diſcipuli ſublatis oculis cœlum intuentes: Ità veri Chriſti Diſcipuli cordis oculos ad cœleſtia contemplanda attollant. O Domine Jeſu, quàm glorioſa paſsionem tuam conſecuta eſt clauſula! Quàm felix hæc & quàm ſubita mutatio! Qualem te vidi patientem in monte Calvariæ! Et qualem te nunc conſpicio in monte Oliveti! Ibi eras ſolus; hîc multis Angelorum millibus comitatus: Ibi aſcendebas in crucem; hîc in nube aſcendis ad cœlum: Ibi crucifigebaris inter latrones; hîc exultas inter Angelorum choros: Ibi clavis cruci affixus & damnatus; hîc liber & damnatorum liberator: Ibi moriens & patiens; hîc gaudens & triumphans. Chriſtus eſt caput noſtrum, nos ipſius membra: Gaude igitur & exulta in aſcenſione capitis tui, fidelis anima. Gloria capitis, membrorum etiam gloria eſt. Ubi caro noſtra regnat, ibi nos regnare credamus: ubi ſanguis noſter dominatur, ibi nos glorioſos futuros ſperemus. Etſi peccata noſtra nos prohibeant: Naturæ tamen communio non repellit. Ubi caput eſt, ibi etiam reliqua membra erunt. Caput noſtrum cœlum

ingreſſum eſt. Habent ergò æquiſsimam rationem de cœlo ſperandi reliqua membra: non ſolùm autem hîc, ſed & in cœlo jam poſſeſsionem accepere. Deſcendit Chriſtus de cœlo nos redempturus: aſcendit viciſsim ad cœlum nos glorificaturus. Nobis natus eſt, nobis paſſus eſt: Igitur & nobis aſcendit. Chriſti paſsione noſtra charitas, Chriſti reſurrectione fides noſtra, Chriſti aſcenſione ſpes noſtra ſolidatur. Sequi autem debemus Sponſum noſtrum, non ſolùm ardentibus deſideriis, ſed etiam operibus bonis. In ſupernam illam civitatem non intrabit aliquid coinquinatum: in hujus rei ſignum Angeli, ex cœleſti Hieroſolyma venientes apparuerunt amicti veſtibus albis, quibus puritas & innocentia denotatur. Cum humilitatis magiſtro non aſcendit ſuperbia; nec cum pacis amico diſcordia; nec cum Filio Virginis libido & luxuria. Non aſcendunt vitia poſt virtutum Parentem, nec peccata poſt Juſtum, nec infirmitates ire poſſunt poſt Medicum. Qui Deum coràm aliquando intueri deſiderat, is etiam dignus in ejus conſpectu vivat: qui cœleſtia ſperat, terrena contemnat. Trahe corda noſtra, bone JESU.

MEDITATIO XXII.

Homilia de Spiritu ſancto.

Electos Deus obſignat Spiramine ſancto.

Ascendens Dominus noſter in cœlos, & intrans in gloriam ſuam, miſit Diſcipulis Spiritum ſanctum in ipſo Pentecoſtes die. Sicut in Veteri Teſtamento Deus legem promulgans in monte Sinai ad ipſum Moſen deſcendebat: Ità, cùm Evangelium per Apoſtolos in orbem terrarum propagandum, ipſe Spiritus ad Apoſtolos deſcendebat. Ibi tonitrua, & fulgura, & clangor buccinæ intentiſsimus; quia lex contra inobedientiam noſtram detonat, & nos

nos iræ divinæ reos arguit: Hîc vero ſonitus leniter ſtrepentis auræ; quia Evangelii concio conſternatas mentes erigit. Ibi totius populi expaveſcentia atque terror; quia lex iram operatur: Hîc vero tota multitudo confluit, & mirabilia Dei audit; quia per Evangelium nobis ad Deum patet aditus. Ibi Jehova deſcendit in igne, ſed in igne iræ & furoris; ideò mons commovebatur & fumabat: Hîc vero deſcendit ſanctus Spiritus in igne, ſed in igne amoris & dilectionis; unde non commovetur domus divinâ irâ, ſed potiùs tota repletur Spiritûs ſancti gloriâ. Quid mirum ſi Spiritus ſanctus è cœleſti mittatur curia ad ſanctificandum, cùm Filius miſſus fuerit ad genus humanum liberandum? Non proderat Chriſti paſsio, niſi per Evangelium mundo fieret annunciatio: quis enim uſus theſauri abſconditi? Ideò benigniſsimus Pater non ſolùm magnum paravit beneficium per Filii paſsionem, ſed etiam toti mundo illud offerri voluit per Spiritûs ſancti miſsionem. Fidelis mater tenello filio utraque præbet ubera: Fidelis Deus nobis miſeris & Filium & Spiritum ſanctum mittit. Venit autem Spiritus ſanctus ſuper Apoſtolos, cùm perdurarent concorditer in oratione: precum enim Spiritus eſt, precibus impetratur, & ad preces impellit. Quare? Quia eſt vinculum illud, quo corda noſtra uniuntur cum Deo; ſicut Filium unit cum Patre, & Patrem cum Filio: eſt enim Patris & Filii mutuus ſubſtantialis amor. Hæc ſpiritualis noſtra cum Deo conjunctio fit fide: fides autem, donum Spiritûs; impetratur precibus; ſed veræ preces fiunt in Spiritu. In templo Salomonis, cùm Domino adoleretur incenſum, gloriâ Domini templum replebatur: Ità, ſi precum odoramenta offers Deo, templum cordis tui Spiritûs ſancti replebit gloria. Miremur hîc Dei miſericordiam & gratiam. Pater exauditionem precum promittit: Filius intercedit pro nobis: Spiritus ſanctus orat in nobis: Angeli preces noſtras ad Deum deferunt: Atque ità tota cœleſtis curia noſtris precibus eſt aperta. Miſericors Deus dat orationis affectum, quia donat nobis Spiritum gratiæ & precum: dat etiam orationis effectum, quia preces noſtras ſemper exaudit, ſi non ad voluntatem noſtram, tamen ad utilitatem. Venit

Spiritus ſanctus, cùm omnes concordiæ in eodem verſantur loco: nimirum eſt Spiritus charitatis & concordiæ; conjungit nos Chriſto per fidem, conjungit nobis Deum per charitatem, unit etiam nos cum proximo per dilectionem. Diabolus diſcordiæ & ſeparationis autor per peccata ſeparat nos à Deo; per odia, contentiones, & rixas, homines à ſe invicem ſeparat: ſed S. Spiritus, ut in Chriſto divinam & humanam Naturam mirabili ſua obumbratione conjunxit; ità quoque ſuis donis in nos effuſis & homines Deo & Deum hominibus conjungit. Quamdiu in homine manet Spiritus ſanctus ſuâ gratiâ & ſuis donis, tamdiu homo manet unitus Deo. Quamprimùm homo per peccata excidit à fide & charitate, & Spiritum ſanctum excutit, ſeparatur à Deo, & tollitur beatiſſima illa unio. Qui Spiritum ſanctum habet, non odit fratrem. Quare? Quia per Spiritum particeps factus myſtici corporis Chriſti, cujus membra ſunt omnes pii: quis verò unquam membra ſua odio habuit? Imò etiam inimicos ſuos diligit, qui Spiritu Domini regitur. Quare? Quia, qui Domino adhæret, fit unus Spiritus cum eo; jam verò Deus ſuum Solem oriri ſinit ſuper bonos & malos, & nihil quicquam eorum, quæ fecit, odio habet. Qui Spiritum Dei habet, omnibus inſervire promptus eſt, omnibus pro virili benefacit, omnibus ſe utendum præbet; quia etiam Deus fons eſt omnis miſericordiæ & gratiæ erga omnes: Jam verò Spiritus ſanctus tales motus in homine efficit, qualis ipſe eſt. Sicut anima corpus reddit animatum, ſentiens, mobile: ità Spiritus hominem efficit ſpiritualem, imbuit mentem ſuavitate dulcedinis divinæ, & omnia membra ad obſequia Deo & proximo præſtanda dirigit. E cœlo factus eſt ſonitus ille, qui fuit ſymbolum venientis ſancti Spiritûs: quia cœleſtis eſt Naturæ ſanctus ille Spiritus; nimirum ejuſdem eſſentiæ cum Patre & Filio, à quo Patre & Filio ab omni æternitate procedit. Efficit etiam homines cœleſtia cogitantes, & ea, quæ ſurſum ſunt, quærentes: Qui terrenis adhæret, & amore ſuo mundo unitus eſt, ille nondum cœleſtis Spiritûs particeps factus. Venit ſub flatûs ſymbolo; quia vivam conſolationem afflictis ſuppeditat: Quia etiam reciproco flatu, ac reſpiratione

ratione ſpiritûs aërei vivimus juxta carnem, ideò ſub Spiritûs & flatûs ſymbolo adventabat, qui largitur, ut vivamus juxta meliorem noſtri partem. Ventus, quò vult, ſpirat; & ſonum ejus audis, ſed neſcis unde veniat, & quò vadat: Ità eſt omnis, qui genitus eſt ex Spiritu. Congruenter etiam ſub flatûs ſymbolo venit, qui à Patre & Filio unâ ſpiratione ab æterno procedit. Vehemens erat flatus ille; quia neſcit tarda molimina Spiritûs ſancti gratia: movet ille ſanctus Spiritus pios, in quibus habitat, ad omne bonum; atque ità movet, ut nec tyrannorum minas, nec Satanæ inſidias, nec mundi odia curent. Confert Apoſtolis linguarum donum; quia in omnem terram ſonus ipſorum exire debebat: ſicque confuſio linguarum, quæ pœna fuerat ſuperbiæ & temeritatis in ædificanda turre Babylonis, ſublata eſt; jámque diſperſæ illæ gentes per diverſitatem linguarum in unitatem fidei Spiritûs ſancti munere congregatæ ſunt. Congruenter ſub linguarum figura venit, à quo inſpirati locuti ſunt ſancti Dei homines; qui in Apoſtolis locutus eſt; qui verba Dei ponit in os miniſtrorum Eccleſiæ. Pro tantis donis laudandus & benedicendus ſanctus ille Spiritus cum Patre & Filio in ſeculum.

MEDITATIO XXIII.

De Eccleſiæ dignitate.

Chriſti eſt Eccleſia ſponſa.

COgita, devota anima, quantum tibi præſtitit Deus beneficium, quòd ad Eccleſiæ ſuæ te vocavit conſortium. Una eſt dilecta mea, dicit Sponſus in Cantico: verè una, quia una ſolùm vera & orthodoxa Eccleſia, dilecta Chriſti ſponſa. Extra corpus Chriſti non eſt Spiritus Chriſti; qui autem Spiritum Chriſti non habet, non eſt ejus; qui Chriſti non eſt, æternæ vitæ particeps fieri non poteſt. Extra aream

Noæ omnes perire cogebantur in diluvio: Extra ſpiritualem arcam Eccleſiæ omnes æterno involvuntur exitio. Non habebit Deum patrem in cœlis, qui non habet Eccleſiam matrem in terris. Cogita, devota anima, quòd ſingulis diebus multa animarum millia deſcendunt ad infernum, ideo quòd ſunt extra Eccleſiæ gremium: Non ſeparavit te ab illis natura, ſed ſola Dei miſerentis gratia. Cùm Ægyptus tenebris palpabilibus involveretur, apud ſolos Iſraëlitas erat lux: Ità in ſola Eccleſia eſt lux divinæ agnitionis. Qui ſunt extra Eccleſiam, à tenebris ignorantiæ in vita præſente transeunt ad tenebras damnationis æternæ in vita ſequente. Qui non eſt portio Eccleſiæ militantis, nunquam erit portio Eccleſiæ triumphantis: hæc enim ſunt intimè conjuncta; Deus, verbum, fides, Chriſtus, Eccleſia, & vita æterna. Sancta Dei Eccleſia eſt Mater, Virgo, Sponſa. Mater eſt, quia Deo quotidie ſpirituales generat filios: Virgo eſt, quia à Diaboli & mundi ſe integram ſervat complexibus: Sponſa eſt, quia Chriſtus eam ſibi deſponſavit fœdere ſempiterno, eſque arrham Spiritûs dedit. Eccleſia eſt navis illa, quæ Chriſtum & ejus Diſcipulos vehit, ac ad portum felicitatis æternæ tandem perducit: navigat Eccleſia inſtructa fide, gubernaculo felici curſu per hujus ſeculi mare, habens Deum gubernatorem, Angelos remiges, portans choros omnium Sanctorum: erecta eſt in medio ipſa ſalutaris crucis arbor, in qua Evangelicæ fidei vela ſuſpenſa; quibus flante S. Spiritu, ad ſecuritatem quietis æternæ deducitur. Eccleſia eſt vinea illa, quam Deus in agro hujus mundi plantavit, ſanguine ſuo rigavit, ſepem Angelicæ protectionis ei circumdedit, torculat paſſioni in ea conſtruxit, lapides & offendicula ex ea ſuſtulit. Eccleſia eſt mulier illa amicta Sole, quia Chriſti juſtitiâ induta eſt: Lunam ſub pedibus calcat, quia terrena variis obnoxia mutationibus deſpicit. Conſidera ſummam hanc Eccleſiæ dignitatem, devota anima, & debitas Deo gratias age. Magna quidem in Eccleſia Dei beneficia: ſed ea non ſunt omnibus obvia. Eſt hortus concluſus & fons ſignatus. Nemo pulchritudinem horti contemplari videt, niſi qui in eo eſt: ſic nemo ſummam hæc in Eccleſia beneficia agnoſcit, niſi qui & ipſe in

in ea eſt. Nigra eſt exteriùs hæc Chriſti ſponſa, ſed formoſa interiùs: omnis enim gloria filiæ Regis eſt ad intrà. Navis hæc variis perſecutionum concutitur tempeſtatibus: Vinea hæc ligatæ erigitur, & reciſa augetur: Mulieri huic ipſe infernalis Draco variis modis inſidiatur. Pulchrum eſt Eccleſia lilium; ſed tamen inter ſpinas: Hortus pulcherrimus eſt Eccleſia; ſed quando Aquilo tribulationum eum perflat, tunc demum fluunt aromata illius. Dei Filia eſt Eccleſia; ſed mundo admodum exoſa cœleſtem expectat hæreditatem: igitur cogitur in hoc mundo peregrinari, in peregrinatione premitur, in preſſione ſilet, in ſilentio fortis eſt, in fortitudine vincit. Mater ſpiritualis eſt Eccleſia, ſed cogitur ſtare ſub cruce: ſicut etiam Maria, ex qua Chriſtus in hunc mundum natus, ſub cruce ſtabat. Eccleſia eſt palma, quia ſub pondere tribulationum ac tentationum magis creſcit. Cogita, devota anima, Eccleſiæ dignitatem, & cave quicquam eâ indignum committas. Mater eſt Eccleſia: Cave igitur, nè vocem ejus contemnas. Mater eſt: Semper igitur ab ipſius pendère debes uberibus. Eccleſiæ ubera ſunt Verbum & Sacramenta. Virgo eſt Eccleſia: Si ergò verus es ejus filius, à mundi abſtine complexibus. Membrum es Virginis Eccleſiæ: Vide nè virgineam membra proſtituas, & cum Diabolo per peccata ſcorteris. Sponſa Chriſti eſt Eccleſia, & omnis devota anima: Caveat ergò nè Satanæ adhæreat. Sponſa Chriſti es: Vide nè arrham Spiritûs S. tibi datam amittas. Sponſa Chriſti es: Aſſiduis ora precibus, ut properet Sponſus, & ad nuptias cœleſtes te introducat. Veniet autem Sponſus in ſecuritatis nocte. Vigila ergò, nè, cùm venerit Sponſus, inveniat te dormientem, & januam ſalutis æternæ tibi præcludat. Luceat oleum fidei tuæ, nè in adventu Sponſi cogaris fruſtrà id deſiderare. Veheris in navi: Vide nè in mundi mare te præcipites, antequam ad portum perveniàs. Veheris in navi: Precare, nè tempeſtatibus afflictionum & fluctibus tentationum abſorbearis. In vineam Domini vocatus es: Vide ut ſtrenuè labores; conſideratio denarii minuat labores diei. Vinea Domini es: Abjice inutilia ſarmenta, infrugifera carnis opera; totum vitæ tempus æſtima eſſe putationis tempus. Palmes es in vera

vite

vite Christo: Vide ut in eo maneas, & fructum feras multum, quia palmitem non ferentem fructum cœlestis Agricola tollet, & ferentem fructum purgabit, ut copiosiorem ferat. Induisti Christum per fidem, & Sole hoc justitiæ amictus es: Vide ut Lunam, id est, omnia terrena sub pedibus calces, atque omnia respectu æternorum bonorum parvi æstimes. O bone JESU, qui nos duxisti in Ecclesiam militantem, deduc aliquando etiam ad triumphantem!

MEDITATIO XXIV.

Meditatio de Prædestinatione.

In Christo electio facta.

QUoties, devota anima, cogitare vis de prædestinatione tua, aspice Christum in cruce pendentem, pro peccatis totius mundi morientem, propter justitiam nostram resurgentem. Incipe à Christo jacente in præsepio: sic demum recto ordine procedet tua de prædestinatione disputatio. Elegit nos Deus ante jacta mundi fundamenta: sed tamen in Christo est electio facta. Si ergò es in Christo per fidem, nè dubites ad te quoque pertinere electionem. Si firmâ cordis fiduciâ adhæres Christo, nè dubites te esse in electorum numero. Si verò A priori extra limites verbi vis scrutari profundum prædestinationis: metuendum valde, nè cadas in profundum desperationis. Extra Christum Deus ignis consumens: Cave ergò nè huic igni appropinques, nè consumaris. Extra Christi satisfactionem Deus voce legis suæ accusat omnes, damnat omnes: Cave ergò nè ex lege prædestinationis mysterium haurias. Non inquiras omnes consiliorum divinorum rationes, nè te multum seducant tuæ cogitationes. Habitat Deus in luce inaccessibili: Ad eam nè conetis temerè progredi. Sed tamen revelavit nobis Deus

Deus lucem Evangelii: In hac tutò inquirere poteris doctrinam hujus ſecreti; in hoc lumine videbis verum lumen. Relinque æterni hujus & ab æterno facti decreti profunditatem, & converte te ad manifeſtationis in tempore factæ claritatem. Juſtificatio facta in tempore ſpeculum eſt electionis factæ ſine tempore. Agnoſce ex lege iram Dei propter peccata, & age pœnitentiam: Agnoſce ex Evangelio miſericordiam Dei propter Chriſti meritum, & illud applica tibi per fiduciam: Agnoſce fidei naturam, & oſtende eam per converſationem piam: Agnoſce in cruce caſtigationem paternam, & ſuſtine per patientiam. Tunc demum incipe tractare prædeſtinationis doctrinam. Hanc methodum oſtendit Apoſtolus: Hanc methodum ſequatur verus Apoſtoli diſcipulus. Tria ſunt, quæ in hoc myſterio ſemper obſervanda, Miſericordia Dei diligentis, Meritum Chriſti patientis, Gratia Spiritûs ſancti per Evangelium vocantis. Univerſalis eſt Dei miſericordia, quia totum mundum dilexit: Miſericordiâ Domini plena eſt terra; imò major eſt cœlo & terrâ: tanta enim eſt, quantus Deus ipſe; quia Deus eſt charitas. Teſtatus eſt in verbo ſuo, ſe nullius mortem velle; ſi parùm hoc eſt, etiam juramento confirmavit: ſi non potes credere Deo promittenti, crede ſaltem pro ſalute tua juranti. Vocatur Pater miſericordiarum, quia ei proprium eſt, miſereri & parcere; miſerendi cauſam & originem ſumit ex proprio; judicandi vel ulciſcendi, magis ex alieno: ut longè aliter de corde ipſius miſeratio, quàm animadverſio procedere videatur. Univerſale etiam eſt meritum Chriſti; quia pro totius mundi peccatis paſſus eſt. Quid ergò miſericordiam Dei probaret apertiùs, quàm quòd dilexit nos, cùm nondum eſſemus? quia dilectionis eſt, quòd creati ſumus. Dilexit inſuper, cùm averſi eſſemus: quia dilectionis eſt, quòd Filium Redemptorem nobis dedit. Peccatori tormentis æternis adjudicato, & unde ſe redimat non habenti, Deus Pater dicit, Accipe Unigenitum meum, & da pro te. Ipſe Filius dicit, Tolle me, & redime te. Flos campi, non flos horti eſt Chriſtus, quia odor gratiæ ipſius non eſt quibuſdam clauſus, ſed omnibus apertus: & nè dubites de univerſalitate meriti. Orabat Chriſtus patiens pro

crucifi-

crucifigentibus ſe, & ſanguinem fundebat pro illis, qui ſanguinem ejus fundebant ipſi. Univerſales etiam ſunt Evangelii promiſsiones; quia omnibus dicit Chriſtus, Venite ad me omnes qui laboratis. Quod pro omnibus præſtitum, omnibus etiam offertur: quantum in his bonis pedem fiduciæ porrexeris, tantum etiam obtinebis: nemini Deus ſuam denegat gratiam, niſi qui ſeipſum indignum eâ exiſtimat. Conſidera ergò, fidelis anima, hæc tria prædeſtinationis fulcra, & firmâ cordis tui eis innitere fiduciâ: conſidera præterita miſericordiæ divinæ beneficia; & de finali non dubitabis perſeverantia. Quando nondum eras, creavit te Deus; quando per Adami lapſum damnatus eras, redemit te; quando extra Eccleſiam in mundo vivebas, vocavit te; quando ignorabas, inſtituit te; quando errabas, reduxit te; quando peccabas, correxit te; quando ſtetiſti, tenuit te; quando cecidiſti, erexit te; quando iviſti, duxit te; quando ad ipſum veniſti, ſuſcepit te. Affuit ibi in expectando longanimitas, & in condonando facilitas. Miſericordia Dei prævenit te: Firmiter ſpera, quòd etiam ſubſequetur. Prævenit te miſericordia Dei, ut ſaneris; ſubſequetur etiam, ut glorificeris: prævenit te, ut piè vivas, ſubſequetur etiam, ut in æternum cum illo vivas. Quare cadens non es contritus? Quis ſuppoſuit manum? quis niſi Dominus? Confide ergò etiam in poſterum in Dei miſericordia, & finem fidei, ſalutem æternam, firmiter ſpera. In quibus enim manibus ſalutis tuæ materia tutiùs conſiſtat, quàm in iis, quæ cœlum condiderunt & terram, in iis quæ nunquam abbreviantur, in iis quæ affluunt miſericordiæ viſceribus, nec deſunt foramina per quæ effluant? Cogita autem, devota anima, quòd à Deo electi ſumus, ut eſſemus ſancti & irreprehenſibiles. In quibus ergò non eſt ſanctæ vitæ ſtudium, ad illos non pertinet electionis beneficium. Electi ſumus in Chriſto; in Chriſto ſumus per fidem; fides ſe exerit per dilectionem: Ubi ergò non eſt dilectio, ibi nec Chriſtus; ubi non eſt Chriſtus, ibi nec electio. Firmum quidem ſtat fundamentum Dei, habens ſignaculum hoc, Dominus novit qui ſint ſui: Sed tamen diſcedat ab injuſtitia, qui invocat nomen Domini. Oves Chriſti, nemo rapiet ex ipſius manu: Sed tamen oves

oves Christi audiant etiam ipsius vocem. Domus Dei sumus: Sed fiduciam & gloriam spei usquè ad finem firmam retineamus. O Domine, qui dedisti velle, da etiam perficere!

MEDITATIO XXV.

De salutari precum efficacia.

Penetrant sussiria cælum.

MAximum hoc est Dei beneficium, quòd familiare precum piarum requirit alloquium: ipse donat orationis affectum, ipse etiam donat orationis effectum. Magna vis orationis, quæ in terra funditur, sed in cœlo operatur. Oratio justi clavis est cœli: ascendit precatio; & descendit Dei liberatio. Oratio est salutare scutum, quo omnia adversarii tela repelluntur. Moses cùm extendebat manus suas, prævalebat Israël contra Amalechitas: Si ad cœlum extendes manus tuas, non prævalebit tibi Satanas. Sicut hosti opponitur murus, ità Dei ira Sanctorum frangitur precibus. Ipse Salvator noster orabat, non propter aliquam necessitatem, sed ut precum nobis commendaret dignitatem. Oratio census est nostræ subjectionis; quia præcepit nobis Deus, ut preces velut spirituale quoddam tributum quotidie ei offeramus: Est scala nostræ ascensionis; quia nihil aliud est oratio, quàm quædam mentis ad Deum peregrinatio: Est scutum nostræ defensionis; quia anima hominis viventis in precibus tuta est à Dæmonum insultibus: Est nuncius fidelis legationis; quia ad thronum Dei ascendit oratio, & ad ferendum auxilium eum invitat. Hic nuncius fine suo nunquam frustratur: semper enim exaudit nos Deus, si non ad nostram voluntatem, tamen ad utilitatem & salutem. Unum indubitanter è duobus sperare possumus: aut dabit id quod petimus, aut illud quod novit utilius. Dedit

Deus

Deus Filium ſuum donum illud excellentiſsimum non rogatus: Quid faciet rogatus? Nec de Patris exauditione, nec de Filii interceſsione dubitare poſſumus. In qualibet cauſa per preces cum Moſe intres in tabernaculum ad conſulendum Dominum, & citò audies divinum reſponſum. Chriſtus cùm oraret, transfigurabatur: Ità in oratione magnæ fiunt in anima mutationes; quia lumen animæ eſt oratio, quæ ſæpius eum, quem invenit deſperantem, relinquit exultantem. Quâ fronte Solem intuêris, niſi priùs adoraveris eum, qui lumen illud dulciſsimum oculis tuis mittit? Quo pacto fruêris mensâ, niſi priùs adoraveris eum, qui tantum bonum largitur ac ſuppeditat? Quâ ſpe trades teipſum nocturno tempori, niſi te præmunieris orando? Quem fructum ſperare poteris ex laboribus tuis, niſi priùs adoraveris eum, ſine quo labor omnis inutilis? Si ergò dona ſpiritualia aut corporalia deſideras; pete, & accipies: Si Chriſtum deſideras; per preces quære, & invenies: Si oſtium divinæ gratiæ & ſalutis æternæ aperiri tibi deſideras; per preces pulſa, & aperietur tibi: Si in deſerto hujus mundi ſitis tentationum & penuria bonorum ſpiritualium te affligit; accede ad petram ſpiritualem, quæ eſt Chriſtus, per devotionem, eámque percute virgâ orationis; & ſenties quòd fluenta divinæ gratiæ reſtinguent ſitim tuæ penuriæ. Vis gratum Deo exhibere ſacrificium? Offer preces; ſentiet Deus odorem ſuavitatis, & ceſſabit ipſius ira. Vis aſsiduè cum Deo verſari? Preces ama, quæ ſunt ſpirituale Dei & devotæ animæ colloquium. Vis guſtare, quàm ſuavis ſit Dominus? Invita precibus Dominum ad cordis tui domicilium. Placet Deo oratio, ſed debito modo inſtituta. Qui ergò exaudiri deſiderat, is oret ſapienter, ardenter, indeſinenter, humiliter, fideliter, perſeveranter, & confidenter. Oret ſapienter: ut ſcilicet oret ea, quæ divinæ gloriæ & proximorum ſaluti ſerviunt. Omnipotens eſt Deus: Ergò non ſtatuas ei in precibus modum. Sapientiſsimus eſt: Ergò non præſcribas ei ordinem. Non temerè prorumpant preces, ſed fidem præeuntem ſequantur: fides autem reſpicit verbum. Quæ ergò abſolutè Deus in verbo promittit, abſolutè ores; quæ cum conditione promittit, ut temporalia, ea itidem cum

conditione

conditione ores; quæ nullo modo promittit, ea etiam nullo modo ores. Sæpe Deus dat iratus, quod negat propitius. Sequere ergò Chriſtum, qui ſuam voluntatem Deo reſignat. Ores ardenter: quomodo enim requirere potes, ut Deus te audiat, cùm teipſum non audias? Deum tui memorem eſſe vis, cùm tui memor non ſis? Cùm orare vis, intra in cubiculum tuum, & fores claude. Cubiculum eſt cor tuum; in illud debes intrare, ſi vis debito modo orare; fores ejus debes occludere, nè mundanorum negotiorum cogitationes te poſſint turbare: non ſunt voces ad aures Dei niſi animi affectus; mens ardore cogitationis ità debet eſſe incitata, ut totum longè ſuperet quod lingua exprimit: Atque hoc eſt in Spiritu & veritate adorare, quod requirit Dominus. Chriſtus orabat in monte, & oculos ad cœlum levabat: Ità mentem ab omnibus creaturis averſam ad Deum debemus convertere. Injuriam Deo facis, ſi precaris eum, ut tibi intendat, tu verò tibi ipſi non intendas. Indeſinenter orare poſſumus, ſi in Spiritu oremus, ut ſcilicet mens noſtra ſanctis deſideriis ſemper ad Deum vigilet. Non ſemper clamore opus eſt, quia Deus etiam ſuſpiria cordis audit, cùm habitet in piorum cordibus: non ſemper opus eſt multis verbis, quia etiam cogitationibus noſtris intereſt. Unus interdum gemitus à Spiritu ſancto excitatus, & in Spiritu Deo oblatus, gratior eſt Deo, quàm prolixæ precum recitationes, ubi lingua loquitur, ſed cor planè mutum eſt. Oret humiliter: ut non de ſuo merito, ſed tantùm de gratia Dei confidat: ſi preces noſtræ ſuâ nituntur dignitate, damnatæ ſunt, etiamſi præ devotione cor ſanguinem exudaret. Nemo placet Deo, niſi in Chriſto: Ergò etiam nemo rectè orat, niſi per Chriſtum & propter Chriſtum. Non placebant Deo ſacrificia, quæ non offerebantur in unica illa tabernaculi ara: Non placet Deo oratio, quæ non in hac unica ara Chriſto offertur. Iſraëlitis precum exauditio promiſſa, ſi facie ad Hieroſolymam verſâ orarent: Sic in precibus ad Chriſtum, qui eſt templum divinitatis, nos convertamus. Chriſtus in paſſione oraturus abjicit ſe in terram: Vide quomodo ſanctiſſima illa anima humiliet ſe coram majeſtate divina! Oret fideliter: ut ſe offerat ad omnis gaudii carentiam,

& omnis

& omnis pœnæ patientiam. Quantò quis orat citiùs, tantò utiliùs; quantò sæpius, tantò utiliùs; quantò ferventiùs, tantò Deo acceptiùs. Oret perseveranter: quia, cum tardiùs dat Dominus, commendat dona, non negat. Desiderata diutiùs, obtinentur dulciùs. Oret confidenter: ut scilicet postulet in fide nihil hæsitans. O clementissime Deus, qui orare nos jussisti, da ut etiam rectè oremus!

MEDITATIO XXVI.

De sanctorum Angelorum custodia.

Sanctis facet Angelus astat.

COgita, devota anima, quanta sit divinæ gratia, quòd Angelorum tibi constituta est custodia. Cœlestis Pater Filium suum mittit ad nos liberandos; Filius Dei incarnatus mittitur ad nos salvandos; Spiritus sanctus mittitur ad nos sanctificandos; Angeli mittuntur ad nos protegendos. Sic ergò tota cœlestis curia nobis quasi inservit, & sua ad nos transducit beneficia. Non miror ampliùs, quòd omnes creaturæ inferiores propter hominem conditæ sint, cùm ipsi Angeli, qui longè digniores creaturæ, sua non denegent nobis ministeria. Quid mirum est, quòd cœlum ministret nobis lucem in die, ut laboremus; tenebras in nocte, ut quiescamus; cùm ipsi cœlestis regni incolæ nobis ministrent? Quid mirum, quòd aër vitalem nobis præbeat flatum, & omne genus avium ad obsequium; cùm cœlestes spiritus vitæ nostræ conservandæ invigilent? Quid mirum, quòd aqua det potum, sordes purget, arentia riget, & varia piscium genera præbeat, cùm nobis æstu calamitatum & tentationum defatigatis ipsi Angeli præstò sint, ut recreent? Quid mirum, quòd terra nos portet, pane & vino nutriat, omnibus generibus fructuum & animalium mensas nostras repleat; cùm Angelis mandatum

gacum ſit, ut cuſtodiant nos in omnibus viis; in manibus nos portent, nè fortè impingat ad lapidem pes noſter? Soliciti erant Angeli de Chriſto: quia Angelus ejus conceptionem nunciat; Angelus ejus nativitatem manifeſtat; Angelus in Ægyptum fugere mandat; Angeli ſerviunt ei in deſerto; Angeli ei miniſtrant in toto prædicationis miniſterio; Angelus ei adeſt in mortis agône; Angelus apparet in ipſius Reſurrectione; Angeli præſtò ſunt in Aſcenſione; aderunt Angeli in futura ad judicium reverſione. Ut ergò Chriſto in diebus carnis ſuæ inſervierunt Angeli, ità quoque ſoliciti ſunt de omnibus illis qui per fidem Chriſto incorporati: Quo modo inſervierunt capiti, eo modo inſerviunt etiam membris: Gaudent inſervire illis in terris, quos aliquando ſocios habebunt in cœlis: Non renuunt illorum miniſteria, quorum dulciſsima aliquando ſperans conſortia. Jacobo in via ad patriam apparent Angelorum caſtra: Sic piis in hac vita, quæ eſt ad cœleſtem patriam via, Angeli cuſtodes adduntur. Danielem inter medios leones Angeli protegunt: Sic ab inſidiis infernalis leonis omnes pios tutos præſtant. Angeli Lothum ex Sodomorum eripiunt incendio: Sic ſanctis inſpirationibus & contra diabolicas tentationes protectionibus ex infernalibus flammis ſæpius nos eripiunt. Lazari animam in ſinum Abrahæ deportant Angeli: Sic omnium electorum animas transferunt ad palatium cœleſtis regni. Petrum ex carcere educit Angelus: Sic ex præſentiſsimis pios ſæpe eripit periculis. Magna quidem eſt adverſarii noſtri diaboli potentia: ſed erigit nos Angelorum cuſtodia. Nec dubites in omnibus periculis hos auxiliatores tibi adeſſe, quia Scriptura ſub figura Cherubim & Seraphim alatos eos depingit, ut certò ſtatuas, incredibili celeritate ad ferendum auxilium eos præſtò futuros. Nè dubites in omnibus locis hos protectores tibi adeſſe; quia ſunt ſubtiliſsimi Spiritus, quibus nullum obſtitit corpus: cuncta illis cedunt viſibilia, cuncta æquè corpora, quantumlibèt ſolida vel ſpiſſa, penetrabilia eis ſunt ac pervia: nè dubites pericula & afflictiones tuas hos Spiritus ſcire; quia ſemper vident faciem cœleſtis Patris, & ad omnia promptiſsimè ei præſtò ſunt miniſteria. Cogita etiam, devota

anima,

anima, ſanctos eſſe hos Angelos: Sanctitati ergò ſtudeas, ſi eos vis habere ſocios. Morum ſimilitudo maximè conciliat amicitiam: Sanctis aſſuesce actionibus, ſi Angelorum deſideras cuſtodiam. In omni loco atque angulo reverentiam exhibe tuo Angelo, neque præſente eo facias, quæ in conſpectu hominis facere erubeſcis. Caſti ſunt hi Spiritus: Igitur ſpurcis abiguntur actionibus. Apes expellit fumus, columbas fœtor: Sic vitæ cuſtodes Angelos fugat lacrymabile & graveolens peccatum. Amiſsis per peccata his præſidiis, quomodo tutus eris à Diabolorum inſidiis? Deſtitutus Angelorum protectione, quomodo tutus eris à periculorum variorum incurſione? Si anima tua caret muro Angelicæ defenſionis, facilè expugnabit eam Dæmon fallaciâ perſuaſionis. A Deo ad miniſteria ſancti illi Angeli mittuntur: Reconciliandus ergò priùs es Deo per fidem, ſi Angelum vis habere cuſtodem. Ubi non eſt Dei gratia, ibi quoque non eſt Angelorum cuſtodia. Intueamur Angelos, tanquam ſalutares quaſdam Dei manus, quæ nullum ad opus, niſi ipſo dirigente, ſe moveant. Gaudium eſt in cœlo coram Angelis ſuper uno peccatore reſipiſcente: lacrymæ pœnitentium peccatorum ſunt quaſi vinum Angelorum: cor autem impœnitens fugat cuſtodes Angelos. Agamus ergò pœnitentiam, ut Angelis excitemus lætitiam. Cœleſtis & ſpiritualis naturæ ſunt Angeli: Cœleſtia ergò & ſpiritualia cogitemus, ut nobis adeſſe eis volupe ſit. Humiles ſunt Angeli, & ſuperbia penitùs eis exoſa; quia etiam tenellis pueris inſervire non erubeſcunt: Quid ergò ſuperbit terra & cinis, cùm tantopere ſe humilient Spiritus cœleſtes? In morte, metuenda potiſsimùm Dæmonis aſtutia; quia ſcriptum eſt, quòd ſerpens inſidiatur calcaneo: Extrema pars corporis calcaneus eſt; extremus vitæ terminus, mors. In ultima iſta mortis agonia maximè neceſſaria eſt Angelorum cuſtodia, qui ab ignitis diaboli telis liberent, & animam corporis domicilio egreſſam ad cœleſtem Paradiſum deportent. Cùm Zacharias in Templo ſacro fungeretur miniſterio, Angelus Domini ad ipſum veniebat: Sic etiam, ſi verbi & precum gaudes exercitio, Angelorum quoque gaudere poteris patrocinio. O clementiſsime Deus, qui per ſanctos

Angelos

Angelos deducis nos per hujus vitæ eremum, da ut per eoſdem deducamur ad cœleſte regnum!

MEDITATIO XXVII.

De inſidiis Diabolicis.

Quis novit Dæmonis aſtus?

COgita, devota anima, in quanto verſeris periculo, quod ſemper tibi impendet à Diabolo tuo adverſario. Hoſtis *ille* eſt audaciâ promptiſsimus, viribus robuſtiſsimus, artibus callidiſsimus, machinis omnibus refertiſsimus, pugnandi ſtudio infatigabilis, in omnes formas variabilis. In varia crimina ipſe illicit; & poſtquam illexit, coram tribunali Dei nos accuſat: Deum apud homines, homines apud Deum, & homines inter ſe invicem accuſat. Uniuscujuſque propenſionem exactè priùs perſpicit, & poſtea laqueos tentationum opponit. Quemadmodum in oppugnationibus, non ad firmas & munitas partes accedunt oppugnatores, ſed ubi exiſtimant muros eſſe fluxos, foſſas planiores, & turres incuſtoditas: Sic perpetuò animam hominis oppugnans Diabolus id primùm adoritur, quicquid ſenſerit molle & affectum in animo. Semel victus non penitus cedit, ſed ad tentandum fortiùs inſurgit: ut vincat eos tædio & negligentiâ, quos vincere non potuit tentationum violentiâ. A quo dolos ſuos iſte contineat, qui ipſum majeſtatis Dominum auſus eſt calliditatis ſuæ fraude aggredi? A quo Chriſtiano is abſtineat, qui ipſos Chriſti Apoſtolos expetiit cribrare, ſicut triticum? Decepit Adamum in natura inſtituta: Quos non poterit decipere in natura reſtituta? Decepit Judam in ſchola Salvatoris: Quos non poterit decipere in mundo, ſchola erroris? In omnibus omnino diabolicæ metuendæ ſunt inſidiæ. In proſperis invitat nos ad animi elationem: in adverſis invitat ad deſperationem:

rationem. Si parsimoniâ aliquem videt dele
ctari, eum inexplebilis cupiditatis compedibu
gaudet illigare; si quem heroicus spiritus animat
eum irarum stimulis inflammat; si quem vide
paulò lætiorem, eum ad insanæ libidinis incita
fervorem; quos videt ferventes in religione, eo
implicare conatur vanâ superstitione; quos vide
constitutos in dignitatibus, eos ambitionis per
cellit facibus. Cùm impellit ad peccata, ampli
ficat Dei misericordiam; cùm in peccata præci
pitavit, amplificat Dei justitiam: priùs perducere
vult ad præsumptionem, postea deducere conatu
ad desperationem. Interdum oppugnat externis
persecutionibus, interdum oppugnat internè igni
tis tentationibus. Interdum nos impugnat aperti
& violenter; interdum occultè & fraudulenter.
In comestione posuit gulam, in generatione luxu
riam, in exercitatione ignaviam, in conversa
tione invidiam, in gubernatione avaritiam, in
correctione iram, in dignitate superbiam: in cord
posuit cogitationes malas, in ore posuit locutio
nes falsas, in membris operationes iniquas, in vi
gilando movet ad prava opera, in dormiendo a
somnia turpia. Sic ergò ubique & in omnibu
Diaboli cavendæ sunt insidiæ. Dormimus nos; &
ipse vigilat: securi nos sumus; & ille tanquam
leo circumit. Si leonem irritatum in te impetum
facere conspiceres, quàm vero timore cohorresce
res! Et cùm infernalem leonem tibi insidiari au
dias, in utramque aurem adhuc securè dormitas!
Considera ergò, fidelis anima, potentissimi hujus
hostis insidias: & spiritualium armorum quæri
suppetias. Sint lumbi cincti veritate, & indu
loricâ justitiæ. Indue perfectam justitiam Chri
sti: & tutus eris à tentationibus Diaboli. Absco
de te in foramina vulnerum Christi, quoties ter
reris jaculis serpentis hujus maligni. Verè cre
dens est in Christo: Ut ergò nihil juris habet Sa
tanas in Christum; ità etiam nihil juris habet in
verè credentem. Calceati sint pedes in præpara
tione Evangelii pacis. Audiatur perpetuò, & so
net in ore nostro Christi confessio: Sic non læde
nos ulla Diaboli tentatio. Verba incantatoris non
tam pellunt serpentem corporalem, quàm elo
quia constantis confessionis fugant hunc serpen
tem spiritualem. Assumatur scutum fidei, ut tela
ignita

ignita extinguamus hoſtis nequiſsimi. Fides eſt, quæ etiam montes transfert: Montes intellige dubitationum, perſecutionum, & tentationum. Non percutiebantur à vaſtatore Iſraëlitæ, quorum poſtes ſignati ſanguine Paſchalis agni: Non læduntur ab hoc vaſtatore, quorum corda per fidem Chriſti ſanguine aſperſa. Fides recumbit in Dei promiſsiones. At promiſsiones Dei evertere non poteſt Satanas. Ergò etiam contra fidem prævalere non poterit. Fides eſt animæ lumen: Tentationes ergò maligni ſpiritûs in hoc lumine facilè apparent. Per fidem peccata noſtra projiciuntur in profundum miſericordiæ divinæ mare; in illo ignita Diaboli tela facilè extinguentur. Galeam etiam ſalutis, id eſt, ſanctam ſpem aſſumere debemus. Tolera tentationem, tentationis reſpiciens exitum: eſt enim Deus moderator certantium & corona vincentium. Si nullus hoſtis, nulla pugna; ſi nulla pugna, nulla victoria; ſi nulla eſt victoria, nulla corona: melior illa pugna, quæ Deo proximum facit, quàm illa pax, quæ à Deo abalienat. Aſſumendus etiam gladius Spiritûs, quod eſt verbum Dei: plus apud te valere ſinas Scripturæ conſolationes, quàm Diaboli contradictiones. Chriſtus omnes Satanæ tentationes verbo vicit: Verbo adhuc omnes Satanæ tentationes vincunt Chriſtiani. Denique in precibus maximum habes contra tentationes ſubſidium. Quoties navicula animæ fluctibus tentationum obruitur, Chriſtum precibus excita. Hoſtes viſibiles vincimus feriendo: hoſtem inviſibilem vincimus preces fundendo. Pugna, ô Chriſte, pro nobis, in nobis, ut etiam in te vincamus!

MEDITATIO XXVIII.

Generales piè vivendi regulæ.

Pietas ſapientia ſumma eſt.

QUolibet die morti, judicio, & æternitati magis appropinquas. Cogita ergò quolibet die

die, quomodo in mortis & judicii severa discus- sione consistas, & quomodo in æternum vivas? Omnium cogitationum, verborum, & actionum accurata cura habenda; quia de omnibus cogita- tionibus, verbis, & actionibus olim accurata ra- tio reddenda. Mortem hac nocte instare cogita tempore vespertino: mortem hac die instare co- gita tempore matutino. Conversionem & bonam operationem nè differ in crastinum: quia incer- est dies crastina; sed mors impendens semper e certa. Nihil magis adversum pietati, quàm dila- tio. Si contemnis internam Spiritûs sancti vo- cationem, nunquam pervenies ad veram conver- sionem. Conversionem & bonam operationem nè differ in senectutem, sed offer Deo ipsam flo- dam juventutem: Incerta est juveni senectus certus paratus est juveni impœnitenti interitus. Nulla ætas servitio Dei magis apta, quàm virib corporis & animi vigens juventa. In nullius ho minis gratiam suscipere debes actionem malam non enim homo iste, sed Deus tuam aliquando ju dicabit vitam: Nullam ergò hominum gratiam divinæ statuas gratiæ præferendam. In via Do mini aut proficimus, aut deficimus: Singulis erg diebus vitam tuam examina, an in pietatis st dio proficias aut deficias. Stare in via Domini, e rerrogredi. Non ergò te delectet in cursu pietat stare; studeas autem semper in via Domini ambu lare. In conversatione tua omnibus sis suavis, ne mini gravis, paucis familiaris; Deo vivas pié, tib casté, proximo justé; amico utaris ad gratiam, in mico ad patientiam, omnibus ad benevolentiam quibus potes, ad beneficentiam. In vita tib tuisque vitiis quotidie morere: sic in morte De poteris vivere. Appareat misericordia in affectu benignitas in vultu, humilitas in habitu, modesti in cohabitatione, patientia in tribulatione. Sem per cogites tria præterita; malum commissum, bo num omissum, tempus amissum. Semper cogite tria præsentia; vitæ præsentis brevitatem, sal vandi difficultatem, salvandorum paucitatem Semper cogites tria futura; mortem, quâ nihil horribilius; judicium, quo nihil terribilius; pœ nam inferni, quâ nihil intolerabilius. Preces ve spertinæ præterlapsæ diei emendent peccata Ultimus septimanæ dies præcedentium dierum

emende

omendet delicta. Vesperi cogita, quàm multi ad internum eo die præcipitati; & Deo gratias age, quòd tempus tibi concesserit pœnitendi. Tria sunt supra te, quorum cogitatio nunquam recedat à memoria tua: Oculus omnia videns, auris omnia audiens, & libri in quos omnia scribuntur. Totum se Deus tibi communicavit: Totum te communices etiam proximo tuo. Optima vita est, quæ tota aliis inservit. Exhibe superiori obedientiam & reverentiam, æquali consilium & auxilium, inferiori custodiam & disciplinam. Corpus tuum subjiciatur animo, & animus Deo. Mala tua præterita defleas, præsentia bona parvi pendas, futura bona toto cordis desiderio concupiscas. Memento peccati tui, ut doleas; Memento mortis, ut desinas; Memento justitiæ divinæ, ut timeas; Memento misericordiæ divinæ, nè desperes. Quantum potes, à mundo te abstrahe, & servitio Domini te totum devove. Semper cogita periclitari castitatem in deliciis, humilitatem in divitiis, pietatem in negotiis. Nulli placere appetas, nisi Christo: nulli displicere timeas, nisi Christo. Semper ora Deum, ut jubeat quod velit, & det quod jubeat: quod factum est, tegat; quod futurum, regat. Qualis videri vis, talis etiam esse debes: non enim judicat Deus secundum speciem, sed secundum veritatem. In verbis cave multiloquium, quia de omni verbo vano rationem exigit judicium. Opera tua qualiacunque sint, non transeunt, sed velut æternitatis quædam semina jacuntur: si seminas in carnem, à carne metes corruptionem; si seminas in spiritum, à spiritu metes vitam æternæ retributionis præmium. Non sequentur te post mortem honores mundi, nec sequentur te divitiarum cumuli; non sequentur te voluptates, nec sequentur te mundi vanitates, sed post ultima vitæ fata sequentur te omnia tua opera. Quam, bonus ergò vis esse in judicio, talis hodie appareas in Dei conspectu. Non æstimes quæ tibi adsunt, sed potiùs æstimes ea quæ tibi desunt: non superabundas propter id quod est datum, sed humilieris nihilominùs propter id quod est negatum. Disce vivere, dum adhuc licet vivere: in hoc tempore æterna acquiritur aut amittitur; post mortem non datur tempus operandi, sed incipit tempus comprehendi. In futura vita non expectatur operatio,

ſed operum retributio. Sancta meditatio pariat in te ſcientiam, ſcientia compunctionem, compunctio devotionem, devotio faciat orationem. Magnum bonum pro pace cordis ſilentium oris. Quantò magis fueris à mundo ſeparatus, tantò magis Deo eris gratus. Quicquid habes, deſideras, à Deo pete: quicquid habes, Deo tribue. Non eſt dignus dandis, qui non agit gratias pro datis: ceſſat beneficiorum decurſus, ubi non fuerit gratiarũ recurſus. Quicquid tibi accidit, in bonum converte: quoties tibi obveniunt proſpera; æſtima quòd exhibeatur benedicendi & laudandi materia: quoties obveniunt adverſa; æſtima, quòd potentiæ & converſionis ſint monitoria. Virtutis potentiæ tuæ oſtende in juvando, vim ſapientiæ tuæ in erudiendo, vim divitiarum in benefaciendo. Non frangat te adverſitas, neque extollat proſperitas. Sit ſcopus vitæ tuæ Chriſtus: quem ſequaris in via, ut eum aſſequaris in patria. In omnibus maximè tibi curæ ſit profunda humilitas, & ardens charitas. Elevet cor tuum charitas ad Deum, ut ei adhæreas: deprimat cor tuum humilitas, nè ſuperbias. Æſtima Deum Patrem ſapientiâ, Dominum diſciplinâ; Patrem poteſtatis blandâ, Dominum ſeverâ; dilige ut Patrem, time ut Dominum neceſſariò; dilige eum, quia vult miſericordiam; time eum, quia non vult peccatum. Time Dominum, & ſpera in eum: agnoſce tuam miſeriam, & ipſius prædica gratiam. O Deus, qui dediſti velle, da etiam perficere.

MEDITATIO XXIX.

De ſecuritate excutienda.

Securè vivere, mors eſt.

COgita, devota anima, ſalvandi difficultatem: & facilè excuties omnem ſecuritatem. Nunquam & nullibi ſecuritas neque in cœlo, neque in Paradiſo, mu-

minùs in mundo. Cecidit Angelus in præſentia divinitatis: cecidit Adamus in loco voluptatis. Adamus creatus erat ad imaginem Dei: nihilominus inſidiis deceptus eſt Diaboli. Solomon omnium hominum erat ſapientiſsimus: nihilominus à Domino per mulieres eſt averſus. Judas erat in ſchola Salvatoris, & quotidie percipiebat ſalutaria verba iſtius ſummi Doctoris: nec tamen tutus fuit à laqueis ſeductoris; præcipitatus eſt in barathrum avaritiæ, & ex avaritia in barathrum æternæ triſtitiæ. David vir erat ſecundum cor Dei, & erat Jehovæ chariſsimus filius: ſed per homicidium & adulterium factus eſt mortis filius. Ubi ergò in hac vita ſecuritas? Adhære firmâ cordis fiduciâ Dei promiſsionibus: Et tutus eris à Dæmonis impugnationibus. Nulla in hac vita ſecuritas, niſi quam credentibus, & in via Domini ambulantibus, promiſsionum præſtat infallibilitas: ſi ad futuram pervenerimus felicitatem, tunc demum plenam habebimus ſecuritatem. In hac vita connexa ſunt timor & religio, nec alterum debet eſſe ſine altero. Nè ſis ſecurus in adverſis, ſed quæcunque accidunt adverſa, peccatorum tuorum cogita flagella: ſæpius occulta delicta punit Deus per flagella manifeſta. Cogita gravem peccatorum tuorum labem, & time juſtum peccatorum vindicem. Nè ſis ſecurus in proſperis: illi enim Deus iraſcitur, qui in hac vita non corripitur. Quid ſunt afflictiones piorum? Amaræ ſagittæ ex dulci Dei manu emiſſæ. Multos Deus indignos præſenti punitione æſtimat, quos tamen in æternum reprobat. Succeſſus felicitatis humanæ ſæpe indicium eſt damnationis æternæ. Nihil infelicius peccantium felicitate: nihil miſerabilius eo, qui miſeriam ignorat. Quocunque vertis oculos, materiam doloris invenis, & contra ſecuritatem remedia aſpicis: Surſum Deum cogita, quem offendimus; deorſum infernum, quem meruimus, retrorſum peccata, quæ commiſimus; antrorſum judicium, quod timemus; introrſum conſcientiam, quam fœdavimus; extrorſum mundum, quem amavimus. Vide unde venis, & erubeſce; ubi es, & ingemiſce; quò iturus es, & contremiſce. Arcta eſt ſalutis porta: ſed adhuc arctior ſalutis via. Theſaurum fidei dedit tibi Deus; ſed theſaurum iſtum portas in vaſis fictilibus.

libus. Angelos tibi dedit Deus ad cuſtodiendum: ſed non longè abeſt Diabolus ad ſeducendum. Renovavit te ſpiritu mentis tuæ: ſed habes adhuc multum de carnis veruſtate. Conſtitutus es in Dei gratia: ſed nondum conſtitutus es in æterna gloria. Parata eſt in cœlo manſio: ſed tamen affligit priùs mundi impugnatio. Promiſit Deus veniam pœnitenti: ſed voluntatem pœnitendi dare non promiſit delinquenti. Expectant te æternæ vitæ conſolationes; ſed tamen per multas te oportet ingredi tribulationes. Promiſſa eſt æterni præmii corona: ſed gravis priùs ſuperanda reſtat pugna. Non mutat Deus ſuum promiſſum: ſed nec tu mutare debes ſanctæ vitæ ſtudium. Non faciente ſervo quod præcipitur, facit Dominus quod minatur. Ingemiſcendum ergo, jugiter, & depoſitâ ſecuritate lugendum, nè juſto & ſecreto Dei judicio homo deſeratur, & pereat dendus in poteſtate Dæmonum relinquatur. Sic quamdiu adeſt divina gratia, delectare in ea, tamen non exiſtimes, te donum Dei jure hæreditario poſſidere: ità ſcilicet ſecurus de eo, tanquam nunquam perdere poſſis: nè ſubitò, cùm forte Deus ſubtraxerit donum, & retraxerit manum, animo concidas, & triſtior, quàm oportet, fias. Beatus omnino, ſi omni ſatagas curâ malorum omnium parentem cavere incuriam. Non te deſeret Deus: ſed cave, nè à te deſeratur Deus. Dedit Deus gratiam: Ora ut det etiam perſeverantiam. Jubet Deus, ut ſis de ſalute certus: non autem juſſit, ut ſis ſecurus. Pugnandum tibi fortiter, ut tandem triumphes ſuaviter. Caro contra te contra te pugnat; hoſtis quo propinquior eo formidabilior: Mundus circa te contra pugnat; hoſtis quo copioſior, eo formidabilior. Diabolus ſupra te contra te pugnat; hoſtis potentior, eo formidabilior. In virtute Dei primeas cum his hoſtibus congredi: in virtute Dei victoriam poteris conſequi. Non autem vincantos hoſtes ſecuritate, ſed pugnandi aſſiduitate. Tempus vitæ, tempus pugnæ: tunc maximè pugnaris, cùm te impugnari neſcis; tunc potiſſimùm colligunt vires ſuas, cùm quaſdam videntur concedere inducias. Vigilant illi: Et tu dormis? Parant ſe illi ad nocendum: Et tu non paras ad reſiſtendum? Multi deficiunt in via, antequam

locus illis detur in patria. Quàm multi Iſraëlitæ in deſerto moriebantur, quorum nullus promiſſam terram conſequebatur! Quàm multi ſpirituales Abrahæ filii in vitæ hujus deſerto pereunt, antequam promiſſam cœleſtis regni hæreditatem adeant! Nihil efficacius ad excutiendam ſecuritatem, quàm ſi cogitemus perſeverantium raritatem. Tantùm ergò cœleſtis gloriæ in nobis ſit deſiderium, & eò perveniendi amor; tantùm ſit dolor, quòd nondum pervenerimus; tantùm ſit timor, nè non perveniamus: ut nullam ſentiamus lætitiam, niſi de his, quæ aut auxilium aut perveniendi ſpem præſtant. Quid juvat in momento gaudere, ſi in æternum cogaris lugere? Quæ poſſit eſſe in hac vita lætitia, ſi tranſit quod delectat, non autem tranſit quod cruciat? Securi vivimus, quaſi horam mortis & judicii tranſierimus. Dicit Chriſtus, quòd ad judicium venturus ſit, quâ horâ non putamus; dicit hoc Veritas, & alterâ vice repetit: Audi & time. Si venturus eſt Dominus in ea hora, quâ non putamus; metuendum valde, nè immorati ad judicium accedamus. Si accedimus immorati, quomodo ſuſtinere poterimus ſeveram diſcuſſionem hujus judicii? Nihilominus quod in uno hoc amittitur momento, non poterit reparari in omni ſeculo: In unius momenti judicabitur aeternitate, quales futuri ſimus in omni æternitate: in uno hoc momento Vita & Mors, Damnatio & Salus, Pœna & Gloria æterna cuilibet adjudicatur. O Domine, qui dediſti ad bonum gratiam, da inſuper ad bonum perſeverantiam!

MEDITATIO XXX.

De ſanctæ vitæ Chriſti imitatione.

Sit vitæ regula Chriſtus.

Sancta Chriſti vita eſt perfectiſsima virtutum idea: omnis Chriſti actio eſt etiam noſtra inſtitutio. Multi volunt Chriſtum conſequi, ſed

detrectant ſequi: Volunt Chriſto frui, ſed non & imitari. Diſcite à me, quia mitis ſum, & humilis corde, dicit Salvator: Niſi Chriſti velis eſſe Diſcipulus, nunquam eris verus Chriſtianus. Non ſolùm Chriſti paſsio ſit tuum meritum, ſed & Chriſti actio ſit vitæ tuæ exemplum. Dilectus ſuus candidus & rubicundus: Sis & ipſe rubicundus ſanguinis Chriſti aſperſione, & candidus vitæ Chriſti imitatione. Quomodo verò Chriſtum amas, ſi ipſius ſanctam vitam non amas? Si diligitis me, dicit Salvator, præcepta mea ſervate. Qui ergò mandata ejus non ſervat, eum etiam non diligit. Sancta Chriſti vita, eſt perfecta vitæ noſtræ regula. Omnibus regulis Franciſci aut Benedicti præferenda eſt unica regula vitæ Chriſti. Si vis eſſe adoptivus Dei filius, vide quomodo converſetur Filius ille unigenitus. Si vis eſſe cohæres Chriſti, debes etiam eſſe imitator Chriſti. Qui vivere vult cum vitiis, ille Diaboli ſe dedit obſequiis. Qui verò vult eſſe cum Diabolo, quomodo poterit eſſe cum Chriſto? Vitia amare, eſt Diabolum amare; quia omnia peccata ſunt à Diabolo: Quomodo ergò poterit eſſe verus amator Chriſti, qui eſt amator Diaboli? Deum amare, eſt ſanctam vitam amare; quia à Deo omnis ſancta vita: Quomodo ergò poterit eſſe amator Dei, qui non eſt amator ſanctæ vitæ? Probatio dilectionis eſt exhibitio operis; veri amoris proprium eſt amato obſequi, idem cum amato velle, eadem cum amato ſentire: Si ergò verè Chriſtum amas, mandatis ejus obſequentem te præſtabis, ſanctam vitam cum ipſo amabis, & ſpiritu mentis tuæ renovatus cœleſtia cogitabis. Vita æterna eſt in cognitione Chriſti: Qui verò Chriſtum non amat, eum etiam non cognoſcit: Qui humilitatem, caſtitatem, manſuetudinem, temperantiam, charitatem non amat, etiam Chriſtum non amat; quia Chriſti vita nihil aliud erat, quàm humilitas, caſtitas, manſuetudo, temperantia, charitas. Chriſtus dicit, ſe non nôſſe eos, qui voluntatem Patris non adimplent. Ergò etiam Chriſtum non nôrunt, qui voluntatem Patris cœleſtis non faciunt. Quæ verò eſt voluntas Patris? Sanctificatio noſtra, dicit Apoſtolus. Non eſt Chriſti, qui Spiritum Chriſti non habet: Ubi verò Spiritus ſanctus, ibi etiam cum donis

& fructi-

& fructibus ſuis adeſt. Qui verò fructus Spiritûs? Charitas, gaudium, pax, lenitas, benignitas, bonitas, fides, manſuetudo, temperantia. Sicut ſuper Chriſtum requieſcebat ſanctus Spiritus: Ità etiam requieſcit ſuper omnes illos, qui in Chriſto ſunt per veram fidem; quia Sponſa Chriſti currit in odore unguentorum Chriſti. Qui Domino adhæret, eſt unus ſpiritus cum eo. Sicut carnalis copula viri & uxoris facit ex eis carnem unam; Ità ſpiritualis conjunctio Chriſti & fidelis animæ facit ex eis ſpiritum unum: Ubi verò ſpiritus unus, ibi eadem voluntas; ubi voluntas eadem, ibi etiam actiones eædem. Qui ergò vitam ſuam Chriſti vitæ non conformat, nec Domino adhærere, nec Spiritum Chriſti habere convincitur. Annon æquum eſt, ut omnis vita noſtra illi conformis reddatur, qui ex amore ſe totum nobis conformavit? Deus in carne ſe manifeſtans exemplar ſanctæ vitæ nobis propoſuit, nè quis ſanctam vitam detrectans ad carnis confugeret excuſationem. Nulla vita jucundior aut tranquillior, quàm Chriſti vita; quia Chriſtus verus Deus. Quid Deo tanquam ſummo bono jucundius aut tranquillius? Seculi vita brevem affert lætitiam, ſed æternam ſecum trahit triſtitiam. Cui in vita te conformas, ei etiam in reſurrectione conformaberis. Si Chriſti vitæ te hîc conformare incipis, illi in reſurrectione etiam plenius conformaberis: ſi Diabolo te conformas per flagitia, in reſurrectione ei conformaberis per tormenta. Qui me ſequi vult, abneget ſeipſum, dicit Salvator, & tollat crucem ſuam quotidie. Si in hac vita abnégas teipſum, Chriſtus in judicio agnoſcet te pro ſuo. Si propter Chriſtum proprio honori, proprio amori, propriæ voluntati in hac vitâ renuncias, Chriſtus in futura, ſui honoris, ſui amoris, ſuæ voluntatis compotem te faciet: Si in hac vita particeps es crucis, in futura particeps eris æternæ lucis: Si in hac vita particeps es tribulationis, in futura particeps eris conſolationis: Si in hac vita particeps es perſecutionis, in futura particeps eris largiſſimæ retributionis. Qui me confitetur in hoc ſeculo, inquit Chriſtus, confitebor & ego eum coram Patre cœleſti. Jam verò non ſolùm doctrinæ profeſsione, ſed etiam vitæ conformatione Chriſtum confiteri debemus; ità

demum pro ſuis nos agnoſcet in judicio. Quiſquis me negaverit coram hominibus, negabo & ego eum coram Patre cœleſti. Chriſtus non ſolùm verbis, ſed etiam, & multò magis, impiâ vitâ negatur. Qui ergò factis negat Chriſtum in hoc ſeculo, eum etiam factis negabit Chriſtus in judicio. Chriſtianus non eſt, qui veram Chriſti fidem non habet: Vera autem fides Chriſto ſpirituali viti nos inſerit tanquam palmites. Omnem palmitem in Chriſto non ferentem fructum cœleſtis Agricola tollit: qui verò in Chriſto manet, & in quo Chriſtus per fidem habitat, hic fert fructum multum. Non eſt palmes in vite, qui non trahit ſuccum ex vite: Non eſt anima in Chriſto per fidem, quæ non ſpiritualem charitatis ſuccum ex Chriſto trahit per fidem. Conforma nos vitæ tuæ, bone JESU, in hoc ſeculo, ut plenè tibi conformemur in futuro.

MEDITATIO XXXI.

De ſui abnegatione.

Ille negat Chriſtum, qui ſe non abnegat ipſum.

QUi me ſequi vult, ſeipſum abneget, dicit Salvator. Seipſum abnegare, eſt proprio ſuo amori renunciare. Amor proprius amorem Dei prohibet. Si vis eſſe Chriſti Diſcipulus, neceſſe eſt, ut radix amoris propri moriatur in te penitus. Nemo Chriſtum diligit, niſi qui ſeipſum odit. Niſi granum frumenti, lapſum in terram, fuerit mortuum, fructum non affert: Ità quoque fructus Spiritûs ſancti percipere non poteris, niſi in corde tuo moriatur amor proprius. Dicebat Dominus ad Abrahamum, Egredere è terra tua, & è cognatione tua, & è domo patris tui, ad terram, quam oſtendam tibi. Non poterat Abraham tantus fieri Propheta, niſi priùs egrederetur ex ſua patria: Non eris verus Chriſti Diſcipulus, & verè ſpiritualis homo, antequam ab amore diſcedas proprio.

prio. Jacob ex contactu Angeli uno pede claudicabat, altero sano & integro. Per duos hos pedes duplex amor intelligitur, proprius & divinus: Tunc homo particeps erit divinæ benedictionis, cùm pede amoris proprii claudicabit; altero illo amoris Dei manente sano & integro. Fieri non potest, ut uno eodémque oculo cœlum intuearis & terram: Ità fieri nequit, ut unâ eâdémque voluntate seipsum inordinatè quis amet ac Deum. Amor est summum animæ nostræ bonum: Tribuendum ergò hoc summum animæ bonum summo bono, scilicet Deo. Amor tuus, Deus tuus: id est, quicquid summè amas, id in Dei locum collocas; quicquid summè amas, id summum esse judicas. Deus autem verè est summum Ens. Qui ergò seipsum amat, seipsum Deum judicat, & in locum Dei collocat; quæ est omnino maxima idololatria. Quod summè amas, hoc rerum omnium finem æstimas, & desideriorum tuorum ultimum complementum judicas: Solus autem Deus est principium & finis creaturarum; ipse est primus & novissimus; ipse solus implet desiderium cordis nostri, & nihil quicquam creati tùa potest satiare desideria: Amorem ergò Dei præferre debes amori proprio. Deus est principium & finis: In illo ergò debet amor noster incipere, in illo etiam debet desinere. Dei essentia est extra omnes creaturas, sicut ab æterno fuit Deus in seipso: Ab omnibus ergò creaturis amorem tuum abstrahas. Qualis amor tuus, talia etiam opera tua. Si opera tua procedunt ex vera fide & Dei amore, Deo sunt grata, & coram oculis ejus magna, licèt coram omnium hominum oculis sint parva: Si procedunt ex amore proprio, nunquam poterunt placere Deo. Amor proprius præstantissima quæque opera contaminat. Cùm esset Christus in domo Simonis, mulier quædam unguenti pretiosi vas confringit, & caput Christi inungit: Apparet opus parvum; nihilominus Christo erat gratum, quia procedebat ex fide vera, charitate purâ, contritione seriâ. Sacrificium erat opus Deo gratum in V. T. Interim tamen Deo non placebat, quòd Saul prædam Amalecitarum ad offerenda Deo sacrificia segregabat. Quare? Quia hoc non procedebat ex amore Dei: si enim verè Deum dilexisset, mandatum Dei de

omnibus prædis exurendis non contempſiſſet; ſeipſum diligebat, & ſuam devotionem. Amor eſt quidam ignis: ità enim orat Eccleſia, Veni ſancte Spiritus, & tui amoris ignem accende in fidelibus. Ignis non hæret in terra fixus, ſed ſemper tendit ſurſum: Sic amor tuus non debet in te quieſcere, ſed ſurſum ad Dominum ſe debet elevare. Seipſum abnegare, eſt inſuper honori ſuo renunciare. Summo bono ſoli debetur ſummus honor: Deus ſummum bonum eſt. Qui ſuam quærit gloriam, non poteſt Dei gloriam quærere: ſicut Salvator dicebat ad Phariſæos, Quomodo poteſtis credere, qui gloriam ab invicem accipitis? Chriſti exemplum intuere & ſequere: Sæpius de ſe teſtatur, quòd non quærat ſuam gloriam, quòd non accipiat honorem ab hominibus, quòd ſit ex corde humilis. Omnia tua dona à Deo accipis: Omnia ergò Deo viciſsim tribuas. Omnes bonorum rivuli ab hoc fonte bonitatis divinæ procedunt: Omnia ergò bona viciſsim in hoc mare transferenda. Herbæ, quæ ſolſequia dicuntur, ſemper convertunt ſe ad ſolem, à quo vitam & ſuccum hauriunt: Sic & omnibus tuis donis & omni tuo honore ad Deum te converte, & nihil quicquam tibi tribue. Si aliquid à teipſo habes, honorem tuum quærere, & tibiipſi tua dona tribuere potes: Sed quia nihil habes à teipſo; omnia verò à Deo; ideo non tuum, ſed Dei honorem quærere debes. Proprius honor avertit hominem à Deo. Exemplum eſt in Nebuchadnezar, qui dicebat, Hæc eſt illa Babylon, quam ædificavi in domum regni, in robore fortitudinis meæ, & in gloriam decoris mei. Sed quid ſequitur? Adhuc ſermo erat in ore Regis, & vox è cœlo ruit, Tibi dico, Nebuchadnezar, regnum tranſivit à te; ab hominibus te ejicient, & cum beſtiis agri erit habitatio tua. Sic ſi ex proprio honore & ſuperbiâ ſpiritualem tuam Babylonem, id eſt, operum bonorum ſtructuram æſtimas, & gloriam eorum tibi tribuis, & non ſoli Deo, abjicieris à conſpectu Dei. Seipſum denique abnegare, eſt propriæ voluntati renunciare. Optimæ voluntati ſemper parendum: Dei autem voluntas ſemper eſt optima. Illius voluntati parendum, à quo omnia noſtra habemus: A Deo autem omnia ad nos devenerunt. Illius voluntati parendum,

rendum, qui nos ſemper ad vitam & ad bonum deducit: Dei voluntas ſemper ducit ad vitam & bonum. Delectare in Domino: Et ipſe dabit tibi petitiones cordis tui. Propria voluntas ad mortem & damnationem nos deducit. Per quid primus noſter parens ex Dei gratia & ſtatu ſalutis in æternam damnationem prolapſus eſt? Sepoſitâ Dei voluntate propriam ſequebatur voluntatem: præceptum Domini negligebat, & ſuaſionem Diaboli audiebat. Verus ergò Chriſti Diſcipulus propriæ voluntati renunciat, & divinam voluntatem ſequi deſiderat. Aſpice Chriſtum; is in agone paſſionis conſtitutus, propriam voluntatem, tanquam gratiſſimum ſacrificium, Deo offert: Offeras & tu propriam Deo voluntatem; & ſic perficies eam, quam Chriſtus requirit, tui abnegationem. O Domine, tua ſancta voluntas fiat, ſicut in cœlo, ità & in terra.

MEDITATIO XXXII.

De vera quiete animæ.

Domino mens nixa, quieta eſt.

IN tranſitoriis & mundanis rebus quietem ſuam anima ſæpe quærit, ſed non invenit. Quare? Quia anima omnibus creaturis dignior. Non ergò poteſt in illis vilioribus quietem & pacem invenire. Omnia mundana fugacia ſunt & tranſitoria; anima autem immortalis: Quomodo ergo veram quietem in illis inveniret? Omnia illa terrena ſunt; anima autem noſtra cœleſtis eſt originis: Quomodo ergò illis deſiderium ſuum explere poſſet? In Chriſto requiem invenit: ille poteſt ſatiare & explere deſiderium illius. Contra iram Dei, quieſcit in vulneribus Chriſti; contra accuſationes Satanæ, in potentia Chriſti; contra terrorem Legis, in prædicatione Chriſti; contra peccata accuſantia, in ſanguine Chriſti, qui melius coram Deo loquitur, quàm ſanguis

Abel

Abel: contra mortis terrorem, in ſeſsione Chriſti ad dextram Patris acquieſcit & confidit. Atque ità fides noſtra quietem invenit in Chriſto: Sed & charitas noſtra ſummam quietem ibi invenit. Qui amore rebus terrenis adhæret, non habet veram quietem, quia ipſæ res terrenæ eam non habent: non poſſunt plenè appetitum animæ ſatiare, quia omnia finita ſunt; anima autem noſtra ad imaginem Dei facta, infinitum illud bonum, in quo omnia bona ſunt, appetit. Ut ergò fides noſtra nulli ex omnibus creaturis inniti debet; ſed ſoli Chriſti merito: Ità quoque amor noſter nulli creaturæ adhærere debet, imò nec nobis ipſis; nam proprius amor itidem amorem Dei impedit. Omnibus debemus amorem Dei præferre. Anima noſtra Sponſa Chriſti eſt, huic ergò uni adhærere debet: Anima noſtra Dei habitaculum; huic ergò ſoli locum dare debet. Multi quærunt in divitiis quietem: Sed extra Chriſtum nulla animæ quies; ubi autem Chriſtus, ibi paupertas, ſi non actu, tamen affectu. Non habebat ille cœli & terræ Dominus, quo caput reclinaret: Sicque paupertatem nobis commendare & conſecrare voluit. Divitiæ ſunt extra nos: At, quod animam quietam reddere debet, illud internum eſſe oportet. Cui verò in morte adhærebit anima, quando omnia in mundo relinquenda? Aut nos divitiæ deſerunt, aut noſmet illas; ſæpius in vita, ſemper autem in morte: Ubi ergò tunc pacem & quietem inveniet anima? Multi in voluptatibus quærunt quietem: Sed corporis hæc aliquando quies & delectatio eſſe poteſt, non autem animæ: Tandem ſequitur comes, dolor, & luctus. Voluptates ad hanc vitam ſpectant, anima autem non eſt creata hujus vitæ gratiâ, quia per mortem exire compellitur: Quomodo ergò in voluptatibus quietem invenire poſsit? Extra Chriſtum non eſt animæ quies. Qualis autem erat vita Chriſti? Summus dolor à primo nativitatis tempore uſque ad mortem. Sic ille verus rerum æſtimator docere nos voluit, de voluptate quid nobis ſentiendum ſit. Multi in honoribus quærunt quietem: Miſeri vero, qui ad quamlibet popularis auræ mutationem quiete carere cogantur. Honor eſt exterius & fugaciſsimum bonum: quod autem quietem animæ largiri debet, id in

nobis

nobis esse oportet. Quid de humana laude & gloria plus referes, quàm Apellis pictura laudata? Considera angulum, in quo latitas: Quanta ejus proportio ad totam provinciam? ad Europam? ad totum orbem habitabilem? Ille demum verus honor, qui à Deo electis olim obtinget. Quies rei est in ipsius fine; nec quieſcit res naturaliter, nisi postquam finem & locum suum adepta est. Finis creatæ animæ Deus est; facta siquidem est ad Dei imaginem. Ergò non potest esse quieta & pacata, nisi in illo suo fine, scilicet in Deo. Ut corporis vita, anima; ità animæ vita, Deus: Sicut ergò verè vivit anima, in qua spirituali gratiâ Deus habitat; ità mortua est anima, quæ Deum inhabitantem non habet. Quæ verò potest quies esse mortuæ animæ? Prima ista mors in peccatis necessariò trahit secundam mortem damnationis. Qui proinde amore suo firmiter adhæret Deo, & interiùs divinâ consolatione fruitur; illius quietem exteriora mala perturbare non possunt: In rebus tristibus lætus est, in paupertate dives, in tribulationibus seculi securus, in turbis mundanis tranquillus, in convitiis & hominum contumeliis pacatus, in ipsa morte vivus. Non curat Tyrannorum minas, quia interiùs sentit divinæ consolationis divitias. In adversis non tristatur, quia sanctus Spiritus efficaciter eum interiùs consolatur. Non angitur in paupertate, quia dives est in Dei bonitate. Non turbatur hominum contumeliis; quia divini honoris fruitur deliciis. Non curat carnis voluptatem, quia magis gratam habet Spiritûs suavitatem. Non quærit amicitias mundanas, quia Dei sibi propitii ac amici sentit delicias. Non inhiat thesauris terrenis, quia summum thesaurum habet reconditum in cœlis. Mortem non metuit, quia in Deo semper vivit. Non desiderat magnopere sapientiam mundanam, quia habet interiùs docentem sanctum Spiritum. Perfectum tollit imperfectius. Non timet fulgura & tempestates, incendia & aquarum vastitates, tristes planetarum configurationes, & luminarium cœlestium obscurationes, quia supra Naturam evectus in Christo fide recumbit, in Christo vivit. Non abstrahitur blanditiis seculi, quia audit in se suaviorem vocem Christi. Non timet Diaboli potentiam, quia di-

vinam

vinam ſentit indulgentiam. Fortior eſt qui in ipſo vivit & vincit, quàm Diabolus, qui vincere eum fruſtra ſatagit. Non ſequitur carnis illecebras, quia in ſpiritu vivens ſpiritûs ſentit delicias: mortificat & crucifigit carnem, Spiritûs vivificatio. Non metuit Diabolum accuſatorem, quia Chriſtum novit eſſe ſuum interceſſorem. Hanc veram quietem animæ noſtræ velit concedere autor & dator illius unicus, Dominus noſter, Deus in ſecula benedictus!

MEDITATIO XXXIII.

De conſcientiæ puritate.

Mens recti conſcia, vita eſt.

IN omni tuo opere maximam curam habe conſcientiæ. Si inſtigat te Diabolus ad quoddam peccatum, internum conſcientiæ reverere judicium. Si times in aliorum hominum peccare præſentia, multò magis à peccato revocet te propria conſcientia. Internum teſtimonium efficacius eſt, quàm externum. Quamvis ergò peccata tua fugiant omnium hominum accuſationem, nunquam tamen effugere poteris internam conſcientiæ teſtificationem. Conſcientia erit inter libros illos, quos Apocalypſis teſtatur in judicio olim aperiendos. Primus liber eſt divinæ omniſcientiæ, in quo manifeſtè relucebunt omnium omnino hominum facta, verba, cogitata. Secundus liber eſt Chriſtus, qui eſt vitæ liber: in hoc qui ſcriptus invenietur per veram fidem, is ab Angelis deducetur in curiam cœleſtem. Tertius liber eſt Scriptura, juxta cujus præſcriptum judicabuntur fides & noſtra opera: Sermo, quem locutus ſum, dicit Salvator, judicabit eos in die noviſſimo. Quartus liber continet externa teſtimonia pauperum, qui in die judicii recipient nos in æternum tabernaculum. Quintus liber continet internum teſtimonium conſcientiæ, quia

conſcientia

conſcientia eſt codex, in quo omnia conſcribuntur peccata: Grande volumen conſcientia, cui omnia ſtylo veritatis inſcripta. Non poterunt damnati negare peccata ſua in judicio, quia propriæ conſcientiæ convincentur teſtimonio: Non poterunt fugere à peccatorum accuſatione, quia tribunal conſcientiæ internum eſt & domeſticum. Conſcientia pura eſt ſpeculum animæ clariſſimum, in quo ſe intuetur, & Deum. Veri luminis ſplendorem ſordens acies videre nequit: Hinc dicit Salvator, Beati mundi corde, quia Deum videbunt. Sicut pulchra & munda facies hominis aſpectui grata: Ità pura & munda conſcientia coram oculis Dei accepta; ſed putrefacta conſcientia vermes progignit immortales. In præſenti igitur conſcientiæ vermis ſentiendus & ſuffocandus, non autem in immortalitatem fovendus. Ad hunc librum emendandum omnes alii inventi ſunt. Quid prodeſt magna ſcientia, ſi adſit immunda conſcientia? Non ex ſcientiæ ſed conſcientiæ libro judicaberis aliquando coram Dei throno. Si hunc librum rectè vis ſcribere, ſcribe eum ſecundum exemplar libri vitæ. Liber vitæ Chriſtus eſt: Ad normam doctrinæ Chriſti conformetur profeſsio tuæ fidei; ad normam vitæ Chriſti conformetur vitæ tuæ ductus. Bona erit conſcientia, ſi habeat in corde puritatem, in ore veritatem, in actione honeſtatem. Conſcientiâ pro lucerna utere in omnibus actionibus; ea enim, quæ in vita bonæ ſint actiones, quæ malæ, oſtendet penitus. Fuge hoc conſcientiæ judicium, in quo idem ſimul reus, actor, teſtis, judex, tortor, carcer, flagellum, executor, carnifex. Quodnam hic poſsit eſſe effugium, ubi ipſa teſtis eſt, quæ accuſat, & nihil poteſt eſſe occultum ei qui judicat? Quid prodeſt, ſi omnes te laudent, & conſcientia te accuſet? Quid obeſſe poterit, ſi omnes derogent, & ſola conſcientia defendat? Solus hic judex unicuique ad accuſandum, ad judicandum, ad damnandum ſufficit. Incorruptus hic judex: nec flecti poteſt precibus, nec corrumpi muneribus. Quocunque vadis, ubicunque es, ſemper conſcientia tua tecum eſt, ſecum portans quicquid in ea poſuiſti, ſive bonum ſive malum: Servat hæc vivo & reſtituit defuncto depoſitum, quod accepit ſervandum. Sic verè

inimici

inimici hominis, domestici ejus: sic in domo propria, & à propria familia habes accusatores, observatores, & tortores. Quid prodest vivere in copia omnis abundantiæ, & torqueri flagello conscientiæ? Fons humanæ felicitatis & miseriæ in ipso animo est. Quid prodest febribus æstuanti, in aureo collocari lecto? Quid prodest conscientiæ facibus agitato externæ felicitatis lætari cumulo? Quanta cura est salutis æternæ, tanta etiam cura sit conscientiæ: Amissa enim bona conscientia amittitur fides; amissâ fide amittitur Dei gratia; amissâ Dei gratiâ, quomodo potest sperari vita æterna? Quale est conscientiæ tuæ testimonium, tale expectabis à Christo judicium: Peccatores, nullo arguente, vel in medium quippiam afferente, ipsi suiipsorum accusatores fient. Sicut ebrius, quando multum vini ingurgitat, nullum sentit à vino damnum; postea autem, è sopore excitatus, ebrietatis sentit incommodum: Ità & peccatum, donec consummetur, obtenebrat mentem, & quasi densa nubes veri judicii splendorem obfuscat; postea demum insurgit conscientia, & quovis accusatore gravius arrodit. Tria sunt judicia: judicium mundi, judicium tui, & judicium Dei. Ut autem non potes effugere judicium Dei: ità etiam non poteris effugere judicium tui, licèt aliquando effugias judicium mundi: Nulli obsistunt parietes, quò minùs hic testis videat tuas actiones. Quæ te poterit defendere excusatio, quando damnat interna accusatio? Tranquillitas conscientiæ initium est vitæ æternæ. Veriùs & jucundiùs gaudebis de bona conscientia inter angustias, quàm de mala inter delicias: Contra omnem malevolorum obtrectationem confidenter obvertere poteris conscientiæ excusationem. Te interroga de te, quia te longè nôsti meliùs quàm ullus homo alius. In extremo judicio quid proderunt aliorum falsæ laudes? Quid oberunt aliorum falsæ obtrectationes? Dei & tuo stabis aut cades judicio: non aliorum stabis aut cades testimonio. Nunquam finitur conscientia, quemadmodum nunquam finitur anima. Tamdiu prement damnatos infernales pœnæ, quamdiu durabit accusatio conscientiæ. Nullus exterior ignis tantopere corpus affligit, quàm graviter hæc interior flamma animam

nam adurit: æterna eſt anima, quæ uritur; æternus conſcientiæ ignis, qui urit. Nulla exteriora flagella corpori tam ſunt moleſta, quàm gravia ſunt animæ hæc interiora verbera. Fuge ergò peccati reatum, ut conſcientiæ effugias cruciatum: dele per veram pœnitentiam peccata ex libro conſcientiæ, nè in judicio ea legantur, & metuenda tibi ſit vox divinæ ſententiæ. Extingue vermem conſcientiæ per devotionis fervorem, nè morſus ejus æternum tibi pariat horrorem: Extingue hunc interiorem ignem per lacrymas, ut ad cœleſtis refrigerii pervenias delicias. O Domine, da, ut militemus bonam militiam, retinentes fidem ac bonam conſcientiam, ut tandem ſalvi & incolumes perveniamus ad cœleſtem patriam!

MEDITATIO XXXIV.

De ſtudio veræ humilitatis.

Quid homo? quid bulla? Nihil ſunt.

COgita, ô fidelis anima, miſeram hominis conditionem: & facilè effugies omnem ſuperbiæ tentationem. Homo vilis in ingreſſu, miſer in progreſſu, flebilis in egreſſu. Impugnatur à Dæmonibus, laceſſitur tentationibus, allicitur delectationibus, dejicitur tribulationibus, implicatur criminibus, denudatus eſt virtutibus, irretitur malis conſuetudinibus. Unde ergò ſuperbis, terra & cinis? Quid miſti ante ortum? Sperma fœtidum. Quid in vita? Saccus ſtercorum. Quid poſt mortem? Cibus vermium. Si quid in te boni, id tuum non eſt, ſed Dei; nihil tuum eſt, niſi peccata: Nihil ergò arroges tibi ex his, quæ in te ſunt, præter peccata tua. Fatuus & infidelis eſt ſervus, qui de bonis Domini ſui vult ſuperbire. Vide, ô homo, exemplum Chriſti: famulatur ipſi omnis gloria cœlorum, imò ipſe ſolus eſt vera gloria; & tamen omnem

omnem mundanam à se abjicit gloriam. Clamat adhuc, Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde. Verus Christi amator, qui etiam Christi imitator. Cui Christus charus est, huic etiam ipsius humilitas chara est. Erubescat & confundatur superbiens servus, quando ità humilis est cœlorum Dominus. Dicit de sese Salvator noster, quod sit lilium convallium; scilicet quia ipse, qui nobilissimus flos, nascitur & conservatur non in montibus, id est, superbis & elatis cordibus, sed in humilioribus vallibus, id est, contritis & humilibus piorum mentibus: Verè enim anima humilis, est sessio & delectabile cubile Christi, ut dicit quidam sanctus. Vera gratia non extollit, sed humiliat: Nondum ergò particeps veræ gratiæ, qui non ambulat in cordis humilitate. Fluenta divinæ gratiæ deorsum, non sursum fluunt. Ut aquæ per naturam non quærunt loca sublimia: Ità gratia divina non fluit, nisi ad corda humilia. Dicit Psalmista, Dominus in altis habitat, & humilia respicit in cœlo & in terra. Verè hoc mirabile est, quòd ad summum & altissimum Deum non nisi humilitate appropinquamus. Qui sibi vilis, Deo magnus: qui sibi displicet, Deo placet. Ex nihilo fecit Deus cœlum & terram. Ut fuit in creatione, ità adhuc est in hominis reparatione: Creat Deus ex nihilo, reparat ex nihilo. Ut ergò particeps fias regenerationis & reparationis, sis nihil in oculis tuis, id est, nihil tibi tribuas, nihil arroges. Omnes sumus infirmi & fragiles: Te autem judica fragiliorem neminem. Non nocet, si omnibus te inferiorem judices, & per humilitatem omnibus te supponas: sed plurimùm nocet, si vel uni te præponas. Viginti quatuor seniores, id est, tota triumphans Ecclesia abjicit coronas ante thronum; omnem justitiam & gloriam Deo tribuit. Quid ergò faciat vilis peccator? Seraphin, sancti Angeli, velant facies suas in aspectu majestatis divinæ: Quid faciat homo tam vilis creatura, & creatori suo tot modis ingrata? Christus verus & unigenitus Dei Filius ex admiranda humilitate descendit de cœlo, & fragilem nostram naturam in se suscepit; demisit se in carnem, in mortem, in crucem: Quid faciat homo, qui per peccata tam longè recessit à Deo? Vide,

ô fidelis

ô fidelis anima, quàm ſtupendâ humilitate ſuperbiam noſtram Chriſtus ſanaverit. Et tu adhuc ſuperbire cupis? Per humilitatis & paſſionis viam Chriſtus ingreſſus eſt in gloriam: Et tu in ſuperbiæ via incedens ad cœleſtem gloriam pervenire te poſſe ſtatuis? Diabolus propter ſuperbiam ex cœleſti regno expulſus: Et tu, cùm cœleſti gloriâ nondum frueris, per ſuperbiæ viam eò contendis? Adamus propter ſuperbiam ex Paradiſo ejectus: Et tu ad cœleſtem Paradiſum per ſuperbiæ viam pervenire cupis? Optemus potiùs ſervire, & lavare pedes aliorum cum Chriſto, quàm digniorem locum ambire cum Diabolo: humiliemur in hac vita, ut exaltemur in futura. Non quid habeas, ſed quid tibi deſit, ô fidelis anima, ſemper cogita: magis dole de virtutibus, quas non habes, quàm quòd gloriari velis de virtutibus, quas habes. Virtutes cela, peccata manifeſta: valde enim metuendum eſt, nè, ſi theſaurum operum bonorum manifeſtes per gloriam, Diabolus tibi eum deprædetur per ſuperbiam. Ignis optimè ſervatur, ſi cinere tegatur: Ità ignis charitatis nunquam ſecuriùs cuſtoditur, quàm cùm cineribus humilitatis ſepelitur. Superbia eſt omnium peccatorum ſemen: Caveas ergò extolli, nè contingat te in abyſſum peccatorum præcipitari. Superbia eſt gratum cubile Diaboli: Caveas ergò extolli, nè contingat miſeram tuam animam à Diabolo ſubjugari. Superbia eſt ventus urens & exiccans divinæ gratiæ fontem: Caveas ergò extolli, nè contingat te à divina gratia ſeparari. Sana, ô Chriſte, tumorem ſuperbiæ noſtræ: ſancta tua humilitas ſit nobis vitæ noſtræ meritum; ſit etiam vitæ noſtræ exemplum: fides noſtra humilitatem tuam firmiter amplectatur, & vita noſtra eandem conſtanter ſequatur!

MEDI-

MEDITATIO XXXV.

De avaritia fugienda.

Quis verè pauper? Avarus.

QUàm grata eſt ſalus animæ, tam odioſum eſſe debet peccatum avaritiæ. Avarus omnium pauperrimus eſt; quia tam deeſt illi quod habet, quàm quod non habet: Avarus eſt omnium afflictiſsimus; quia in neminem bonus eſt, in ſe autem peſsimus. Initium omnis peccati, ſuperbia; radix malorum omnium, avaritia: illa per averſionem à Deo, hæc per converſionem ad creaturas. Pariunt divitiæ ſudorem in acquirendo, creant timorem in poſsidendo, pariunt dolorem in amittendo: &, quod peius eſt, avarorum labor non ſolùm perituras, ſed etiam peremptorius. Aut divitiæ te deſerunt, aut tu illas. Si ergò ſperas in divitiis; quæ erit ſpes tua in hora mortis? Quomodo animam tuam Deo credes, ſi corporis tui curam ei non credis? Omnipotenti Deo curæ es: Quare dubitas nè ſuſtentare te poſsit? Sapientiſsimo Deo curæ es: Quare ambigis quomodo ſuſtentare te velit? Largiſsimo Deo curæ es: Quare dubitas an ſuſtentare te velit? Habes ſyngrapham Chriſti, univerſorum in cœlo ac terra Domini, nihil eorum, quæ opus ſunt homini, defuturum iis, qui quærunt regnum Dei: Confide huic Chriſti promiſſo; non fallet; eſt enim Veritas. Avaritia eſt ſumma idololatria, quæ creaturas in locum Dei collocat: Avarus fiduciam Deo debitam ad creaturas transfert. Quicquid plùs diligitur quàm Deus, id Deo præfertur: quicquid Deo præfertur, in locum Dei collocatur. Eſau jus primogenituræ vendebat edulio: Ità multi hæreditatem regni cœleſtis à Chriſto paratam amittunt pro acquirendis temporalibus bonis. Judas Chriſtum vendidit triginta argenteis: Avari gratiam Chriſti pro temporalibus vendunt divitiis.

Quomodo

Quomodo poteſt aſpirare ad regnum cœlorum, plenus quotidie ſiliquis porcorum? Quomodo poteſt ad Deum cordis elevatione contendere, qui animæ quietem in divitiis ſtudet invenire? Divitiæ ſunt ſpinæ, dicit Veritas: Qui ergò amat divitias, is verè amat ſpinas. O ſpinæ, quàm multas ſuffocatis animas! Spinæ impediunt ſeminis proventum: Ità divitiarum ſollicitudo ſpiritualem verbi impedit fructum. Spinæ corpus punctoris affligunt: Ità divitiæ animum curis angunt. Periturus es, ſi perituros ſolùm colligis theſauros: Qui in terris theſauros congregant, ſimiles ſunt iis, qui fruges ſuas in imis & humidis locis recondunt, non animadvertentes, fore uti quàm citiſsimè putreſcant. Quàm ſtolidi ſunt, qui in divitiis finem deſideriorum ſuorum collocant! Quomodo res corporalis animam, quæ ſpiritus eſt, implere poſsit, cùm potiùs ſpiritualis natura virtute propriâ ſic comprehendat corporalia, ut nullâ quantitate diſtendatur? Anima ad æternitatem creata: Injuriam ei facis, ſi deſideriorum ejus finem in temporalibus & momentaneis conſtituis. Anima quò magis ad Deum elevatur, eò magis ab amore divitiarum abſtrahitur. Omnia animalia, quò cœleſtibus viciniora ſunt, eò minùs cupiunt & congregant inferiora: ſicut volatilia cœli nec ſerunt, nec metunt. Magnum eſt indicium, quòd anima cogitet cœleſtia, ſi parvi æſtimat & contemnit terreſtria. Mures & reptilia congerunt in cavernas: deterioris enim conditionis ſunt & ignobilioris naturæ quàm aves. Magnum ſignum, quòd anima à Deo averſa, & terrenis affixa, ſi divitiis inordinato amore adhæret. Animam tibi dedit Deus: Et tu carnis curam ei non concredis? Volucres cœli paſcit Deus: Et tu dubitas, an velit te ſuſtentare, cùm ſis ad imaginem ipſius creatus? Lilia agri veſtit Deus: Et tu dubitas, an proſpecturus ſit tibi de veſtibus? Pudeat, non poſſe efficere fidem & rationem in homine, quod naturalis inſtinctus efficit in volucre: nec ſerunt nec metunt volucres, ſed corpuſculi ſui curam Deo committunt. Avari verbis Dei fidem non adhibent, antequam ſibimetipſis de ſuſtentatione proſpiciant. Avarus eſt injuſtiſsimus. Quare? Quia nihil ſecum in mundum intulit; & tamen ità de bonis terrenis eſt ſolliciſus,

ſollicitus, ac ſi plurima omnino ex mundo ſecum auferre velit. Avarus eſt ingratiſsimus. Quare? Quia multis Dei fruitur bonis, & nunquam ad bonorum datorem cordis fiduciâ evehitur. Avarus eſt ſtolidiſsimus. Quare? Quia relinquit verum bonum, ſine quo nihil verè bonum, & adhæret ei, quod ſine Dei gratia non eſt bonum. Quia terrenorum obſtringitur amore, non poſſidet, ſed poſſidetur ipſe. Avaritia nec copiâ nec inopiâ extinguitur. Inopiâ ideo non minuitur, quia habendi creſcit deſiderium, quando obtineri nequit, quod diu eſt deſideratum: Copiâ ideo non minuitur, quia avarus, quantò magis acquirit, tantò amplius quærit; quando acquiritur, quod ab avaritia deſiderabatur, ſimul nova deſiderandi materia ſubminiſtratur: & ſic more ignis, cùm ligna quæ conſumit, exceperit, accreſcit. Avaritia tortens eſt in principio parvus, ſed poſtea in immenſum creſcit: Præfige ergò divitiarum cupiditati terminum, nè cupiditas iſta ad æternum te trahat exitium. Multi in hac vita devorant, quos poſtea apud inferos digerant: multi, dum fitium lucrum, ad præſentiſsimum currunt interitum. Hæc cogitans, devota anima, quantum potes, fuge ab avaritia: Nihil de bonis ad judicium tecum feres, niſi pauperibus peritura & caduca tua bona, pro quibus Chriſtus vitam dare non recuſavit, reliqueris. Da pauperi, ut des tibi: quicquid pauperi non dederis, habebit alter. Nimis eſt avarus, cui non ſufficit Dominus: Nondum verè ſperat cœleſtia, qui magni æſtimat bona terreſtria. Quomodo pro fratre poneret animam, qui fratri petenti denegat temporalem ſubſtantiam? Thesaurus cœli eſt manus pauperis: Quod ea ſuſcipit, nè in terra pereat, in cœlo ponit. Vis gratum Chriſto præſtare officium? Exhibe pauperi beneficium. Membris quod bene fit, id tanquam ſibi factum Caput accipit. Dicit tibi Chriſtus, Da mihi de eo, quod dedi de meo; fac bonum de bono, ut acquiras tibi bonum; largire terrena, ut ea ſerves: quia ea parcè nimis ſervando, amittes. Audi Chriſtum monentem, nè cogaris in judicio eum audire dicentem, Ite in æternum ignem maledicti, quia non cibâſtis me, quando eſuriv[i] Sanctum ſemen Eleemoſynæ, prout parcè ve[l] largè ſuit ſparſum, meſsis erit vel parca ve[l] copioſa.

copiosa. Si vis esse in numero ovium, exhibe etiam ovibus beneficium. Terreant te hœdi ad sinistram constituti, non quia rapuerunt, sed quia non paverunt. Inclina, ô Deus, cor nostrum ad testimonia tua, & non ad avaritiam!

MEDITATIO XXXVI.

De proprietatibus veræ charitatis.

Sanctos dilectio signat.

VEra & sincera charitas est constans piorum proprietas. Nullus Christianus sine fide, nulla fides sine charitate. Ubi non est charitatis splendor, ibi etiam non est fidei fervor. Remove lucem à Sole, & removere poteris charitatem à fide. Charitas est actus exterior interioris vitæ hominis Christiani. Corpus mortuum est sine respiratione: Ità fides mortua est sine dilectione. Non est Christi, qui non habet Spiritum Christi; non habet Christi Spiritum, qui non exerit charitatis donum; quia fructus Spiritûs est charitas: Arbor bona non cognoscitur, nisi ea fructus proferre bonos perspicitur. Charitas vinculum est Christianæ perfectionis. Sicut corporis membra per spiritum, id est, animam, conjunguntur: Ità vera corporis mystici membra per Spiritum sanctum charitatis vinculo uniuntur. In templo Salomonis omnia auro obducta erant intus & exteriùs: Sic in spirituali Dei templo charitate omnia ornata sint intus & exteriùs. Charitas moveat cor ad compatiendum, charitas manum moveat ad elargiendum: Non sufficit compassio, si non accedat exterior elargitio; nec sufficit elargitio exterior, si non accedat compassio interior. Omnia accipit fides à Deo: Charitas vicissim omnia sua donat proximo. Per fidem divinæ naturæ consortes reddimur: Deus autem charitas est. Ubi ergò non se exerit charitas exteriùs, nemo credat, quòd adsit fides

fides interiùs. Nemo in Christum credit, qui no
Christum diligit: nemo diligit Christum, nisi q
etiam diligit suum proximum. Nondum ve
cordis fiduciâ apprehendit Christi beneficium
qui proximo debitum denegat officium. No
est verè opus bonum, quod non procedit ex fide
nec est verè opus bonum, quod non procedit e
charitate: charitas enim semen est omnium virtu
tum; non est bonus fructus, nisi qui de radic
charitatis exurgit. Charitas est spiritualis gust
animæ; huic enim soli sapit omne bonum, omn
arduum, omne adversum, omne laboriosum. Char
tatis gustus etiam mortem facit suavissimam
quia fortis, ut mors, dilectio; imò fortior quàm
mors; quia charitas Christum deduxit ad mor
tem. Charitas etiam verè pios, ut pro Christ
mori non dubitent, excitat. Omnia Dei oper
procedunt ex charitate, etiam pœnæ ipsæ: Si
omnia opera Christiani hominis ex charitat
procedant. In omnibus creaturis proposuit nob
Deus speculum charitatis. Sol & sidera non sibi
sed nobis lucent; Herbæ non seipsas, sed corpo
nostra purgant; Aër, aqua, bruta, & omn
creaturæ, homini inserviunt: Ità quoque teipsu
totum exhibeas proximi ministerio. Non prosu
linguæ sine charitate: quia sine charitate lingu
rum cognitio inflat; charitas autem ædificat. No
prodest scientia mysteriorum sine charitate: qui
etiam Diabolo nota sunt mysteria; charitas aute
solius verè pii propria. Fides etiam monte
transferens non prodest sine charitate: quia tali
fides est solùm miraculosa, non salvifica. Charit
dono miracula faciendi præstat: quia illa vero
rum Christianorum indubitata nota: hoc impi
interdum conceditur. Non prodest omnes fa
cultates pauperibus distribuere, si non adsit cha
ritas: quia hypocritica est actio exterior, si no
adsit charitas interior. Non prosunt rivi bene
ficentiæ, si non oriantur ex charitatis fonte. Cha
ritas patiens est: quia nemo facilè irascitur e
quem verè diligit. Charitas benigna est: qu
enim cor suum, bonum animæ summum, donav
per charitatem, quomodo minora bona exte
riora negaret? Charitas non æmulatur: quia al
terius bona aspicit tanquam sua. Charitas no
agit perperam: quia nemo facilè eum lædit, que

verè & ex animo diligit. Charitas non inflatur: quia per charitatem unius corporis membra reddimur; membrum autem unum alteri ſe non prætert. Charitas non gerit ſe indecenter: quia irati proprium eſt indecenter ſe gerere; charitas autem iræ frænum eſt. Charitas non quærit quæ ſua ſunt: quia quod quis amat, ſibi ipſi prætert, ejuſque commoda magis quærit quàm ſua. Charitas non irritatur: quia ex ſuperbia omnis ira; charitas autem infra alios ſe abjicit. Charitas non cogitat malum: quia, cui quis malum ſtruere cognoſcitur, eum nondum verè diligere convincitur. Charitas non gaudet ſuper injuſtitia: quia charitas aliorum miſeriam facit ſuam; omnia ſuffert, omnia credit, omnia ſperat, omnia ſuſtinet charitas. Quod enim ſibi præſtari charitas exoptat, id aliis præſtare non recuſat. Ceſſabunt linguæ, evacuabuntur prophetiæ, deſtruentur ſcientiæ: non ceſſabit charitas; ſed ejus imperfectio in futura vita complebitur, & ejus perfectio in futura vita augebitur. Duo altaria conſtituï Deus juſſerat in tabernaculo; ignis ab exteriori transferebatur ad interius: Duplicem Eccleſiam Deus congregavit, militantem & triumphantem; ignis charitatis à militante olim transferetur ad triumphantem. Hæc cogitans, devota anima, ſanctæ ſtude charitati. Proximus quiſquis ſit, is tamen eſt, pro quo Chriſtus mori voluit: Quare ergò proximo denegas charitatem impendere, cùm Chriſtus non dubitaverit vitam pro eo impendere? Si verè Deum diligis, etiam imaginem ejus diligere debes. Unum ſpirituale corpus omnes ſumus: Sit ergò omnium una ſpiritualis anima. Iniquum eſt, ut diſſideant in terris, qui aliquando unà victuri ſunt in cœlis. Dum mentes conſentiunt in Chriſto, voluntates etiam conjunctæ ſint. Unius Domini ſervi ſumus: Diſſidere invicem non eſt æquum. Mortuum eſt corporis membrum, quod alterius non ſentit affectum: nec ſe verum myſtici corporis Chriſti membrum æſtimet, qui alteri patienti non condolet. Unus omnium Pater Deus, quem à Chriſto edoctus cotidie Patrem compellas: Quomodo is te verum agnoſcet filium, niſi viciſſim ipſius filios pro fratribus agnoſcas? Hominem tibi à Deo commendatum, ſi dignus eſt, ama; quia dignus eſt

quem ames: sin indignus, ama ideo, quia Deus dignus cui pareas: Per amorem hominis inimici amicus ostenderis Dei. Non attende, quid faciat tibi homo; sed attende, quid tu feceris Deo: Non attende injurias quas infert inimicus; sed attende beneficia quæ confert tibi is, qui jubet ut inimicum diligas. Proximi sumus conditione terrenæ nativitatis, & fratres spe cœlestis hæreditatis: Diligamus ergò invicem. Accende in nobis, ô Deus, charitatis ignem per Spiritum tuum!

MEDITATIO XXXVII.

De studio castitatis.

Christi, mens casta, cubile.

QUi vult esse verus discipulus Christi, sanctæ studere debet castitati. Casta & pura mens est benignissimus Deus: Hunc castis invocare debes precibus. Dixit quidam sapiens, quòd corporis castimonia & animæ sanctimonia sint duæ claves religionis & felicitatis. Si corpus non servatur purum & immaculatum à scortatione, vix poterit anima exardescere in oratione. Corpus nostrum Spiritûs S. templum est: Cavendum summo studio, nè polluamus sanctum hoc S. Spiritûs habitaculum. Membra nostra Christi membra sunt: Cavendum nè tollamus membra Christi, & faciamus membra meretricis. Domino per fidem & castitatem adhæreamus, ut simus cum eo unus spiritus: non adhæreamus meretrici, nè efficiamur cum ea unum corpus. Sodomitæ æstuantes libidinibus percutiebantur à Domino cæcitatibus; corporali scilicet & spirituali: Eadem adhuc hodie hominum impurorum est pœna. Sodomitarum libidines sulphure & igne cælitus delapso vindicabantur: Sic Deus fervorem pravæ istius concupiscentiæ in scortatoribus æterno igne accendet.

Igni

Ignis hic non extinguitur, ſed fumus tormentorum aſcendit per omnia ſecula. Foris, id eſt, extra cœleſtem Hieroſolymam, ſunt canes, id eſt, impuri & libidinoſi homines. Abluit nos Chriſtus pretioſo ſuo ſanguine in Baptiſmo: Cavendum ſummo ſtudio, nè impuris libidinibus nos contaminemus. Ipsâ naturâ duce talia flagitia erubeſcunt impii perpetrare in conſpectu hominum: & tamen non erubeſcunt ea perpetrare in conſpectu Dei & Angelorum. Nulli parietes oculos Dei ſole lucidiores impediunt; nulli anguli ſanctorum Angelorum præſentiam excludunt; nulli receſſus internum conſcientiæ teſtimonium tollunt. Mirabile hoc eſt, quòd ardor luxuriæ aſcendat quaſi ad cœlum, cùm tamen fœtor ejus deſcendat ad infernum. Brevis voluptas iſta æternum pariet dolorem: momentaneum eſt, quod delectat; æternum, quod cruciat: brevis voluptas fornicationis; perpetua pœna fornicantis. Memoria crucifixi crucifigat in te carnem tuam: memoria gehennæ extinguat in te concupiſcentiæ fervorem: lacrymæ pœnitentiæ extinguant in te libidinis ardorem. Configat carnem tuam divinus timor, nè te decipiat carnalis amor. Cogita, quòd appetitus libidinis plenus ſit anxietatis & vecordiæ; actus, abominationis & ignominiæ; exitus, pœnitudinis & verecundiæ. Non blandientem Dæmonis ad libidinem incitantis faciem, ſed pungentem fugientis caudam reſpice: Non cogita brevitatem delectationis, ſed potiùs æternitatem damnationis. Ama ſcientiam Scripturarum: Et vitia carnis non amabis. Semper aliquid operis facito: ut, cùm venerit tentator, te ſemper inveniat occupatum. Davidem decepit in otio: Joſephum non poterat decipere in miniſterio. Cogita inſtantem omnibus horis mortem: Et facilè ſpernes omnem carnis voluptatem. Ama temperantiam: Et facilè vinces pravam concupiſcentiam. Venter mero æſtuans citò deſpumat in libidinem. Periclitatur in deliciis caſtitas: Si ergò immodicis deliciis paſcis carnem, nutris tui ipſius hoſtem. Sic nutrienda caro, ut ſerviat; ſic domanda, ut non ſuperbiat. Cogita judicii extremi terrorem: Et facilè extingues libidinis fervorem. Revelabuntur occulta cordium: Quantò magis facta in occulto perpetrata?

petrata! Reddenda erit ratio de verbis inutilibus: Quantò magis de ſpurcis ſermonibus! Reddenda erit ratio de ſpurcis verbis: Quantò magis de impuris factis: Quàm longa fuit vita tua, tam longa erit accuſatio: quot fuerunt peccata tua, tot erunt accuſatores. Illæ cogitationes, quæ apud nos uſu vixerunt, in diſcrimine non manebunt. Quid ergò prodeſt, ſcortationem tuam aliquandiu coram hominibus occultari, cùm in die judicii omnium omnino oculis debet revelari? Quid prodeſt effugere tribunal judicis terreni, cùm tamen non poſſis effugere tribunal judicis ſupremi? Non poteris hunc judicem corrumpere muneribus; eſt enim judex juſtiſſimus: Non poteris eum precibus flectere, eſt enim judex diſtrictiſſimus: Non poteris ex ipſius provincia & jurisdictione fugere; eſt enim judex potentiſſimus: Non poteris eum fallere vanis excuſationibus; eſt enim judex ſapientiſſimus: Non poteris à lata & promulgata ſententia appellare; eſt enim Judex Supremus. Erit ibi veritas in inquiſitione, nuditas in publicatione, ſeveritas in executione. Ergò, devota Deo anima, ſemper obverſetur judicis hujus terror: Sic non decipiet te libidinis fervor. Sis roſa charitatis, viola humilitatis, & lilium caſtitatis. Diſce à Chriſto Sponſo tuo humilitatem: diſce etiam ab eo caſtitatem. Magna dignitas caſtitatis, quæ in corpore Chriſti conſecrata eſt: Magna dignitas caſtitatis, quia in carne præter carnem vivere facit. Ut nihil vilius quàm à carne vinci; ità nihil glorioſius, quàm carnem vincere. Nec ſolùm exteriores fugiendæ ſunt ſcortationes, ſed etiam impuræ fugiendæ ſunt cogitationes: quia Deus non ſolùm Judex exteriorũ actuum, ſed etiam interiorũ cogitationum. Vultu ſæpe læditur pietas: oculis ſæpe læditur caſtitas. Audi quid dicat Veritas, Qui aſpicit mulierem ad concupiſcendam eam, jam fornicatus eſt cum ea. Quàm difficilis hæc pugna, tam gloriola erit victoria. Difficile eſt libidinis incendia reſtinguere: impuberes ſtimulat, juvenes inflammat, ſenes & decrepitos fatigat; non aſpernatur tuguria, non reveretur palatia: ſed quàm difficile eſt hîc pugnare, tam laudabile erit olim triumphare. Reſtinguendi ſtatim primi impetus, nec fomenta prauarum cogitationum huic

flammæ

flammæ ſubminiſtranda. Apoſtolus cùm cenſuerit vitiis omnibus reluctandum; adverſus ſcortationem, non congreſſus ſed fugam indicit: Fugite, inquit, ſcortationem. Quemadmodum enim peregrinus, fictâ ſimplicitate mendicus, nos decipiendi gratiâ accedit; ſi eum non admittimus, recedit; ſi ſinimus eum ingredi, fit hoſpes, colligit vires; tandem, ſi aſſentiamur, fit dominus: Ità motus pravæ concupiſcentiæ ſtimulant nos; ſi eis non blandiamur, recedunt. Si non vis hunc hoſtem tibi dominari, non recipias eum in domum cordis tui. Conſerva nos, ô Deus, in animi ſanctitate, & corporis caſtitate!

MEDITATIO XXXVIII.

De præſentis vitæ fugacitate.

Hominum quid vita? Cylindrus.

COgita, devota anima, vitæ hujus miſeriam & fugacitatem, ut cor tuum elevetur ad deſiderandam cœleſtem hæreditatem. Vita hæc, dum creſcit, ſimul decreſcit; dum augetur, ſimul minuitur: quicquid ei accedit, ſimul etiam decedit. Punctum eſt temporis, quod vivimus, & adhuc puncto minus: dum nos vertimus, immortalitas adſit. Sumus in hac vita, tanquam in domo aliena. Non habebat Abraham in terra Canaan habitandi fundum, ſed tantùm ſepulchrum hæreditarium: Sic vita præſens locus eſt diverſorii & ſepulchri. Vitæ hujus principium ſtatim mortis eſt exordium. Naviganti ſimilis eſt vita noſtra. Qui navigat, ſive ſtet, ſive ſedeat, ſive jaceat, ſemper ad portum accedit propiùs, & eò vadit, quò impulſu navis ducitur: Sic & nos, ſive dormientes, ſive vigilantes, ſive jacentes, ſive ambulantes, ſive nolentes, ſive volentes, per momenta temporum ſemper ad finem ducimur. Vita hæc potius mors eſt: quia ſingulis diebus morimur; ſiquidem ſingulis diebus

aliquid de vita abſumimus. Plena eſt hæc vita dolore præteritorum, labore præſentium, timore futurorum. Ingreſſus in vitam flebilis; quia à lachrymis vitam auſpicatur infans, quaſi prævidens futura mala: Progreſſus debilis; quia multi morbi affligunt, multæ curæ angunt: Egreſſus horribilis; quia non egredimur ſoli, ſed egrediuntur nobiſcum opera noſtra, & per mortem egredimur ad ſeverum Dei judicium. Conceptio noſtra eſt culpa, naſci miſeria, vivere pœna, mori angustia. In ſordibus generamur, in tenebris fovemur, in doloribus parturimus, ante exitum miſeras oneramus matres, in exitu more vipereo laceramus: advenæ ſumus naſcendo, & incolæ vivendo; quia compellimur migrare moriendo. Prima pars vitæ noſtræ ſeſe neſcit, media curis obruitur, ultima ſenectute moleſtâ premitur. Omne vitæ tempus aut eſt præſens, aut præteritum, aut futurum. Si præſens, eſt inſtabile: ſi præteritum, jam nihil eſt: ſi futurum, eſt incertum. Putredo ſumus in exortu, bullæ in omni vita, eſca vermium in morte. Terram gerimus, terram terimus, terra erimus. Naſcendi neceſſitas abjecta, vivendi miſera, moriendi dura. Corpus noſtrum eſt terrenum habitaculum, in quo habitant mors & peccatum: quæ ſingulis diebus illud conſumunt. Tota noſtra vita eſt ſpiritualis militia: ſupernè in exitium excubant dæmones, à dextra & ſiniſtra mundus oppugnat, inferiùs & interiùs caro excubat: militia eſt hominis vita; quia in ea perpetua carnis & ſpiritûs lucta. Quæ ergò poſſit eſſe vera hominis lætitia in hac vita, cùm nulla in ea ſit felicitas ſecura? Quid poteſt nobis de præſentibus contingere ad delectationem, quando, cunctis ſimul tranſeuntibus, non tamen tranſit quod imminet? quando hoc penitus finitur quod diligitur, & illud ſemper accedit propiùs ubi dolor nunquam finitur; Id vitâ longiore lucremur, ut plura mala faciamus, plura mala videamus, plura mala patiamur. Id nobis præſtat vita longior, ut in extremo judicio ſit peccatorum accuſatio major. Quid eſt homo? Mancipium mortis, viator tranſiens, bullâ levior, momento brevior, imagine vanior, ſono inanior, vitro fragilior, vento mutabilior, umbrâ fugacior, ſomno fallacior. Quid eſt hæc vita? Mortis expectatio,

expectatio, ludibriorum scena, miseriarum mare, hemina una sanguinis, quam quilibet levis casus rumpit, quælibet febricula corrumpit. Cursus vitæ, labyrinthus: in illum ex utero ingredimur, per limina mortis abimus. Nil nisi terra sumus; sed terra est nil nisi fumus; sed nihil est fumus: Nos nihil ergò sumus. Vita hæc ut vitrum fragilis; ut amnis, labilis; ut militia, miserabilis: Et tamen multis apparet valde desiderabilis. Pretiosa nux apparet hæc vita exterius: sed si cultro veritatis aperias, videbis quòd nil nisi vermes & putredo sint interius. Nascuntur poma circa regionem Sodomæ, quæ delectant exteriori pulchritudine, sed contacta in pulverem abeunt: Felicitas hujus vitæ exterius delectat: quòd si presiori consideratione eam tangas, fumo & pulveri similis apparebit. Noli ergò, dilecta anima, summam tuarum cogitationum referre ad hanc vitam, sed mente semper ad futuram aspira lætitiam. Confer inter se brevissimum temporis punctum, quod in hac vita nobis conceditur, cum infinitis & nunquam terminandis seculorum seculis: Et apparebit, quàm stolidum sit, fugacissimæ huic vitæ adhærere, æternam negligere. Fugacissima est hæc vita nostra: Et tamen in ea æterna vita acquiritur aut amittitur. Miserrima est hæc vita: Et tamen in ea æterna felicitas acquiritur, aut amittitur. Calamitosissima est hæc vita: Et tamen in ea æterna lætitia acquiritur, aut amittitur. Si ergò ad æternam aspiras vitam, in hac fugaci vita eam toto corde desidera. Utere mundo; sed cor tuum non adhæreat mundo: Negotiare in hac vita; sed mens tua non sit affixa huic vitæ. Non nocet usus mundanorum exterior, si non adhæresat illis amor interior. In cœlo patria est, in mundo, hospitium: Noli ità delectari in diario hujus mundi hospitio, ut abstraharis à cœlestis patriæ desiderio. Mare est hæc vita; æterna, portus: Noli ità delectari in momentanea maris tranquillitate, ut non aspires ad portum tranquillitatis æternæ. Labilis est hæc vita, & cum suis amatoribus fidem non servat; quoniam præter omnem opinionem sæpius ab illis fugit: Quare ergò tu fidem illi habere velis? Periculosum est, si vel unius horæ tibi certò pollicearis securitatem: quia

ſæpiſsime in una illa hora fugaciſsima hæc vita finitur. Tutiſsimum eſt, omni horâ præſentis vitæ abitum expectare, & ad illum ſeriâ pœnitentiâ ſe præparare. In hedera, quâ delectabatur Jonas, parabat Deus vermem, ut exareſceret: Ità in rebus mundanis, quibus amore multi adhæreſcunt, nihil eſt ſtabile, ſed vermes corruptionis in illis naſcuntur. Mundus tantâ rerum labe jam contritus eſt, ut etiam ſpeciem ſeductionis amiſerit: nam quantùm illi laudandi ſunt aut prædicandi, qui dignati ſunt cum mundo florente florere; tantùm increpandi & accuſandi ſunt, quos perire cum pereunte delectat. Abſtrahe, ô Chriſte, corda noſtra ab amore hujus ſeculi, & deſiderium in nobis excita cœleſtis regni!

MEDITATIO XXXIX.

De mundi vanitate.

Præſtant æterna caducis.

NOli, anima, diligere ea quæ ſunt in mundo. Peribit mundus; & omnia, quæ ſunt in eo, exurentur: Ubi ergò tunc erit amor tuus? Ama æternum bonum: ut in æternum vivere poſsis. Omnis creatura vanitati ſubjecta eſt: qui ergò amore adhæret creaturis, vanus efficietur & ipſe. Ama verum & ſtabile bonum: ut ſtabile & quietum reddatur cor tuum. Quid te delectat honor mundanus? Honorem hominum quærens non poteſt honorari à Deo. Qui honorem mundanum quærit, hic mundo ſe conformare cogitur; hic mundo placet; Deo placere non poteſt. Peritura & inſtabilia ſunt omnia, quæ à perituris & inſtabilibus exhibentur: unde honor mundanus ſtabilis eſſe nequit. Quem pridie ad cœlum ſummâ extulerunt gloriâ, illum ſæpe poſtridie ſummâ afficiunt ignominiâ. Deo placere deſidera, ut à Deo honoreris: divinus honor verus eſt & ſtabilis. Quid eſt homo indè melior,

quòd

quòd reputatur ab homine major? Quantum unusquisque est in oculis Dei, tantum est, & non amplius. Christus, ad regnum quæsitus, fugiebat; quæsitus ad probra & ignominiosum crucis supplicium, sponte se offerebat: Ut ergò Christo conformeris, magis delecter mundi ignominia quàm gloria. Qui propter Christum non spernit mundanum honorem, quomodo vitam suam pro eo profunderet? Ad veram gloriam nulla alia via, nisi per contemptum mundanæ gloriæ: sicut Christus per crucis ignominiam intravit in suam gloriam. Ames ergò contemni, vilipendi, repudiari in hoc seculo: ut honoreris in tuturo. Quid de honore mundano sit habendum, Christus nos vitâ suâ docuit. Famulatur ipsi omnis gloria cœlorum; imò ipse solus est vera gloria: Sed ipse quasi abjicit gloriam. Quantò ergò quis magis honoratur, & pluribus consolationibus corporalibus abundat, tantò debet profundiùs & intimiùs contristari, videns se eò magis abesse à Christi conformitate. Vana est laus humana, si accusat intus mala conscientia. Quid prodest febricitanti, si in lectulo collocetur eburneo, cùm nihilominus æstu torqueatur interno? Verus honor & vera laus est testimonium conscientiæ tuæ. Nemo æquior factorum tuorum Judex quàm Deus & conscientia tua: Huic judici facta tua probare desidera. Annon sufficit, te tibi notum esse, &, quod maximum est, Deo? Quid verò divitias tantopere appetis? Nimis est avarus, cui non sufficit Dominus. Via est hæc vita ad æternam patriam: Quid ergò prosunt magnæ opes? onerant magis viatorem, ut navem ingentia onera. Divitiæ servorum Dei, est Christus Rex cœlorum. Verus thesaurus debet esse in homine, non extra ipsum; Verus thesaurus est, quem ad judicium illud universale tecum afferre poteris: Omnia verò illa exteriora bona auferuntur à nobis in morte. Pereunt illa congregata: sed pejùs perit congregator eorum, si non in Deo dives fuerit. Pauper in mundum venisti, pauper decedes: Quare medium à principio & fine distare debeat? Usum spectare debent divitiæ: Et quàm tenues sufficere possint? Minimum donum gratiæ & virtutum præstantius est cunctis terrenis divitiis. Quare? Quia virtus placet Deo, divitiæ non nisi per virtutem.

Christi paupertas gratior nobis esse debet quàm totius mundi divitiæ. Sanctificata est in Christo paupertas. Pauper is erat in nativitate, pauperior in vita, pauperrimus in morte. Quid dubitas paupertatem mundi divitiis præferre; cum Christus regni cœlestis divitiis eam prætulerit? Quomodo animam suam credet Deo, qui carnis curam ei non credit? Quomodo vitam ponet pro fratre, qui divitias suas illi non erogat? Pariunt divitiæ laborem in accessu, in possessione timorem, in amissione dolorem: ac, quod magis dolendum, labor avarorum non tantùm perituros, sed etiam peremptorios, docente Bernhardo. Amor tuus, Deus tuus: Ubi thesaurus tuus, ibi etiam cor tuum. Amans divitias illas corporales, mundanas, perituras, non potest amare divitias spirituales, cœlestes, æternas. Quare? Quia illæ deprimunt cor hominis, & deorsum trahunt, hæ verò sursum erigunt. Amor rerum terrenarum viscus est spiritualium pœnarum, dixit quidam ex veris Christi amatoribus. Uxor Lothi in statuam salis conversa adhuc nobis concionatur, nè retrospiciamus ad ea quæ sunt in mundo, sed rectâ viâ ad cœlestem Patriam contendamus. Apostoli relictis omnibus Christum sequebantur. Quare? Quia cognitio verarum divitiarum tollit desiderium falsò dictarum divitiarum. Gustato spiritu, desipit caro: Cui Christus charus verè est, huic mundus amarus. Quid verò voluptates tantopere expetis? Memoria crucifixi crucifigat in te omne voluptatis desiderium. Memoria ardoris gehennæ extinguat in te omnem libidinis ardorem. Confer brevissimum voluptatis momentum cum æternis suppliciis. Brutales sunt voluptates, & brutis nos similes reddunt. Non sapit ei suavitas regni cœlorum, qui plenus quotidie siliquis porcorum. Mortificemus omnes sensuum voluptates; & cum Abraham offeramus Deo in spirituali sacrificio filium illum dilectum, id est, animæ nostræ cupiditates, voluntariè renuntiando omnibus voluptatibus, & asperitatem crucis amplectendo. Non plana & rosis strata, sed aspera & spinis obsita via ad regnum cœlorum ducit. Exterior homo augescit per voluptates; interior per crucem & tribulationes: Quantùm augescit exterior, tantùm minuitur interior.

terior. Corpori ſerviunt voluptates: Sed verè piis minima eſt corporis cura, animæ maxima. Voluptates captivant cor noſtrum, nè in amore Dei liberum ſit. Non voluptates, ſed voluptatum contemptum tecum in morte auferes, & ad judicium adferes. Configat ergò carnem tuam divinus timor, nè te decipiat carnalis amor. Obverſetur jugiter animo memoria judicii divini, nè te in ſervitutem abducat perverſum judicium appetitûs ſenſitivi. Nec reſpice vultum ſerpentis blandientem, ſed cogita caudam acriter tandem pungentem. Per Chriſti gratiam vince, ut tandem à Chriſto victor coroneris.

MEDITATIO XL.

De utilitate tentationum.

Creſcit ſub pondere palma.

UTile eſt fideli animæ, tentationibus in hoc ſeculo probari & confirmari. Ipſe Salvator noſter cum Diabolo in eremo luctari voluit, ut pro nobis & in noſtram ſalutem eum ſuperaret, ac noſtri certaminis fidelis promachus eſſet; deſcendit priùs ad infernum, poſtea demum aſcendit ad cœlum: Ità fidelis anima ad infernum tentationum priùs deſcendat, ut ad cœleſtem gloriam aſcendat. Non poterat Iſraëliticus populus promiſſam terram Canaan occupare, niſi devictis priùs variis hoſtibus: Nec ſibi fidelis anima cœlorum regnum promittat, niſi carnis, mundi, ac Satanæ victrix extiterit. Tentatio probat, purgat, illuminat. Probat tentatio, quia fides adverſis concuſſa in ſalutis petra roboratur firmiùs, in boni operis ramos ſe propagat latiùs, in liberationis ſpem exurgit altiùs. Abrahamo, cum filium immolare juſſus, divino ſe prompтum gereret imperio, poſt tentationem Angelus Jehovæ apparet, dicens, Nunc cognovi, quòd Deum timeas, cùm non peperceris filio tuo

unico

unico propter me. Ità, ſi dilectum animæ tuæ filium, videlicet propriam voluntatem in tentationibus Deo obtuleris, verè timens Deum reputaberis, & in corde tuo divinum ſenties alloquium. Aurum probat ignis: Fidem, tentatio. Quàm fortis ſit miles, apparet in prælio: Ità, quàm firma ſit fides noſtra, oſtendit tentatio. Quando ventorum turbines & procelloſi aquarum fluctus in navem Chriſti irruunt, tunc apparet quàm exiguâ fide præditi quidam ejus diſcipuli. Iſraëlitæ, quos ad Midianitas vincendos deduci jubebat Dominus, apud aquas priùs probabantur: Ità in aquis tribulationum ac tentationum priùs probantur, qui ſuperatis hoſtibus in cœleſtem introducendi patriam. Quicquid ergò adverſi, quicquid tentationum fideli obtingit animæ, probationis non reprobationis eſſe exiſtimet. Tentatio etiam purgat. Ad peſtiferum amoris proprii & mundani humorem extrahendum multis granis aloes Medicus Chriſtus utitur. Tribulatio ad perſcrutandam conſcientiam excitat, & peccata vitæ præteritæ in memoriam revocat: quinetiam, ſicut medicina corporis à contagioſis morbis, ità tribulatio præſervat à peccatis. Semper quidem ad lapſus proclivis homo, magìs tamen felicitatis quàm adverſitatis tempore. Multis ſpinæ ſunt divitiæ: Evellit ergò Deus ſpinas, nè ſuffocate poſsint animas. Multos varietas negotiorum mundanorum à divino impedit obſequio: Immittit ergò Deus morbos, ut in ſe converſi incipiant mori mundo, vivere Deo. Pluribus excelſa vel opum vel honoris ab arce Profuit ad mediæ ſortis cecidiſſe quietem. Multos honor mundanus ad ſuperbiam erigit: Immittit ergò Deus contemptum, & ſuperbiæ fomentum ſubtrahit. Denique tentatio illuminat. Quàm fragilis & vana ſit omnis mundi conſolatio, non niſi in tentationibus agnoſcimus. Stephanus cùm lapidaretur, gloriam Chriſti videbat: Ità in calamitatibus contritæ animæ ſeſe oſtendit Chriſtus. Verum & ſolidum gaudium non niſi ab inhabitatione Dei: Deus habitat in ſpiritu contrito & humiliato: Afflictio eſt, & tentatio, quæ ſpiritum conterit & humiliat: Ideo verum & ſolidum gaudium eſt in anima afflictorum. Tentatio eſt via quædam ad Dei

agnitionem:

agnitionem: ideo ait Dominus, Cum ipso ero in angustia: eruam eum, & videre faciam eum salutem meam. Tobias cæcus nihil eorum, quæ supra, infra, aut coram se erant, adeóque nec seipsum videbat; sed à Deo per Angelum Raphaëlem illuminatus cernebat omnia quæ priùs videre non poterat, non alio medicamine usus, quàm felle piscis: ut per hoc declaretur, felle amaritudinis oculos nostros liniendos atque illuminandos esse, ut ad veram nostri ac bonorum mundanorum cognitionem perveniamus. Quare dicit Apostolus, quòd cognoscamus in ænigmate? Quia in tentationibus agnoscimus, quòd Deus electos sub specie tristitiæ exhilaret, sub specie mortis vivificet, sub specie morborum sanet, sub specie paupertatis ditet. Grata ergò debet esse crux & tentatio ei, qui Christo pro nobis crucifixo, & tentato non est ingratus. O bone JESU, hîc ure, hîc percute; ut parcas in futuro: ô bone JESU, qui parcendo sæpius nos à te abjicis, feriendo effice, ut ad te redeamus. Affligе & premè exteriorem hominem; ut interior crescat & vegetetur. Pugna, ô bone JESU, in me pro me. Sis moderator certantis, & corona vincentis. Sit robur & augmentum meæ fidei, quicquid in vita sentio adversi. Succurre, ô bone JESU, infirmæ meæ fidei: Ità namque apud Prophetam sanctum promisisti, Sicut mater consolatur filios, ità consolabor vos. Majore curâ fovet & nutrit mater infantem lactentem: Ità, bone JESU, erige & confirma languentem meam fidem. Concede, ut plùs apud me valeant internæ tuæ consolationes, quàm omnium hominum & Diaboli contradictiones, imò & proprii cordis cogitationes. O clemens Samaritane, infunde vinum mordens in vitia mea; sed adde etiam oleum divinæ consolationis: Multiplica crucem; sed adde etiam tolerandi virtutem!

MEDI-

MEDITATIO XLI.

Fundamenta patientiæ Chriſtianæ.

Tandem patientia victrix.

QUieſce, devota anima, & crucem à Deo tibi impoſitam patienter tolera. Cogita Chriſti Sponſi tui paſsionem. Paſſus is eſt pro omnibus, ab omnibus, in omnibus. Pro omnibus paſſus eſt, etiam illis, qui paſsionem iſtam pretioſam contemnunt, & ſanguinem ejus pedibus conculcant nefariè. Paſſus eſt ab omnibus. A cœleſti Patre traditur, conteritur, derelinquitur: A dilectis Diſcipulis deſeritur: A populo Judaico, peculio ſuo, rejicitur, qui latronem Barabbam ipſi præferunt: A gentibus crucifigitur. Omnium omnino hominum delicta ſuſtinet: ideo etiam ab omnibus affligitur. Paſſus eſt etiam in omnibus. Triſtis eſt anima uſquè ad mortem, & ſenſu judicii divini preſſa à Deo ſe deſertam clamat. Omnia membra ſanguineum exudant ſudorem: caput coronatur ſpinis, lingua myrrhatum guſtat poculum, manus ac pedes perforantur clavis, latus vulneratur, totum corpus flagellatur, & in cruce expanditur: Ipſe paſſus eſt famem, ſitim, frigus, contemptum, paupertatem, convitia, vulnera, mortem, crucem. Quàm verò iniquum foret, pati Dominum, & lætari ſervum! quàm iniquum foret, Salvatorem pro peccatis noſtris tam graviter puniri, & nos in illis jucundari! quàm iniquum foret, affligi caput, & reliqua membra non condolere! Quin potiùs, ut Chriſtum oportuit per paſsionem ſuam intrare in cœleſtem gloriam: Ità & nos per multas tribulationes oportet ingredi in regnum cœlorum. Cogita etiam largam retributionem. Non ſunt condignæ paſsiones hujus temporis futurâ gloriâ. Quantacunque paſsio noſtra ſit, temporalis eſt, imò interdum diuria: ſed illa gloria, æterna. Omnia noſtra

noſtra adverſa accuratè obſervat Deus, & in judicium aliquando adducet: Quàm igitur turpe fuerit in auguſtiſsimo illo orbis conventu ſine crucis & paſsionum monilibus conſpici! Ipſe quoque omnes lacrymas abſterget ab oculis ſuorum. O felix lacryma, quam talis ac tanti Domini manus abſterget! O beata crux, quæ in cœlo invenis remunerationem! David non integros decem annos verſabatur in exilio, ſed quadraginta in imperio: Præfigurata hîc brevitas paſsionis; ſed gloriæ ſecuturæ æternitas. Punctum temporis eſt, quo exercentur per crucem ſancti: Miſerationes ſeculi, quibus colliguntur: atque ità verè matutinis adverſis proſpera veſpertina ſuccedunt. Cogita inſuper omnium ſanctorum tribulationem. Aſpice Jobum lugentem in ſterquilinio, Johannem eſurientem in eremo, Petrum extenſum in patibulo, Jacobum decollatum ab Herodis gladio. Aſpice Mariam benedictam Salvatoris matrem ſub cruce Filii ſtantem, quæ typum gerit Eccleſiæ ſpiritualis Domini matris. Beati eſtis, inquit Chriſtus, ſi perſecuti vos fuerint propter nomen meum: ità enim fecerunt Prophetis. O glorioſa perſecutio, quæ nos Prophetis, & Apoſtolis, adeóque omnibus ſanctis, imò ipſi Chriſto, conformes reddit! Patiamur ergò cum patientibus, crucifigamur cum crucifixis, ut glorificemur cum glorificatis. Si verè filii ſumus, ſortem reliquorum filiorum non detrectemus. Si verò Dei hæreditatem deſideramus, integram acceptemus: Jam verò filii Dei non ſolùm hæredes ſunt gaudii & gloriæ in futuro ſeculo, ſed etiam triſtitiæ & paſsionum in præſenti; quia flagellat Deus omnem filium quem recipit; punit ipſorum peccata, ut in futuro pateat judicio; multiplicat hîc tribulationem, ut poſsit illîc multiplicare mercedem: atque ità non tam perſecutio quàm remuneratio augetur. Cogita beatam crucis conditionem. Radicem mundani amoris in nobis extinguit, & ſemen divini amoris cordibus noſtris inſerit. Crux in nobis generat odium mundanorum, & animum ad cœleſtia evehit: Mortificatâ carne vivit ſpiritus; amareſcente mundo, dulceſcit Chriſtus. Magnum eſt crucis myſterium; quippe per eam ad contritionem, ad verum timorem, ad patientiæ

exercitium

exercitium nos vocat Deus: Aperiamus pulſanti; & audiemus, quid in nobis loquatur Dominus. Contemptus eſt crucis aſpectus coram mundo, & coram oculis carnalibus hominis exterioris: glorioſus coram Deo, & coram oculis ſpiritualibus hominis interioris. Quid Chriſti paſſione vilius & abjectius à Judæis reputabatur? Quid verò in oculis Dei eâdem dignius & pretioſius? quippe quæ eſt pretium pro totius mundi peccatis. Ità quoque juſtus affligitur, juſtus moritur, & nemo conſiderat: Sed pretioſa crux, pretioſa mors Sanctorum in conſpectu Domini. Nigra eſt Eccleſia, Chriſti Sponſa, exteriùs propter calamitates & perſecutiones: Intus formoſa, propter divinam conſolationem. Hortus concluſus eſt Eccleſia, & quælibet fidelis anima: quippe nemo agnoſcit ejus pulchritudinem, niſi qui in ea eſt. Nunquam plenè & perfectè ſentiemus conſolationem Spiritûs, niſi caro noſtra affligatur exteriùs. Si habitat in nobis amor mundi, non eſt quo intret amor Dei. Vas plenum non poteſt impleri liquore novo, niſi prior evacuetur: Effundamus ergò amorem ſeculi ut impleatur amore Dei. Ideo Deus ipſe per crucem mundi amorem in nobis extinguit, ut divino amori locus eſſe poſſit. Præterea crux ad preces compellit, & virtutis eſt occaſio: quando Aquilo hortum perflat, id eſt, quando perſecutiones exercent Eccleſiam, tunc fluunt aromata ejus, tunc illius virtutes augentur, quæ gratum coram Deo odorem ſpirant. Dilectus animæ Sponſus candidus eſt & rubicundus; candidus innocentiâ, rubicundus paſſione: Ità quoque, ut dilecta Chriſti Sponſa ſit candida virtutibus, rubicunda redditur paſſionibus. Et ſicut ex duriſſimo afflictionum lapide oleum & mel divina gratia producere poteſt: Sic ex amara calamitatis radice novit dulciſſimum fructum æternæ gloriæ producere. Ad quam nos eadem provehat & introducat! Amen.

MEDI-

MEDITATIO XLII.

Quomodo vincenda tentatio à perſeverantia.

Spes confiſa Deo numquam confuſa recedet.

SAncte Domine JESU, Sponſe animæ meæ chariſsime, quando erit, ut ad ſolennitatem nuptiarum tuarum me perducas? Peregrinus ſum, & exulo à te: ſed firmiſsimè credo, nullatenus dubitans, brevi fore ut corporis ſolutis vinculis appaream coram facie tua. Timor & tremor venerunt ſuper me; quia theſaurum meum in fictilibus vaſis porto. Prona eſt mens ad errores, prona eſt voluntas ad peccata: unde nec ſpiritus in me ſemper promptus, caro autem ſemper infirma: captivum me ducit peccatum, & lex membrorum repugnat legi mentis. Timor & tremor venerunt ſuper me; quia Satanas inſidiatur theſauro meo: calliditas ipſius magna, nocendi ſtudium ardentiſsimum, potentia maxima. Adamum decepit in Paradiſo, Judam in ſchola Salvatoris: Quomodo miſer ego ab ipſius inſidiis ſecurus ero? Timor & tremor venerunt ſuper me; quia adhuc in mundo ſum, qui totus in maligno poſitus eſt: invitant deliciæ mundanæ, terrent adverſa in via Domini, allubeſcunt quandoque mundi illecebræ; totus mundus laqueis repletus: Miſer ego quomodo eos potero effugere? Oppugnant me læta, oppugnant me triſtia: Quomodo miſer ego conſiſtere potero? Timor & tremor venerunt ſuper me; quia Deus eſt, qui operatur in me velle & perficere: Timeo, nè fortè negligentia & incuria mea cogat Deum auferre etiam illam, quam dedit, voluntatem bonam. Indignè utor peccatorum remiſſione, & primam gratiam gratis datam reſpuo: unde timeo, nè ſecreto & juſto Dei judicio auferatur dignè, quo indignè utor: Vereor, nè ab eo deſerar, quem poſt primam meam converſionem

ſæpius

sæpius deserui. Quàm graviter crucior, cogitans hæc Dei beneficia judicium gravius & severius sequi, si in justè illis usus fuero! Se erigit me infinita Dei misericordia, quæ, ut dedit velle, ita dabit etiam perficere; quia ipse Deus est, & non mutatur. Misericordia quoque ipsius confirmata est super me, & non mutabitur. Firmum stat fundamentum Dei: Utique firmum, quia in ipso Deo, apud quem nulla variatio: utique firmum, quia Christi sanguine confirmatum, qui semper loquitur coram throno Dei: utique firmum, quia certis Sacramentorum sigillis obsignatum. Si modiculum salutis in me quærerem utique dubitandum mihi foret de salute mea. Sed ut omnis mea justitia, ità quoque omnis spes salutis est in Christo. Si ex voluntatis arbitrio Christum apprehendissem, utique verendum mihi esset, ne mutato voluntatis arbitrio Christum amitterem. Sed quia inventus est ab eo, qui ipsum non quæsiverat, ipse utique postquam semel inventus, non sese vicissim subtraher. Qui ex umbra mortis ad lucis participationem me traduxit, non permitteret, ut ad tenebras detrudar priores. Immutabilia sunt dona & vocatio Dei ex parte voluntatis Dei: Utinam verò & ipse immutabilis in bono essem! Thesaurus *ille* semper adest: Sed manus apprehendens, aliquando languet. Apprehendere autem potero Christum, qui ut se in verbo & promissionibus revelavit, ità ut verbo & promissionibus fidem adhibere possim, concedet benignissimè. Precum adminiculo & præsidio usus muniam fidem meam: neque dimittam Dominum ex cubiculo cordis mei, antequam salus mihi obveniat. Virtute Domini custodiri potero ad salutem. Erigit me & confortat virtus Domini: sed deprimit & contristat infirmitas mea. Atqui in infirmitate mea virtus Domini perficietur: roboravit me, à quo omne fidei robur. Erigit me gratia divina; sed terret me indignitas mea: Atqui si dignus essem, jam non esset gratia, sed merces; si ex operibus, utique non ex gratia: gratia enim non est gratia ullo modo, nisi sit gratuita omni modo. Ideò ad opera mea non respicio: quod erratur, corriget; quod deficit, supplebit; quod peccatum est, abolebit: quod ille mihi imputare non voluerit, perinde

est ac

eſt ac ſi non erit. Tantùm ergò ex Deo ſalus mea; proinde firma.

MEDITATIO XLIII.

De quotidiana mortis conſideratione.

Mortis meditatio vita eſt.

O Fidelis anima, expecta mortem omnibus horis, quia illa tibi inſidiatur omnibus horis: Manè, ô homo, ſurgens, cogita ultimum fore hunc vitæ diem: Veſperì cubitum iturus, cogita, ultimam hanc fore tibi in terris noctem. Quicquid agis, quicquid ſuſcipis, ſemper priùs cogita, & tecum diſpice, num talia ageres, ſi hac horâ tibi moriendum, & ad Dei judicium veniendum. Num putas, ſi de morte non cogitas, illam tibi non appropinquare? vocari mortem, ſi de ea cogitaveris? Sive de illa cogitaveris, ſive minùs, ſive de illa locutus fueris, ſive minùs; ſemper inſtat cervicibus tuis: commodatò vita tibi data eſt, non mancipio: hac conditione intrâſti, ut exires; nudus veniſti, abibis nudus. Peregrinatio vita eſt: Diu cùm deambulaveris, tandem redeundum. Colonus es, & inquilinus mundi, non perpetuus dominus. Singulis horis cogita, quò ſingulis momentis properes. In eo fallimur, quòd in ultimo vitæ halitu nos mori exiſtimamus: ſingulis diebus, ſingulis momentis morimur; quicquid vitæ accedit, ſimul recedit; quicquid vitæ additur, ſimul detrahitur. Non repentè in mortem incidimus, ſed minutatim procedimus. Vita hæc noſtra via eſt; quotidie aliquid de ea conficiendum. Mors & vita diſtantiſsima videntur, cùm tamen nihil alteri vicinius quàm mors vitæ: ſemper illa præterlabitur, ſemper hæc inſtat. Ut navi iter agentibus, nec ſentientibus ſæpe quò vehuntur, nec cogitantibus, finis adeſt: Ità quicquid agimus,

agimus, ſive edamus, ſive bibamus, ſive dormiamus, ſemper morti appropinquamus. Multi vitam tranſierunt, dum vitæ inſtrumenta quærunt & ſubſidia. Mortem venientem nemo hilari excipit, niſi qui ſe diu ad illam compoſuit. In vita quotidie tibi morere: Sic in morte Deo poteris vivere. Antequam moriaris, moriantur in te vitia; in vita tua moriatur in te vetus Adam. Sic in morte vivet in te Chriſtus. In vita tua corrumpatur quotidie homo exterior: Sic in morte renovabitur in te interior. Mors ex tempore in æternitatem transfert: quia lignum, ubi ceciderit, manebit. Quàm ergò ſollicitè de morti hora cogitandum! Præterit tempus; & æternitatis infinita reſtant ſpatia: In tempore ergò te ad æternitatem præpara. Quales in æternum futuri ſimus, beati an miſeri, unâ mortis horâ decernitur: in uno hoc momento æterna felicitas aut poſſidetur, aut amittitur. Quare, ô fidelis anima, quàm ſollicitè ad hanc horam te præparare debes! Facilè contemnes omnia mundana, ſi te moriturum cogitabis: Cogita oculos caligantes in morte; & facilè averteres eos à vanitate: cogita auros obſurdeſcentes in morte, & facile tibi erit ad impia & obſcœna verba eas obſtruere: cogita linguam obrigeſcentem in morte; & majorem habebis curam tuæ loquelæ: obverſetur tibi morientium fudor & anxietas; ità facilè contemnes mundanas delicias: obverſetur tibi egredientium nuditas, & non erit tibi gravis in hac vita paupertas: cogita totius corporis in morte horrorem; & facilè contemnes mundi ſplendorem: vide animæ ex corporis domicilio egredi compulſæ ejulatum; & facilè cavebis omnis peccati reatum: cogita putredinem mortem tuam conſequentem; & facilè humiliabis carnem tuam ſuperbientem: cogita quàm vacuus & nudus, ab omnibus creaturis in morte tua relinquaris; & facilè amorem tuum ab illis avertere, & ad Creatorem convertere poteris: cogita quàm anxiè mors ſcrutetur, nè quicquam tecum ex hac vita rapias, & facilè contemnes omnes mundi divitias. Qui in hac vita quotidie moritur per vitia, ille per mortem ad æternæ mortis tranſit ſupplicia. Nemo ad æternam vitam tranſit, niſi qui in Chriſto hîc vivere incipit: Ut in morte vivas,

Chriſto

Christo per fidem te inseras. Mors semper sit in tua cogitatione, quia semper est in tui expectatione. Semper circumterimus mortem, quia semper circumferimus peccatum: peccati enim stipendium mors est. Si verò mortis amaritudinem effugere cupis, Christi sermonem serva. Fides conjungit & unit nos cum Christo: Qui ergò in Christo sunt, illi non moriuntur; nam Christus est ipsorum vita. Qui per fidem Deo adhæret, unus est Spiritus cum eo: & proinde fidelis in æternum non moritur; quia Deus est ipsius vita. Populus Israëliticus per mare rubrum ad terram promissam transit; Pharaoh & ipsius exercitus in eo extinguitur: Ità mors piorum est ipsis veræ vitæ principium, & janua ad Paradisum; malorum autem mors non est malorum terminus, sed antecedentium & sequentium copula; transiit illi de morte prima ad mortem secundam. Tam arcta est Christi & fidelium unio, ut per mortem ea dissolvi nequeat: in ipsa densissima mortis umbra prælucet illis divinæ gratiæ facula; in mortis periculosa profectione prospicit Christus dilectis suis de Angelorum protectione. Sanctorum corpora sunt Spiritûs sancti templa: Non permittet Sanctus ille Spiritus templa sua per mortem destrui penitus. Verbum Dei est incorruptibile semen: Non illud per mortem extinguitur, sed occulitur in piorum cordibus, & in suo tempore vivificabit.

MEDITATIO XLIV.

Consolatio in morte amicorum.

Vitam moriendo lucramur.

COgita semper, ô devota anima, Christum tuum Salvatorem: Et non timebis mortis terrorem. Si te contristat mortis violentia, erigat te vicissim Christi potentia. Israëlitæ non poterant bibere aquas de Mara

propter amaritudinem: ſed Jehova oſtendebat Moyſi lignum, quod projectum in aquas eas efficiebat dulces. Si terreris ob mortis amarorem, oſtendit tibi Deus lignum, quod eam convertit in dulcorem. ſurculum ſcilicet ex radice Iſai progerminatum. Surculus iſte Chriſtus eſt; cujus ſermonem ſi quis ſervaverit, mortem non videbit in æternum. Plena eſt oneris vita: bonum igitur eſt allevamentum. Miſeria hominis Chriſtiani, non homo Chriſtianus, moritur: profectio quædam eſt quam mortem putamus; non exitus, ſed tranſitus; noſtros non amittimus, ſed præmittimus; non moriuntur noſtri, ſed oriuntur; præcedunt, non recedunt, non diſcedunt; non obitus eſt, ſed potiùs abitus. Piorum migratio eſt vitæ iteratio: piorum funera ſunt quædam fœnera. Moriuntur noſtri? Hoc interpretare, quòd deſinant peccare, deſinant jactari, deſinant miſeri eſſe. Moriuntur in fide? Hoc interpretare, quòd ex umbra vitæ diſcedant, ut ad veram vitam tranſeant; ex tenebris, ut ad lucem; ab hominibus, ut ad Deum. Vita navigatio eſt, mors portus eſt tutiſſimus: Non igitur dolendum, quòd noſtri mortui ſint, ſed potiùs illis gratulandum, quòd ex turbulento mari in portum pervenerint. Vita hæc carcer animæ eſt, mors autem liberatio: Ideò moriturus Simeon exclamat, Nunc dimittis ſervum tuum, Domine. Dimitti deſiderat, veluti corporeo ergaſtulo incluſus: Gratulandum ergò noſtris, quòd ex hoc carcere ſoluti ad veram libertatem aſpiraverint. Diſſolvi rogat itidem Apoſtolus, tanquam terreno corpori miſerâ quadam ſervitute alligatus: Num igitur triſtabimur, quòd noſtri ex his vinculis eluctati verè ſint liberi? Accipiemúsne propter illos veſtes atras, cùm illi ſumpſerint indumenta alba? quia ſcriptum eſt, quòd electis data ſint veſtimenta alba propter innocentiam, & palmæ in manibus eorum propter victoriam. Num lacrymis & gemitibus nos propter eos macerabimus, cùm Deus ab oculis illorum omnes abſterſerit lacrymas? Num propter eos lugebimus, & in mœrore noſtro labores nobiſmetipſis creabimus, cùm illi ſint in tali loco, ubi nec luctus, nec dolor, nec clamor ultrà auditur, & requieſcunt à laboribus ſuis? Num propter eorum obitum triſtitiâ immoderatâ

conficie-

onficiemur, cùm ipſi in Angelorum conſortio erâ & ſolidâ fruantur lætitiâ? Num flebilem ropter eos extollemus vocem, cùm illi coram gno cantent canticum novum, habentes citha- as & phialas aureas? Num dolebimus, eos ex his rris diſceſsiſſe, cùm ſibimetipſis gratulentur, uòd diſceſserint? Quantum proſit exire de hoc undo, Chriſtus oſtendit: qui, cùm diſcipuli ejus riſtarentur, quòd ſe receſſurum diceret, reſpon- it, Si me diligeretis, gauderetis utique. Si te avigante turbida & procelloſa tempeſtas, fluctu- s vi ventorum excitatis, futura prænunciaret aufragia, nónne portum velociter peteres? undus ecce nutat & labitur, & ruinam ſui non olùm ſenectute, ſed & fine rerum teſtatur: Et on Deo gratias agis, non tuis gratularis, quòd itu maturiore ſubtracti ruinis & naufragiis & lagis imminentibus eximantur? In cujus manibus tuorum ſalus tutiùs collocatur, quàm in manibus Chriſti? In quo loco tuorum anima tutiùs ommorabitur, quàm in regno Paradiſi? Audi, uid de morte dicat Apoſtolus, Mors lucrum eſt: ucrum eſt, evaſiſſe incrementa peccati; lucrum, giſſe deteriora; lucrum, tranſiiſſe ad meliora. i illi, quos per mortem amiſiſti, fuerunt admodum chari; charior ſit Deus, qui eos voluit ad ſe raduci: Nè indigneris Domino, qui nihil abſtulit, niſi quod dedit; ſua recepit, tua non abſtulit: Nè indigneris, Dominum repetere quod commodato tantùm dederat. Ventura ſolus Dominus roſpicit mala: Tuis ergò proſpicere voluit, nè enturis implicarentur infortuniis. Mortui in Domino ſuaviter quieſcunt in ſuis ſepulchris, uando ſuperſtites graviter torquentur in ipſis egni ſui palatiis. Si charos per mortem amiſti; crede quòd chariores olim recipies. Breve emporis ſpatium te ab illis ſejungit: Beata & ecura æternitas te illis viciſsim conjunget. eracíſsimâ enim promiſsione ſperamus, nos de ic vita migraturos, unde quoſdam noſtros miantes præmiſimus, ad eam vitam eſſe ventus, ubi nobis erunt quanto notiores, tanto chaores, & ſine timore ullius diſſenſionis amabies. Quotquot erunt animas, & quot nos ante erunt, Accipient lætò magna theatra ſinu: is erit hîc noſtræ vultus agnoſcere gentis,

Atque

Atque dare alternis mutua verba ſonis: Hîc cum fratre ſoror, nati cum patribus ibunt, Veſperi nec feſtos finiet ulla dies. Non ergò tantùm re ſpice tempus deſertionis, quòd ſcilicet tui te de ſerunt in morte; ſed etiam reſpice tempus reſti tutionis, quòd ſcilicet tui tibi reſtituentur in re ſurrectione. Ubi firma fides reſurrectionis, ibi non eſt ſpecies mortis, ſed potiùs quietis. Tota rerum univerſitas reſurrectionis ſpeculum eſt. Lux ſub æſtatis tempus quotidie occidens, quotidie reſplendet; herbæ per hyemem emortuæ reviviſcunt; Phœnix in morte ſeipſam reſeminat; tempora ubi finiuntur, incipiunt, fructus conſumuntur & redeunt; ſemina non niſi corrupta & diſſoluta fœcundiùs ſurgunt; omnia pereunda ſervantur; omnia de interitu reformantur: Num ergò fruſtra Deus tales typos in Natura propoſuiſſe æſtimandus? Num potentior erit Natura Deo corporum noſtrorum reſurrectionem promittente? Qui grana ſeminum mortua & putrefacta vivificat, per quæ in hoc ſeculo vivas, multò magis teipſum & tuos reſuſcitabit, ut cum illis in æternum vivas. Vocavit Deus dilectos tuos ad cubilia ſua: Nè, quæſo, ſecuram quietem illis invidere velis; brevi aderit tempus reſurrectionis. Sperabas forſitan, tuos ante obitum futuros membra utilia Eccleſiæ militantis: Sed placuit Deo, illos eſſe membra Eccleſiæ triumphantis. Placuit id Deo: Placeat etiam tibi. Sperabas forſan, tuos ante obitum debuiſſe variarum rerum acquirere ſcientiam: Sed placuit Deo, illos in cœleſti Academia veram diſcere ſapientiam. Placuit hoc Deo: Placeat etiam tibi. Sperabas forſan, tuos ante obitum ex pulvere debuiſſe priùs elevari, & cum Principibus collocari: Sed placuit Deo, illos cœleſtibus Principibus, Angelis ſanctis, aſſociari. Placuit hoc Deo: Placeat etiam tibi. Sperabas forſan, tuos ante obitum multas debuiſſe conquirere divitias: Sed placuit Deo, illos cœleſtis regni percipere delicias. Placuit hoc Deo: Placeat etiam tibi. Sancte Deus, tu quod dediſti, abſtuliſti. Sit nomen tuum benedictum in ſeculum.

MEDITA

MEDITATIO XLV.

De judicio extremo.

Chriſti reverere tribunal.

PAter non judicat quenquam, ſed omne judicium dedit Filio. Scio, Domine JESU, quòd diſtrictus arbiter omnium venturus clandeſtina hominum facta & verba & cogitata in lucem proferes. Suprà erit judex ſeverus, ſubtus patens infernus, intus conſcientia mordens, extrà ignis ardens, à dextris peccata accuſantia, à ſiniſtris Dæmonia terrentia, aderunt boni Angeli à cœlis pellentes, & mali ad infernum trahentes. Domine JESU, in hiſce meis anguſtiis ad quem confugiam? Vereor omnia mea opera, ſciens quòd non parcis omni delinquenti. Poſitus ibi ero inter tempus & æternitatem; tempus præteriit, æternitatis adhuc infinita reſtant ſpatia. Maligni ſpiritus opera ſua requirent mala, quæ ſuaſerunt; in diſtrictiſſimo illo judicio producent omnia, ut animam ſecum ad tormenta trahant ſociam. Tabeſcet omnis militia cœlorum, & complicabuntur ſicut liber cœli; omnis militia eorum defluet, ſicut defluit folium de vinea & ficu. Erubeſcet Sol, & Luna confundetur. Quòd ſi hæc manuum tuarum opera, quæ nulla unquam commiſerunt mala, à conſpectu tuo fugiunt: Quomodo miſer ego peccator coram facie tua apparere poſſum? Cœli cœlorum non ſunt immaculati coram te: Quomodo miſer egò, qui ibo velut aquam iniquitatem? Quòd ſi juſtus vix ſalvabitur: Peccator ubi comparebit? Quò igitur fugiam, ad quem convertar, niſi ad te Domine? Tu peccatorum meorum Judex eris, qui pro peccatis meis mortuus es. Pater enim non judicat quenquam, ſed omne judicium tradidit Filio: Pater tradidit judicium Filio, ſed Filius viciſſim propter peccata noſtra traditus eſt. Sic enim Deus dilexit mundum, ut Filium ſuum unigenitum daret, non ut judicet mundum, ſed ut ſerve-

tur mundus per eum. Quomodo igitur me judi-
cabis, Domine JESU, cùm missus sis à Patre, u
per te server? Voluntatem Patris tui in omni-
bus perfecisti: Quomodo igitur in me misero sal-
vando eam non perficies? Non est voluntas Patri
tui, ut pereat unus de parvulis. Parvulus & ips
sum in conspectu tuo; parvulus etiam in conspe
ctu meo: quid enim sum nisi cinis & pulvis
Neque solùm cinis & pulvis, sed etiam in pieta
tis profectu nimis parvulus & pusillus. Perfic
igitur in me parvulo voluntatem Patris tui. Ve
nisti, ô JESU, salvare quod perierat: Quomod
igitur poteris eum, qui salvari desiderat, judicare
Accusabunt me peccata mea, & districtam judic
exigent sententiam: Sed tu peccata mea transt
listi in te. Peccata mundi tollis: Quomodo no
mea? Quomodo propter peccata mea me co
demnabis, qui pro eis mortuus es? Mortuus e
pro peccatis mundi totius: Quomodo non & pr
meis? Utique, Domine Jesu, si voluisses distric
me judicare, quid te coëgisset de cœlo desce
dere in carnem, in mortem, in crucem? Accus
bunt me dæmones; & opera, quæ suaserint,
anima mea requirent. Sed judicatus est prince
hujus mundi, neque quicquam habet in te: Qu
si in te non habet quicquam, utique nec in me
credo enim in te, Domine; ideo manes in me,
ego in te. Accusabit me amicum tuum, accusab
me fratrem tuum, accusabit me æterni Pat
filium dilectissimum: Quomodo igitur seve
judicabis amicum, fratrem, & filium tuum? A
cusabit me in judicio illo Moyses. Maledict
me dicet, siquidem non servavi omnia, quæ scrip
sunt in libro Legis. Verùm tu, Christe, male
ctum pro me factus, ut à maledictione Legis m
liberares. Maledictus ero Moysi; sed benedict
tibi: audire enim desidero vocem illam, Ven
benedicti, possidete regnum Patris mei. Ac
sabit me Moyses: Tu verò non accusabis me ap
Patrem, imò pro me intercedes. Non igitur m
ledictionem Moysis timeo, quia sustulisti chi
graphum ipsius, quod erat contra me. Accusabu
me damnati, & similis culpæ reum me proclam
bunt. Fateor, ô Domine JESU, reatus me c
illis conjungit: sed reatûs agnitio & salvifica t
cognitio ab illis me disjungit. Qui audit verb

tuum

ruum, & credit ei qui miſit te, habet vitam æternam, neque veniet in judicium. Audio verbum tuum, Domine, & in te credo, fide languidâ, ſed tamen fide. Credo, Domine: ſed ſuccurre incredulitati meæ. Credo, Domine: ſed adauge fidem meam. Quamvis ab omnium damnatorum peccatis non ſim liber, à ſola tamen incredulitate liberabis me, Domine. Accuſatores illi omnes terrent me: ſed tu Judex erigis me. Tibi Pater tradidit omne judicium, omnia in manus tuas dedit; ſed viciſſim pro nobis omnibus te tradidit: Ipſe etiam tradidiſti te pro Eccleſia, ut illam ſanctificares & mundares lavacro aquæ in verbo. Quomodo ſevero judicio judicabis eos, pro quibus tradidiſti te in mortem, mortem autem crucis? Carnem tuam odio non habebis: Membra ſumus corporis tui, de carne tua, & oſſibus tuis.

MEDITATIO XLVI.

De vitæ æternæ deſiderio.

Semper mens reſpice ſurſum.

DEvota anima, non debes amare vitam fugientem, ſed potiùs permanentem. Eò aſcende per deſiderium, ubi juventus ſine ſenectute, vita ſine morte, gaudium ſine triſtitia, regnum ſine commutatione. Si delectat te pulchritudo, juſti fulgebunt ſicut Sol; ſi velocitas aut fortitudo, electi erunt ſimiles Angelis Dei; ſi longa & ſalubris vita, ibi ſana eſt æternitas, & æterna ſanitas; ſi ſatietas, ſatiabuntur electi, cùm apparuerit Domini gloria; ſi melodia, ibi Angelorum chori concinunt ſine fine; ſi munda voluptas, torrente voluptatis inebriabit ſuos Deus; ſi ſapientia, ipſa Dei ſapientia ſeipſam eis oſtendet; ſi amicitia, diligent illi Deum plùs quàm ſeipſos, & invicem tanquam ſeipſos, & Deus illos plùs quàm illi ſeipſos: ſi

delectat concordia, omnibus ibi erit una voluntas; si potestas, electis omnia erunt facilia, nihil desiderabunt quod non poterunt; nihil autem desiderabunt, nisi quod Deus ipsos vult velle & desiderare: Si delectat honor, & divitiæ, Deus servos suos fideles super multa constituet; si vera securitas, ità certi erunt nunquam & nullatenus istud bonum sibi defuturum, sicuti certi erunt se non suâ sponte illud amissuros, nec dilectorem Deum illud diligentibus invitis ablaturum, nec aliquid Deo potentius invitos Deum & illos separaturum. Quicquid desiderare poterunt electi, illic invenient: quia coràm à facie ad faciem intuentur eum qui est omnia. Tam magna sunt illius vitæ bona, ut non possint mensurari; tam multa, ut non possint numerari; tam pretiosa, ut non possint æstimari: erit ibi corporum æterna sanitas, erit animorum summa puritas, erit gloria & voluptatis divinæ ubertas, erit perpetua Angelorum & sanctorum familiaritas, erit stupenda corporum claritas: Gaudebunt electi propter loci amœnitatem, quem possidebunt; propter jucundam societatem, in qua regnabunt; propter corporis glorificationem, quam habebunt; propter mundum, quem contempserunt; propter infernum, quem evaserunt. Minima æternæ vitæ corona præstantior erit, quàm mille mundi: quia infinita illa, hi autem omnes finiti. Neque etiam metuenda illic invidia disparis claritatis: quia regnabit in omnibus unitas charitatis. Propter summam illam charitatem, quicquid uni electorum accidit, tanto gaudio afficiet reliquos, ac si illis ipsis foret datum. Nullum in cœlo & terra majus bonum quàm Deus: Ideo etiam non potest esse majus ac perfectius gaudium, quàm Deum videre, Deum possidere: Ideo etiam per unicum momentum Deum videre, superabit omnia gaudia: videbimus enim Deum in seipso, Deum in nobis, & nos in Deo. In via hujus vitæ habemus Christum nobiscum, sed sub Verbi & Sacramentorum velamine tectum; non autem cognoscimus eum per scientiam: In futura vita coràm eum intuebimur, quando panem æternæ satietatis nobis distribuet; quemadmodum discipuli non agnoscebant Christum in via, sed demum in hospitio, quando panem illis frangebat. Cœlestis

illa

illa Hieroſolyma non habet templum manu factum, nec Solem nec Lunam; quia templum ejus æternum eſt, Deus ipſius luminare & lucerna. Fidei ſuccedet viſio, ſpei comprehenſio, dilectioni perfecta fruitio. In ædificatione templi Solomonis vox ſecuris & mallei non audiebatur: Sic in cœleſti Jeruſalem nec pœna nec tribulatio ſentitur; quia materia hujus templi, lapides ſcilicet ſpirituales, jam antè in mundo per tribulationes præparati. Regina ad Solomonem veniens eſt anima ad Chriſtum in cœleſtem Hieroſolymam contendens; ingreditur cum multo comitatu ſanctorum Angelorum, cum auro & pretioſis lapidibus diverſarum virtutum, mirabitur Chriſti regis ſapientiam, & miniſtrorum, Angelorum ſcilicet & Sanctorum, ordinem; ciborum menſæ, id eſt, æternæ refectionis, plenitudinem; veſtium pretium, id eſt, corporum glorificationem; domûs pulchritudinem, id eſt, cœleſtis palatii magnitudinem; ſacrificiorum, id eſt, laudum divinarum, multitudinem: fatebitur in ſtuporem converſa, ſe non potuiſſe credere ea quæ jam oculis videt. Erigat ergò ſeſe fidelis anima, & parata ſibi conſideret bona: eò dirigendus eſt ſpiritus, quò aliquando eſt iturus: in tempore eò contendendum, ubi aliquando in æternitate manendum. Non intrabit in hanc Domini ſui gloriam, qui non intrare deſiderat. Coram facie Dei aliquando apparere ſperas? Sanctitati ergò ſtudendum; quia & ipſe ſanctus eſt. Cœleſtium Angelorum expectas conſortium? vide ergò, nè per peccata repellas ipſorum à te miniſterium. Æterna ſperas? Quare ergò temporalia tantopere deſideras? Futuram inquiris civitatem? Quare ergò deſideras hîc locum permanentem? Ad Chriſtum venire deſideras? Quare ergò mortem times? ejus eſt mortem timere, qui ad Chriſtum nolit ire. Ad cœleſtem Hieroſolymam intrare deſideras? Quare ergò tot ac tantis peccatis te contaminas? cùm tamen ſcriptum ſit, quòd nihil intrabit in eam coinquinatum. Ligno vitæ aliquando frui deſideras? Chriſtum verum vitæ lignum in hac vita per veram fidem priùs apprehendas, quia ſcriptum eſt, Beati, qui lavant ſtolas ſuas in ſanguine Agni, ut ſit poteſtas eorum in ligno vitæ, & per portas intrent in

civitatem. Foris ſunt canes & venefici; cave ergò impudicitiam: foris ſunt homicidæ; cave ergò iracundiam: foris ſunt idolis ſervientes; cave ergò avaritiam: foris ſunt mendaces; cave ergò omnem peccati malitiam. Si deſideras intrare ad nuptias Agni, Sponſi adventum deſidera: Spiritus & Sponſa dicunt, Veni. Si non habes arrham Spiritûs, per quem clames, ut veniat Dominus, nunquam ad cœleſtes nuptias te introducet Sponſus: Sponſa non es, ſi Sponſi adventum non deſideras. Vis locum habere in novo cœlo ac nova terra? Quare ergò veteribus hiſce adhæres? Vis particeps fieri Creatoris? Quare ergò egenis adhæres creaturis? Expectas ædificationem ex Deo, domum non manu factam, æternam in cœlis? Quare ergò terreſtrem domum hujus noſtræ habitationis diſſolvi non deſideras? Superindui deſideras? Quare ergò non proſpicis, nè nudus inveniaris? Si in hac vita S. Trinitas non inhabitat cor tuum per gratiam, nunquam in futura te inhabitabit per gloriam: Si in hac vita non guſtes æternæ felicitatis initium, nunquam plenum percipies complementum.

MEDITATIO XLVII.

De beatiſſima Dei in cœlo viſione.

Sanctorum patria, cœlum.

IN domo patris mei manſiones multæ ſunt; verba ſunt Salvatoris noſtri. Deſidero videre locum illum, Domine, in quo æternam mihi præparâſti manſionem. Advena enim hîc ſum & peregrinus, ſicut omnes patres mei; dies peregrinationis meæ pauci & mali; igitur in hoc mundi exilio patriam cœleſtem deſidero: πελάτευμα enim meum in cœlo: deſidero videre bona Domini in terra viventium. In imagine

gine pertranſit hæc vita, menſurabiles ſunt dies mei, & ſubſtantia mea tanquam nihilum coram te: Quæ igitur expectatio mea? nónne Dominus? Domine JESU, quando erit, ut ad te veniam? quando apparebo ante faciem tuam? Quemadmodum deſiderat cervus ad fontes aquarum, ità deſiderat anima mea ad te, Deus. O verum & perfectum & plenum gaudium! ô gaudium ſuper gaudium, vincens omne gaudium, extra quod non eſt gaudium; quando intrabo in te, ut videam Deum meum, qui habitat in te? Adimplebis me lætitiâ cum vultu tuo, Domine; delectationes in dextra tua uſquè in finem: inebriabor ab ubertate domûs tuæ, & torrente voluptatis tuæ potabis me. Apud te eſt fons vitæ. O deſideratam vitam! O beatam felicitatem! in qua ſanctiſſima Trinitas erit perfectio deſideriorum noſtrorum, quæ ſine fine videbitur, ſine faſtidio amabitur, ſine defatigatione laudabitur. Deum videre, ſuperabit omnia gaudia. Chriſtum videre, cum Chriſto vivere, Chriſtum audire, ſuperabit omnia cordis noſtri deſideria. O Jeſu Chriſte, Sponſe animæ meæ ſuaviſsime, quando ſponſam tuam in regium adduces palatium? Quid ibi deeſſe poterit? quid ibi amplius deſiderari poterit aut expectari, ubi Deus erit omnia in omnibus? Pulchritudo erit viſui, mel guſtui, cithara auditui, ballamum olfactui, flos tactui: Omnia erit Deus, & diſtribuet unicuique ſecundum deſiderium cordis ſui bona; ſi vitam deſideras, ſi ſanitatem, ſi pacem, ſi honorem, ibi Deus erit omnia in omnibus. Quæ ſummis in Eccleſia doctoribus obſignata modò ſunt myſteria, vel puellulis ibi erunt obvia. Aderit nobis benedicta Chriſti humanitas, & de abſconditis ſalutis noſtræ myſteriis voce concionabitur ſuaviſsimâ. Vox ipſius dulcis, atque facies ejus decora: diffuſa eſt gratia in labiis ipſius, gloriâ & honore incedit coronatus. Quòd ſi Deus erit omnia in omnibus, utique eriam erit plenitudo luminis intellectui, multitudo pacis voluntati, continuatio æternitatis memoriæ. Saturabit Filius intelligentiam pleniſsimâ cognitione; Spiritus S. voluntatem ſuaviſsimâ dilectione; Pater memoriam ſecurâ utriuſque recordatione: Tu, ô Deus, lumen eris, in cujus lumine videbimus lumen, te ſcilicet in te,

in ſplendore vultûs tui, quando te videbimus à facie ad faciem. Neque ſolùm te videbimus, ſed etiam tecum vivemus; neque ſolùm tecum vivemus, ſed etiam te laudabimus; neque ſolùm te laudabimus, ſed gaudii tui conſortes erimus; neque ſolùm tecum gaudebimus, ſed Angelis etiam ſimiles erimus; neque Angelis ſolùm, ſed ipſi etiam Deo benedicto in ſeculum. Obſtupeſcat hîc fidelis anima, & miſericordiam Salvatoris ſui adoret. Non in gratiam ſolùm inimicos recepit, ſed peccata remittit, ſed juſtitiam donat, ſed ad cœleſtem deducit hæreditatem, imò Angelis & ſibiipſi nos ſimiles reddit. O beatiſsima civitas! O cœleſtis Hieruſalem! o ſancta ſanctiſsimæ Trinitatis ſedes! quando erit, ut ingrediar templum tuum? Templum cœleſtis Hieroſolymæ Agnus eſt, Agnus nimirum, qui peccata mundi tollit, & pro eis ab origine mundi occiſus. Quando erit, ut adorem in templo illo Deum meum, Deum ſcilicet in Deo? Quando orietur mihi Sol iſte, qui illuminat civitatem illam ſanctam? Exulo adhuc à patria mea: ſed repoſita mihi eſt hæreditas ampla. Credentibus poteſtas per Chriſtum facta filios Dei fieri: Quòd ſi filii ſumus, utique etiam hæredes; hæredes quidem Dei, cohæredes verò Chriſti. Erige te, anima mea, & aſpira ad hæreditatem tuam. Dominus pars hæreditatis meæ, & merces mea magna valde. Quid præter hoc donare poſſet miſericordiſsima Dei benignitas? Vitam donat: Filium donat: Semetipſum donat: Quòd ſi adhuc majus aliud in cœlo atque terra ſciret, illud ipſum nobis donaret. In Deo vivimus, templum Dei ſumus, Deum poſsidemus: hîc quidem in Spiritu atque myſterio, illîc autem in veritate. Ibi noſtra ſpes erit res: ibi non ſolùm permanebimus, ſed etiam habitabimus in æternum.

MEDI-

MEDITATIO XLVIII.

De ſuaviſſima Angelorum in cœlo aſſociatione.

Cæleſtis curia noſtra eſt.

IN reſurrectione mortuorum neque nubent, neque uxores ducent, ſed erunt ſicut Angeli Dei in cœlo. Ecquis hanc beatorum dignitatem dignis celebrare poteſt encomiis? In cujus hominis cor hæc beatorum gloria aſcendit? Electi gloriâ reſurrectionis innovati, abſque ullo mortis metu, abſque ullâ corruptionis labe, ſalvificâ Dei fruentur viſione. Vidi Dominum à facie ad faciem, & ſalvâ facta eſt anima mea, exclamat divus Patriarcha. Quòd ſi momentanea Dei viſio tantum potuit apportare lætitiæ cumulum: Quid poterit viſio ejus æterna? Si Dei in forma hominis apparentis intuitus ſalutem & vitam attulit animæ: utique viſio ejus à facie ad faciem vitam & beatitudinem afferet æternam. Quid igitur ad hanc felicitatem accedere præterea poſſit? Quid præter Dei viſionem deſiderare poterunt electi? Nihilo tamen minùs beatiſſimo & ſuaviſſimo Angelorum fruentur conſortio. Neque ſolùm conſortio illorum fruentur, ſed etiam ſimiles illis erunt, corporum ſcilicet agilitate, claritate, immortalitate. Induemur eâdem cum illis veſte: in ſtolis albis coram throno Agni aſſiſtentes æternum pſallemus Domino canticum: in eadem virtutum fulgebimus corona; eodem immortalitatis gaudebimus privilegio. Vidimus Angelum Domini & moriemur, exclamat Manuel: Nos autem videbimus millia millium, & decies millies centena millia Angelorum, & vivemus in æternum. Quòd ſi ἰσάγγελοι erimus, utique metuendum non erit ampliùs, nè peccatorum diſſimilitudine ab illis ſeparemur. Exuemur pannoſâ naturæ peccatricis

tunicâ, & nuditas noſtra ſalutis operietur veſtimento, atque candidiſsimâ induemur innocentiæ ſtolâ. Nemo ibi læditur, iraſcitur nemo, invidet nemo, cupiditas nulla exardeſcit, nulla honoris aut poteſtatis pulſat ambitio. Peccatorum pondere non gravabimur, neque peccatorum maculas pœnitentibus lacrymis deflere cogemur, neque metuenda ampliùs lethalia animæ vulnera. Vicit enim Leo de tribu Judæ; vicimus in virtute ipſius omnes. Quòd ſi ἰσάγγελοι erimus, utique nullum aderit cibi aut potûs deſiderium. Deus erit cibus noſter, in cujus delectatione ſatiabimur: Deus erit cibus noſter, qui ſolus reficit nec deficit. Non eſurient beati, nec ſitient: non percutiet eos æſtus & Sol, quia Miſerator eorum reget eos, & ad fontes aquarum potabit eos: ibi de ventre fluent flumina aquæ vivæ; ibi paratum convivium pinguium medullatorum, convivium vindemiæ defecatæ. Epulabimur & lætabimur, & præ lætitia cordis jubilabimus. Domine JESU, perficiantur hæc in Spiritu & veritate! De fructu vitis bibemus in regno Patris tui, ſed in Spiritu & veritate. Verba enim quæ locutus es nobis, ſpiritus & vita ſunt, atque hujus ſeculi verbis futuræ vitæ declaras gaudia. Quòd ſi ἰσάγγελοι erimus, utique etiam mortis auferetur metus: abſorpta erit mors in victoria; præcipitata erit mors in ſempiternum, & abſtergeet Deus omnem lacrymam ab oculis populi ſui. Gaudium igitur erit ſine triſtitia, quod continet æternam lætitiam: Salus erit ſine dolore, vita ſine labore, lux ſine tenebris. Amor nunquam tepeſcet; gaudium nunquam decreſcet; gemitus non audietur, neque dolor ſentietur; triſte nihil videbitur, lætitia ſemper habebitur: Ibi ſumma & certa ſecuritas, ſecura tranquillitas, tranquilla jucunditas, jucunda felicitas, felix æternitas, æterna beatitas, beata Trinitas, Trinitatis unitas, & unitatis Deitas, & Deitatis beata viſio. Erige te, anima mea, & honorem à Chriſto nobis collatum altiùs perpende. Conſociabimur Angelorum & Archangelorum cœtibus, thronis, & dominationibus, principibus & poteſtatibus; neque ſolùm ſociabimur, ſed etiam ſimiles erimus. Agnoſcemus ibi Angelum cuſtodiæ in vita

olim

olim deputatum; neque egebimus ipſius miniſterio, ſed ſuavi ejus lætabimur contubernio: Non deſiderabimus ipſius protectionem, ſed ob ſuavem gaudebimus ſocietatem; & claritatem ipſius oculis intuebimur clarificatis. Quòd ſi ἰσάγγελοι erimus, utique corpora noſtra fragilia, debilia, mortalia immutabuntur, & ſpiritualia, agilia, immortalia efficientur. Lucidæ erunt, quia Deo propinqua, qui habitat in luce inacceſsibili, & luce veſtitus eſt: Incorruptibiliæ erunt, quia Angelis, imò corpori Chriſti clarificato conformia. Seminantur hîc in corruptione; reſurgent in incorruptione: Seminantur in ignobilitate, reſurgent in gloria: Seminantur in infirmitate, reſurgent in virtute: Seminatur corpus animale, reſurget corpus ſpirituale, quod fulgebit ſicut ſplendor firmamenti in æternum. Veni, Domine JESU, & gloriæ illius participes nos effice!

MEDITATIO XLIX.

De tormentorum infernalium gravitate.

Semper meditare gehennam.

COgita, devota anima, pœnarum infernî gravitatem: Et facilè ſuperabis omnem pravam peccandi voluptatem. Erit ibi præſentia omnis mali, & erit abſentia omnis boni. Quid mali illis deeſſe poterit, qui puniuntur propter ſummum malum, ſcilicet peccatum? Quid boni illis adeſſe poterit, qui ſunt remoti à ſummo bono, ſcilicet à Deo? Erit ibi calor ignis, & rigor frigoris; erunt ibi perpetuæ tenebræ; erit ibi fumus & perpetuæ lacrymæ; erit ibi aſpectus terrificus dæmonum; erit clamor in perpetuum; erit ibi ariditas ſitis, fœtor ſulphuris, vermis conſcientiæ, timor, dolor, pudor

& con-

& confusio peccatorum omnibus manifestorum, invidia, odium, tristitia, divinæ visionis carentia, omnis spei ablatio. Separabitur Dei virtute claritas ignis ab ejus adustiva virtute: claritas cedet in gaudium Sanctorum; vis adustiva in tormentum damnatorum. Lucebit miseris non ad consolationis objectum, ut videant, unde gaudeant; sed ad miseriæ augmentum, ut cernant, unde magis doleant. Visus aspectu solis ac stellarum omnium privabitur, sicut etiam visione Christi & Sanctorum omnium: punietur autem fletu, fumo, dæmonum ac omnium damnatorum aspectu. Aures damnatorum ejulatus & assiduas blasphemias, ut & horribiles dæmonum rugitus audient. Gustus affligetur siti & fame, ac omni ciborum ac potûs privabitur voluptate. Odoratus fœtore sulphureo torquebitur. Tactus ignem intus & extrà urentem, atque ad medullas usquè penetrantem sentiet. Corpora damnatorum erunt deformia, obscura, tarda, ponderosa. Torquebitur memoria peccatorum recordatione; neque tam dolebit se peccâsse, quàm voluptates suas perdidisse. Una scintilla gehennæ ignis plùs peccatores lædet, quàm si fœmina in labore & partu prolis perseverando mille annos perduret: Erit ibi fletus ex dolore, & stridor dentium ex furore: In carne cruciabuntur per conscientiæ vermem; nullum erit vitium, quod non habeat ibi proprium aliquem cruciatum. Sicut nihil in regno Dei desideratur quod non inveniatur: Ità in inferno nihil invenitur quod desideratur. Nihil ibi proderit damnatis, quòd in hac vita deliciis variis usi fuerint: quin potiùs earum recordatio graviùs torquebit. Nihil proderit damnatis, quòd in hac vita in perpetua saturitate & ebrietate vixerint; quia tunc nè guttulam quidem aquæ obtinere possunt. Nihil proderit eis, quòd vestibus usi fuerint splendidis: quia induentur confusione, & corpora ipsorum vestientur ignominiâ. Nihil proderit eis, quòd in hac vita constituti fuerint in honoribus: quia in inferno nullus erit honor, sed continuus gemitus & dolor. Nihil proderit eis, quòd in hac vita cumulaverint divitias: quia ibi æqualis erit omnium paupertas. Remoti erunt à beatifica Dei visione. Deum non videre, omnia gehennæ superat supplicia.

plicia. Dei faciem ſi in carcere inferni incluſi viderent damnati, nullam pœnam, nullum dolorem, nullámque triſtitiam ſentirent. Iram Dei experientur, & tamen beatificam Dei faciem nunquam intuebuntur: Sentient pœnas à facie ejus, cujus tamen faciem nunquam contemplabuntur. Ira Dei ignem æternæ damnationis perpetuò inſtar ſulphurei torrentis ſuccendet. Nec ſolùm à Dei contemplatione removebuntur, ſed etiam à dæmonum conſpectu miſerabiliter cruciabuntur: Sentient eorum flagella, quorum in hac vita ſecuti ſunt magiſteria. Si ſpectri alicujus intuitus hominem in hac vita ferme exanimat: Quid poterit horribilis dæmonum in æternum duraturus aſpectus! Neque ſolùm cogentur damnati dæmonibus perpetuò converſari; ſed etiam ſentient ſe in æternum ab illis cruciari. Si in hac vita ex permiſsione divina diabolus tam graviter affligit ſanctos: Quàm graviter cruciabit damnatos, poteſtati ſuæ in æternum traditos! Damnati non ſolùm cruciabuntur per dæmones exteriùs, ſed etiam per conſcientiæ vermem interiùs: omnia omnino, quæ unquam perpetraverunt peccata, oculis eorum aſſiduè erunt objecta: tanto autem erit gravius tormentum, quia non ampliùs reſtat pœnitentiæ beneficium. Quando virgines paratæ intraverint cum Sponſo, ſtatim claudetur janua: Januam intellige indulgentiæ, januam miſericordiæ, januam conſolationis, januam ſpei, januam gratiæ, januam converſionis ſanctæ. Clamabunt damnati, & dicent montibus ac petris, Cadite ſuper nos, & abſcondite nos ab ira Agni. Sed clamor iſte erit fruſtraneus; quia cœlum & terra fugient ab ira ejus, ſicut ſcriptum eſt, Fugit omnis inſula, & montes non ſunt inventi. Quicquid datum fuerit electis ad gloriæ augmentum, id omne cedet damnatis ad dolorum incrementum. Erunt quidem pœnarum gradus; ſed tamen, qui minora ſentit tormenta, nulla exinde percipiet levamenta: qui majoribus torquebitur cruciatibus, invidebit illi, qui affligitur minoribus. Non percipient damnati indè aliquod levamentum, quòd quidam cognatorum vel amicorum in cœleſte recepti ſunt palatium: quia etiam electi nullam indè ſentient triſtitiam, quòd ſciunt quoſdam ſuorum

cognatorum

cognatorum ad æternam tranſiiſſe gehennam. Tantus ibi in damnatis erit dolor & cruciatus, ut mens ad aliud dirigi non poſsit, niſi ad quod vis doloris impellit. Proſequentur damnati odio omnes Dei creaturas: Proſequentur odio ſeipſos invicem: Proſequentur odio Angelos ſanctos, homines electos, adeóque Deum ipſum, non quidem in ſe & in natura ſua, ſed in juſtitiæ effectis. Omnia mala hujus vitæ ſingularia ſunt: unus gravatur paupertate, alter torquetur morbi gravitate; unus durâ premitur ſervitute, alter convitiorum oneratur mole: Sed illîc ſimul omnes omnibus torquebuntur malis; dolores ibi erunt univerſales in omnibus ſenſibus & membris. In hac vita omnes moleſtias mitigat ſpes levationis: Sed illîc nulla relicta eſt ſpes liberationis. Pœna inferni non ſolùm eſt æterna; ſed etiam nè per momentum quidem interrupta: Atque hinc eſt, ſi omnes homines nati ab Adam uſquè ad hodiernum diem, & ampliùs naſcituri viverent uſquè ad noviſsimum diem, & ſi unam pœnam, quam anima pati cogitur pro uno peccato in inferno, ex æquo paterentur, tunc particula quævis illius pœnæ unius hominis major eſſet, quàm omnia tormenta, quæ omnes raptores & malefici unquam eſſent perpeſsi. O domine, da ut gehennam cogitemus, nè in gehennam incidamus!

MEDITATIO L.

De pœnarum infernalium æternitate.

COgita, devota anima, infernalium pœnarum æternitatem: Et rectiùs percipies earum gravitatem. Eſt in inferno flamma fluens, & ſine fine perurens. Vita damnatorum eſt, ſine fine mori: Mors eorum eſt, in æternis pœnis vivere. Nec qui torquet, fatigatur; nec qui torquetur, aliquando moritur: ſic ignis ibi conſumit, ut tamen ſemper reſervet; ſic

ſic tormenta ibi augentur, ut tamen ſemper renoventur; ſic damnati morientur, ut ſemper vivant; ſic vivent, ut ſemper moriantur. Sine ullo unquam fine aliquem torquendum eſſe, id verò ultra omnes deſperationis fertur terminos. Quid enim gravius, quàm ſemper velle quod nunquam erit, & ſemper nolle quod nunquam non erit? In æternum damnati non aſſequentur quod volunt; & quod nolunt, in æternum pati cogentur. Quando ceſſabit Dei ira, ceſſabit etiam damnatorum pœna: Sed æterna eſt ira; æterna igitur & pœna. Quando pœnitentiam veram agent damnati, à peccatis ſuis poterunt liberari: Sed præcluſum eſt tempus pœnitentiæ: Nulla ergò ſpes reſtat indulgentiæ. Quando torquere ceſſabunt Diaboli, torqueri ceſſabunt damnati: Sed nunquam ceſſabit furor Diaboli: Nunquam ergò ceſſabit cruciatus hominis damnati. Quando mutabitur Dei juſtitia, mutabuntur etiam damnatorum ſupplicia: Sed invariabilis Dei juſtitia: Æterna igitur erunt damnatorum ſupplicia. Ad diſtricti judicis ſententiam pertinet, ut nunquam careant ſupplicio, qui in hac vita nunquam carere voluerunt peccato. Æquum eſt, ut nullus detur damnato terminus ultionis; qui, quamdiu valuit, habere noluit terminum criminis: Damnati peccârunt in ſuo æterno, id eſt, quamdiu vixerunt: Juſtum eſt, ut puniantur in Dei æterno. Cum fine deliquerunt, quia cum fine vixerunt; non voluiſſent utique cum fine delinquere, ſi potuiſſent ſine fine vivere, ut poſſent ſine fine peccare. Æterna quoque eſt ignis infernalis materia, peccati ſcilicet macula: Meritò igitur æterna etiam pœna. Non removebitur ab oculis Dei peccatorum in damnatis turpitudo; quomodo ergò removeri poterit ſuppliciorum in peccata conſtitutorum magnitudo? Peccatum inſuper eſt infinitum malum, quia contra infinitum bonum commiſſum, & Chriſtus pro eo perſolvit infinitum pretium: Meritò ergò in eos, qui moriuntur in peccatis, infinitum conſtituitur ſupplicium. Peremit in ſe homo bonum æternum: Juſto ergò Dei judicio incidit in malum æternum. Creavit Deus ab initio hominem ad ſui imaginem, ut in æternum ſecum vivere poſſet. Reformavit Deus hominem in peccatum prolapſum per Chriſtum ad ſui imaginem;

ginem; paravit omnibus æternæ ſalutis media; & obtulit omnibus æternæ vitæ præmia: Juſtum igitur eſt, ut, qui æternis carere voluerunt præmiis, æternis etiam ſubjiciantur ſuppliciis. Nunquam à damnatis auferetur voluntas mala: Nunquam ergò auferetur malæ voluntatis pœna. Elegerunt damnati momentaneam voluptatem, & finita mundi bona præ infinito bono Deo: ſpirârunt potiùs ad fugacis & breviſsimæ hujus vitæ delicias, quàm ad æternæ vitæ divitiàs: Æquum igitur eſt, ut infinitas ſentiant pœnas. O æternitas interminabilis! ô æternitas nullis temporum ſpatiis menſurabilis! ô æternitas nullo intellectu humano perceptibilis! Quantum auges damnatorum ſupplicia! Poſt innumera annorum millia ſemper cogitare cogentur, hoc ipſis tantùm eſſe tormentorum principium. Quàm grave eſt in molliſsimo lecto per triginta annos immobilem jacere! Quid erit in ſulphureo iſto lacu triginta millia millium annorum ardere! O æternitas, æternitas! tu ſola ultra omnem modum ſupplicia damnatorum exaggeras. Gravis eſt damnatorum pœna propter ſuppliciorum acerbitatem; gravior eſt propter ſuppliciorum diverſitatem; graviſsima propter ſuppliciorum æternitatem. Mors erit ibi ſine morte, erit finis ſine fine, defectus ſine defectu; quia mors ſemper vivit, & finis ſemper incipit, & defectus deficere neſcit. Quærent damnati vitam, & non invenient; quærent mortem, & mors fugiet ab eis. Poſt annorum centum millena millium millia ſine ullo fine ad rediviva revertentur tormenta. Plùs cruciabit eos cogitatio de continuatione doloris, quàm ſenſus tormenti exterioris. Quid poteſt eſſe miſerum magis, quàm ità mori, ut ſemper vivas; ità vivere, ut ſemper moriaris? Vita iſta erit mortifera, & mors immortalis. Si vita es, cur occidis? Si mors, quomodo ſemper duras? Æternitas qualis ſit, perfectè non cognoſcimus; non enim dubium, quin id, quod nullâ temporis menſurâ circumſcribitur, nullâ etiam creatâ mente comprehendatur: ſi quid tamen de ſpatio æternitatis vis æſtimare, tempus antemundanum debes cogitare; ſi potes invenire Dei principium, poteris etiam invenire quando finem habiturum ſit damnatorum ſupplicium. Finge

tibi

cibi montem quendam altiſsimum, qui magnitudine excedat cœli & terræ ſpatium; finge, quandam volucrem quibuſlibet mille annis deportare ex hoc monte granulum tenuiſsimi pulveris: ſperandum eſſet, ut tandem poſt incomprehenſibilia multa annorum millia finiretur magnitudo illius montis. Sed non poteſt ſperari ut finiatur aliquando infernalis iſte ignis. Nunquam finientur electorum præmia; nunquam etiam finientur damnatorum ſupplicia: quia, ut infinita eſt Dei miſericordia erga electos, ità infinita eſt Dei juſtitia erga reprobos. Statue, tot eſſe tormentorum ſpecies in damnatis, quot ſunt guttulæ magni maris; finge, poſt milleſimum quemque annum advolare quandam aviculam, & exhaurire tenuem maris guttulam: ſperandum eſſet, fore ut exhauriatur tandem maris copia. Sed ſperari non poteſt, finienda eſſe aliquando damnatorum ſupplicia. O devota anima, ſemper tibi obverſetur pœna damnatorum æterna: Gehennæ meminiſſe, prohibet in gehennam incidere. Sit cura agendæ pœnitentiæ, dum adhuc tempus eſt indulgentiæ. Quid aliud devorabit ignis iſte quàm peccata tua? Quò magìs peccata cumulas, eò majorem comburendi materiam reſervas. O Domine JESU, qui pro peccatis noſtris ſatisfeciſti tuâ paſsione, cuſtodi nos ab æterna damnatione. Amen.

MEDITATIO LI.

De ſpirituali piorum reſurrectione.

Cum Chriſto ſurgere, vita eſt.

NOn prodeſt Chriſti reſurrectio, niſi in te quoque Chriſtus reſurgat. Sicut Chriſtum oportet in te concipi, naſci, vivere: Ità quoque oportet in te eum reſurgere. Omnem reſurrectionem præcedit mors, quia non reſurgit, niſi quod cecidit: Ità quoque

res

res se habet in spirituali hac resurrectione. Non resurget in te Christus, nisi prius Adam in te moriatur: Non resurgit homo interior, nisi sepeliatur prius exterior: Non prodibit novitas Spiritûs, nisi prius abscondatur vetustas carnis. Nec sufficit, semel in te Christum resurgere, quia vetus Adam non potest extingui uno momento: quotidie vult in te reviviscere vetus Adam; quotidiè eum extingue, ut in te quotidie Christus incipiat vivere. Non ascendebat Christus in cœlum, neque in suam gloriam intrabat, antequam resurgeret ex morte: Ità non poteris ad cœlestem intrare gloriam, nisi Christus prius in te resurgat, atque in te vivat. Non est pars corporis Christi mystici, in quo Christus non vivit; nec deducetur à Christo ad Ecclesiam triumphantem, nisi qui fuerit pars corporis ejus in Ecclesia militante. Conjugium præcedit desponsatio: Non introducetur anima ad nuptias cœlestis Agni, quæ non per fidem Christo in hac vita desponsata, & arrhâ S. Spiritûs obsignata. Resurgat ergò & vivat in te Christus, ut cum ipso in æternum vivas. Hæc est resurrectio prima: Beatus & sanctus, qui habet partem in resurrectione prima: in hunc secunda mors non habet potestatem. Si in resurrectione corporum ad vitam vis prodire, quotidie debet Christus in hac vita in te resurgere. Resurgente Christo Sol oriebatur: Ità si spiritualiter Christus in te resurgat, orietur in anima tua lux salutaris Dei agnitionis. Quomodo ibi posit esse lux salvificæ Dei cognitionis, ubi adhuc locum habent peccatorum gravissimorum tenebræ? Timor Domini initium sapientiæ: Quomodo ergò ibi posit esse cœlestis sapientia, ubi timor Domini locum nunquam habuit? Qui verò luce divinæ cognitionis destitutus in hac vita, quomodo potest fieri particeps æternæ lucis in futura vita? Filii lucis solùm transeunt ad æternam lucem; filii tenebrarum ad æternas transeunt tenebras. Christus resurgens triumphaverat de morte: Sic in quo Christus spiritualiter resurgit, à morte ad vitam transiit; neque enim potest vinci à morte, in quo vivit victor mortis. Christus resurgens adduxit secum justitiam perfectam; mortuus enim est propter peccata nostra, resurrexit propter justitiam nostram: Ità quoque

in quo

in quo Chriſtus ſpiritualiter reſurgit, juſtificatus eſt à peccato; quomodo enim ibi peccata haberent locum, ubi viget & vivit perfecta Chriſti juſtitia? Applicatur à nobis illa Chriſti juſtitia per fidem. Chriſtus reſurgens victoriam ex Satana referebat, quia in ſuo ad infernos deſcenſu regnum ejus deſtruxerat, palatium ejus expolia-verat, arma ejus confregerat: Ità quoque in quo ſpiritualiter Chriſtus reſurgit, illi Satanas prævalere non poteſt; neque enim poteſt vinci à Satana, in quo vivit victor Satanæ. Chriſto reſurgente terræ motus factus eſt magnus: Spiritualis illa cum Chriſto reſurrectio non fit ſine ſeria commotione & cordis contritione. Vetus ille Adam non poteſt extingui ſine lucta & renitentia: Ergò etiam Chriſtus non poteſt ſpiritualiter in te reſurgere ſine magna commotione. Non fit ſpiritualis cum Chriſto reſurrectio, niſi fiat peccati abolitio: non fit peccati abolitio, niſi præcedat peccati agnitio: nondum adeſt vera peccati agnitio, niſi adſit ſeria cordis contritio: Ergò non fit ſpiritualis Chriſti reſurrectio, niſi præcedat interior cordis contritio. Dicebat S. Ezechias, Sicut leo, contrivit omnia oſſa mea. Vide magnam commotionem. Sed ſtatim addit, Domine, ſic vivent, & in talibus vita ſpiritûs mei: corripies me, & vivificabis me; projeciſti poſt tergum tuum omnia peccata mea. Vide ſpiritualem à peccatis reſurrectionem. Chriſto reſurgente Angelus Domini deſcendens de cœlo ſedit ſuper ſepulchrum: Ità ſi ſpiritualiter Chriſtus in te reſurgit, Angelorum poteris gaudere aſſociatione. Ubi vivit adhuc & regnat vetus Adam, ibi gratum cubile Diaboli: Ubi verò vivit & regnat Chriſtus, ibi habitare gaudent Angeli. Scriptum eſt enim, quòd ſit gaudium in cœlo ſuper peccatore agente pœnitentiam. Ubi autem vera pœnitentia, ibi quoque Chriſtus ſpiritualiter reſurgit. Ubi Chriſtus nondum reſurrexit ſpiritualiter, ibi nondum eſt Dei gratia: Ubi autem nondum eſt Dei gratia, ibi nec Angelorum cuſtodia. Ubi nondum ſpiritualiter Chriſtus reſurrexit, ibi adhuc regnat vetus Adam: ubi autem regnat vetus Adam, ibi adhuc regnat peccatum: ubi autem regnat peccatum, ibi Diabolus regnat: Quæ autem communio eſſe poteſt

teſt Angelorum cum diabolo? Chriſtus reſurgens apparuit ſuis diſcipulis, eſque vivum ſe exhibuit: Ità, ſi ſpiritualis reſurrectionis particeps factus es per fidem, oſtende te vivum Chriſti membrum per charitatem. Non judicatur homo vivus, ſi non opera vitæ manifeſtet exteriùs. Ubi Chriſtus, ibi etiam ſanctus Spiritus: ubi ſanctus Spiritus, ibi agit & impellit ad omne opus bonum; quia qui Spiritu Dei aguntur, illi ſunt filii Dei. Si ergò in Spiritu vivimus, in Spiritu etiam ambulemus. Solis lux undiquaque ſpargit radiorum ſplendorem, fidei lux undiquaque diffundit charitatis fervorem. Tolle lucem à ſole: Et ſeparare poteris charitatem à vera fide. Peccata ſunt opera mortua: ſi in mortuis operibus ambulas, quomodo tu in Chriſto, Chriſtus in te vivit? Peccata pertinent ad veterem Adamum: Si adhuc in te regnat vetus Adam, quomodo cum Chriſto ſpiritualiter reſurrexiſti? Peccata pertinent ad vetuſtatem carnis: Si in vetuſtate carnis ambulas, quomodo novus homo in te vivit? Excita nos, ô bone JESU, à peccatorum morte, ut ambulemus in novitate vitæ: mors tua veterem Adamũ in nobis extinguat; reſurrectio tua interiorem noſtrum hominem ad vitam revocet; ſanguis tuus lavet nos à peccatis; reſurrectio tua juſtitiæ veſtem nobis induat. Ad te, ô vera vita, ſuſpiramus nos in peccatis mortui: Ad te, ô vera juſtitia, ſuſpiramus nos per peccata averſi: Ad te, ô vera ſalus, ſuſpiramus nos propter peccata damnati. Vivifica, juſtifica, ſalvifica. Amen.

FINIS.

INDEX.

1. De vera peccatorum agnitione pag. 1
2. Exercitatio Pœnitentiæ ex Domini passione 5
3. De fructu veræ pœnitentiæ 5
4. Meditatio de nomine Jesu 8
5. Exercitatio fidei ex amore christi in agone mortis 10
6. Consolatio Pœnitentis ex passione christi 13
7. De fructu passionis Dominicæ 15
8. De certitudine salutis nostræ 17
9. De amando solo Deo 20
10. De nostri cum Deo reconciliatione 23
11. De satisfactione pro peccatis nostris 25
12. De natura ac proprietatibus veræ fidei 27
13. De spirituali conjugio christi & animæ 30
14. De mysteriis Incarnationis 33
15. De salutari fructu Incarnationis 35
16. De spirituali piorum refectione 38
17. De Baptismi fructibus 40
18. De salutari corporis & sanguinis christi participatione 43
19. De cœnæ Dominicæ mysterio 45
20. De seria ante usum cœnæ præparatione 48
21. De christi Ascensione 50
22. Homilia de Spiritu sancto 52
23. De Ecclesiæ dignitate 55
24. Meditatio de Prædestinatione 58
25. De salutari precum efficacia. 61
26. De sanctorum Angelorum custodia 64
27. De insidiis Diaboli 67
28. Generales piè vivendi Regulæ 69
29. De securitate excutienda 72
30. De sancta vitæ christi imitatione 75
31. De sui abnegatione 78
32. De vera quiete animæ 81
33. De conscientiæ puritate 84
34. De studio veræ humilitatis 87
35. De avaritia fugienda 90
36. De proprietatibus veræ charitatis 93
37. De studio castitatis 96
38. De vitæ præsentis fugacitate 99
39. De

39. De Mundi vanitate 102
40. De utilitate tentationum 105
41. Fundamenta patientiæ christianæ 108
42. Quomodo vincenda tentatio à perseverantia 111
43. De quotidiana mortis consideratione 113
44. Consolatio in morte amicorum 115
45. De Judicio extremo 119
46. De vitæ æternæ desiderio 121
47. De beatissima Dei in cælo visione 124
48. De suavissima Angelorum in cælo associatione 127
49. De tormentorum inferni gravitate 129
50. De pœnarum infernalium æternitate 132
51. De spirituali piorum resurrectione 135

Finis Indicis.